

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

41'inci Birleşim 18 Şubat 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	938
II.- GELEN KÂĞITLAR	944
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	947,949,952
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>947:948,949:950,952:954</i>
1.- Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu'nun, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 98'inci yıl dönümü ile 24-28 Şubat tarihleri arasında Dortmund'da yapılacak olan "Her Yönüyle Trabzon" etkinliklerine ilişkin gündem dışı konuşması	947:948
2.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, sokağa çıkma yasaklarında kadınların mağduriyetine ilişkin gündem dışı konuşması	949:950
3.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, kent kimliği ve İstanbul'da kentsel dönüşüme ilişkin gündem dışı konuşması	952:954
	931

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**948,965,1002,1006**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 24-28 Şubat tarihlerinde Dortmund'da yapılacak olan "Her Yönüyle Trabzon" etkinliklerinin başarılı geçmesini dilediğine ilişkin konuşması 948

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Diyarbakır'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybeden 6 askere Allah'tan rahmet, yaralı 1 askere acil şifalar dilediğine ve terörü bir kez daha şiddetle kınadığına ilişkin konuşması 965

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, ifade özgürlüğünün Meclisin temeli olduğuna ve milletvekillerinin konuşma hakkına saygı duyulması gerektiğine ilişkin konuşması 1002

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Mecliste bulunan 550 milletvekilinin de yerli ve millî olduğuna ve Türkiye'nin gündemine yoğunlaşıp daha ciddi şeyler üretilmesi gerektiğine ilişkin konuşması 1006

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**950,983,994,1002**

1.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 950:951

2.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 951:952

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 983:984

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 984:985

5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 994

6.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 995:998

7.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle tekraren konuşması 1002:1003

8.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1003:1005

9.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 1005

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Ankara'da yaşanan terör saldırısını şiddetle kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması 954
- 2.- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı'nın, AKP Hükümetinin ülkeyi yönetemediğine ve derhâl istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 954
- 3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve bu saldırılara karşılık verme konusunda kararlılığın tam olduğuna ilişkin açıklaması 954:955
- 4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Ankara'da yaşanan terör saldırısını kınadığına, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve sorumluların istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 955
- 5.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, mevsimlik olarak geçici statüde çalıştırılan orman işçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 955
- 6.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Ankara'da yaşanan terör saldırısını kınadığına, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve sorumluların istifa etmeyi düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 955:956
- 7.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve terörü yaratanlar ile arkalarındaki destekçilerinin hiçbir zaman amaçlarına ulaşamayacaklarına ilişkin açıklaması 956
- 8.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Hükümeti bu tarz olaylar yaşandıktan sonra çıkıp açıklama yaparken değil, bu olayları önlerken görmek istediğine ilişkin açıklaması 956
- 9.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, terörü lanetlediğine ve terörün son bulması için siyasi iktidarı göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması 956
- 10.- Denizli Milletvekili Şahin Tin'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve öncelikle terörün köküne inmek gerektiğine ilişkin açıklaması 957
- 11.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve AKP iktidarının izlemiş olduğu Orta Doğu politikasının ülkemizi kan gölüne çevirdiğine ilişkin açıklaması 957

- 12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine, terörü lanetlediğine ve yaşananların, yanlış politikaların ülkemizi getirdiği durumun bir yansıması olduğuna ilişkin açıklaması 957:958
- 13.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine, bu insanlık dışı saldırıları lanetlediğine ve sırtlarını PYD'ye dayayanların teröre karşı imzalanan ortak bildiriye imza atmaktan dahi imtina etmelerini hiçbir vicdanın kabul edemeyeceğine ilişkin açıklaması 958
- 14.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, Bozcaada ve Gökçeada'ya ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 958:959
- 15.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve terörü lanetlediğine ilişkin açıklaması 959
- 16.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Ankara'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve Aydın'da jeotermal tesislere ruhsat verilmesinin yarattığı sorunlara ilişkin açıklaması 959
- 17.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve Mersin'de termik santralin yapımının durdurulmasını ve ÇED raporu verilmemesini beklediğine ilişkin açıklaması 959:960
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili Nursel Reyhanlıoğlu'nun, Ankara'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybedenlere ve bu saldırıda hayatını kaybeden Kahramanmaraş Elbistanlı Gülşen Yıldız'a Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve terör saldırılarını kınadığına ilişkin açıklaması 960
- 19.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve güvenlik görevlilerine selamlarını gönderdiğine ilişkin açıklaması 960
- 20.- Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine, terörü lanetlediğine ve kimden gelirse gelsin, herkesin açık ve net olarak teröre karşı durması gerektiğine ilişkin açıklaması 960
- 21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine, terörle mücadele konusunda Hükûmette kararlı bir irade görmediklerine ve müzakereyle terörün önlenemeyeceğine ilişkin açıklaması 961

22.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Ankara'da meydana gelen acımasız saldırıyı kınadıklarına, bu saldırıyı yapan kim olursa olsun sorumluluğun AKP Hükûmetinde olduğuna, bu olayın arka planının açığa çıkarılması ve kamuoyuna ciddi bilgilendirmenin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

962:963

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara'da yaşanan terör saldırısı sonrasında Mecliste yapılan görüşmelerin içeriğine yönelik çok ciddi eleştiriler olduğuna, Hükûmetin bu saldırıyla ilgili Meclise bilgi vermesi gerektiğine ve Hava Kuvvetleri Komutanlığının terör saldırılarıyla ilgili personelini uyarmasına rağmen tedbir alınmadığına ilişkin açıklaması

963:964

24.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ankara'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, terörün karşısında herkesin sorumluluğu olduğuna ve halkın iradesini temsil edenlerin teröre karşı tavır alması gerektiğine ilişkin açıklaması

964:965

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması

998:999

26.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması

999

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması

999:1001

28.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması

1001:1002

29.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, cezaevlerinde kapasitenin çok üstünde tutuklu, hükümlü ve hükümsüz bulunduguna ve denetimli serbestlik süresinin iki yıla çıkarılması yönünde kamuoyunda beklenti olduğuna ilişkin açıklaması

1031

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

966

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

966:972

1.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 25 milletvekilinin, Rus uçağının düşürülmesinin yarattığı siyasi ve ekonomik etkilerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

966:968

2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 25 milletvekilinin, TOKİ'nin yaptığı işlerdeki yolsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

968:969

3.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 30 milletvekilinin, Ankara Tren Garı ile Diyarbakır ve Suruç'ta yaşanan patlamaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

970:972

VIII.- ÖNERİLER

972,985,1006,1053

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

972:983,985:993,1006

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel tarafından, özel istihdam bürolarının dünyadaki deneyimlerinde işçilere ve çalışma koşullarına etkilerinin araştırılması amacıyla 16/2/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

972:980

2.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve 24 milletvekili tarafından, Sultanahmet Meydanı'nda gerçekleşen terör saldırısının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

980:983,985:993,1006

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1053:1054

1.- Danışma Kurulunun, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2014 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2014 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin dokuz turda tamamlanmasına, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi

1053:1054

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1007,1032,1054

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1007:1031,1032:1052,1054:1055

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 117)

1007:1031,1032:1052,1054

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/310) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 6)

1055

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2002-2015 yılları arasında Antalya, Konya ve Diyarbakır illerinde alınan teşvik belgesi sayılarına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/1545)

1056:1058

2.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, ABD ile Türkiye arasındaki bazı ticari verilere ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/1629)

1059:1061

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01'de açılarak beş oturum yaptı.

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, sporda ayrımcılık ve fair play konusuna,

Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen, ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik sorunların doğrudan turizm sektörü üzerinde yarattığı olumsuz etkilere,

Düzce Milletvekili Faruk Özlü, Düzce ilinin gündemdeki konularına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, İstanbul'un Şile ilçesinde yaşanan bazı sorunlara,

Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu, taşeron işçilerin hepsinin ayırım yapılmadan kadroya alınmaları gerektiğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Türkiye Futbol Federasyonun çifte standartlı uygulamaları sonucu Bursaspor'a verilen cezanın düzeltilmesini talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı ve benzeri uluslararası değerlendirme sonuçlarına göre eğitimde başarı sıralamasındaki düşüklüğün sebepleri, sonuçları ve çözüm önerileri konusunda hiçbir çalışmanın yapılmadığına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin ve Tarsus'taki terör eylemleri konusunda Hükûmetten gerekli tedbirleri almasını talep ettiğine, Mersin'in Tarsus ilçesi Alifakı köyüne yapılan cezaevinin durumuna,

Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı, Mersin'in Gülek beldesinde 2/B arazilerine çok yüksek fiyat biçildiği için vatandaşların bu arazileri almasının mümkün olmadığına ve Hükûmetin acilen bu konuyu ele alması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, devletin Artvin Cerattepe'de doğaya sahip çıkan halka karşı savaş açtığına,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, ÇEDAŞ'ta 400 işçinin işten çıkarılmasına ve Sivas'ta uzman doktor sıkıntısı yaşandığına,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, ülkemizdeki genç istihdamı sorununun Meclis çatısı altında konuşulması ve gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Balıkesir'de tarım ve hayvancılık sektöründe yaşanan sorunlara,

Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara, Meclisi yeni anayasa talebinin takipçisi olmaya davet ettiğine,

Denizli Milletvekili Melike Basmacı, 2016 yılı Yatırım Programı'nda Denizli bölge hastanesinin yer alıp almadığını öğrenmek istediğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, 13 Şubat'ta Hatay'da şehit düşen askere Allah'tan rahmet dilediğine ve terörü destekleyenleri lanetlediğine,

Samsun Milletvekili Kemal Zeybek, Artvin Cerattepe'de doğa katliamını durdurmak için Artvin halkıyla birlikte mücadelesini sürdüren Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ile yöre halkının yanında olduğuna,

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, Artvin Cerattepe'de polisin ve jandarmanın coplu, biber gazlı müdahalesine karşı direnen halkı selamladığına ve Dilek Doğan davasının görüldüğü duruşma salonunda yaşanan olaylara,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, iktidarın hukuksuz uygulamalarının her gün artarak devam ettiğine,

İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç, bir televizyon programında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Azez-Halep hattını açık tutmak üzere yaptığı operasyonun doğru olduğu şeklinde açıklama yapan eski Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Deniz Baykal'ı tebrik ettiğine,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, Adli Tıp Kurumunun otopsi işlemlerini mesai saatleri dışında yapması nedeniyle cenazelerin ailelere teslim edilmesinin gecikmesinin yöresinde sorun olduğuna, bu konuda Adalet Bakanlığından bir çalışma beklediğine ve Artvin Cerattepe'deki halkı desteklediğine,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, Artvin Cerattepe'deki direnişi selamladığına, Hükûmetin doğayı daha fazla katletmesine karşı halkın daha fazla mücadele edeceğine ve Sera Kadıgil'e verilen cezanın otoriterleşmeyi pekiştirdiğine,

Adana Milletvekili İbrahim Özdiş, 2015 yılında kapatılan polis meslek yüksekokulu öğrencilerinin mağduriyetine ve Artvin Cerattepe'de açlık grevine başlayan Uğur Bayraktutan'ı kutladığına,

Düzce Milletvekili Faruk Özlü, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Düzce Milletvekili Faruk Özlü'nün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, AKP Hükûmetinin hukuk dışı sıkıyönetim uygulamalarının can almaya, halkı mağdur etmeye devam ettiğine, Cizre'de cenazeler tahrip edilerek ve değişik illere dağıtılarak cenazeler üzerinden ailelere işkence etmenin insanlık dışı bir yaklaşım olduğuna, bütün bunlara rağmen örgüte katılım sayısının arttığına ve AKP'nin bu savaş uygulamalarından bir an önce vazgeçerek müzakere yöntemine başvurması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, terör örgütleri veya legal görünüm altında illegal faaliyet yürüten yapılarla mücadele edilmesine yönelik (2016/4) sayılı Başbakanlık Genelgesi'ne ve yürürlükteki mevzuatın gerçek manada terörle mücadele konseptine oturmasını temenni ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, iktidar partisine mensup TBMM Başkan Vekillerinin de birer dakikalık söz hakkı tanınmasını ümit ettiğine, Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iktidar partisi ile Meclis Başkanının sarayın statükosundan özgürleşemediğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'de demokrasinin ve özgürlüklerin güçlenmesi, vatandaşların huzur içinde yaşaması için terörle mücadelenin çok önemli olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer, Artvin Cerattepe'de Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın açlık grevine başladığına ve asker ile polisin derhâl Cerattepe'den çekilmesi gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Konya Milletvekili Abdullah Ağralı ile Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'in Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliklerinden istifalarına ilişkin yazılarının 17/2/2016 tarihinde Başkanlığa ulaştırıldığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt ve 29 milletvekilinin, kamudaki kadro sorununun (10/96),

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 27 milletvekilinin, değerli taşlar vergiye tabi değilken bazı ürünlerdeki ÖTV ve KDV oranlarının yüksek olmasının nedenlerinin (10/97),

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, "Esedullah Timi" denen kişi veya kişilerin mahiyetinin (10/98),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, sokağa çıkma yasağı uygulanan yerlerde kişilerin yaşam haklarının korunmasına yönelik gerekli tedbirleri almadığı ve sağlık hizmetlerinde aksamalara sebebiyet verdiği iddiasıyla Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu hakkında (11/1),

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, sokağa çıkma yasağı uygulanan yerlerde meydana gelen yaşam hakkı ihlalleri konusunda gerekli tedbirleri almadığı ve sokağa çıkma yasaklarıyla sorunların derinleşmesine zemin hazırladığı iddiasıyla İçişleri Bakanı Efkân Ala hakkında (11/2),

Bir gensoru açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündeme alınıp alınmayacağı konusundaki görüşme gününü kapsayan Danışma Kurulu önerisinin Genel Kurulun onayına sunulacağı açıklandı.

MHP Grubunun, 17/2/2016 tarih ve 1220 sayılı Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya ve arkadaşları tarafından, hayvancılık sektöründeki temel sorunların çözülmesi, kırmızı et üretimi ile tüketimi arasındaki açığın kapatılması, et ithalatının önlenmesi, et fiyatlarındaki dalgalanmaların önüne geçilmesi, piyasa regülasyonunun takibinin yapılması ve spekülasyon hareketlerin engellenmesi için hangi tedbirlerin alınacağı hususlarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 16/2/2016 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye'nin başta Azez ve Cerablus olmak üzere Rojava ve Suriye politikaları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak (1069 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 14/12/2015 tarihinde Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki Suriyeli sığınmacıların sağlık takiplerinin düzenli yapılmaması nedeniyle toplum sağlığı için oluşan tehditlerin tüm boyutlarıyla araştırılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak (96 sıra no.lu),

Genel Kurulun 17 Şubat 2016 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan 117, 85, 86, 87 ve 95 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın 1, 3, 4, 5 ve 6’ncı sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; bastırılarak dağıtılan (11/1) ve (11/2) esas numaralı Gensoru Önergelerinin 23 Şubat 2016 Salı günü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin 23 Şubat 2016 Salı günü birleşiminde yapılmasına ve 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya, Aydın Milletvekili Mehmet Erdem’in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında MHP Grubuna,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir, Adana Milletvekili Talip Küçükcan’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara, Türkiye'nin farklı merkezlerinde yürütülmek istenen yeni tarz terör faaliyetlerinin özünün Maoist stratejiye dayandığına,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir,

Manisa Milletvekili Özgür Özel,

Ankara'da yaşanan patlama nedeniyle Meclis çalışmalarına bir süre ara verilmesinin doğru olacağına;

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara'da yaşanan patlama nedeniyle çalışmalara ara verilmesinin gerekli olmadığına ve Meclisin rutin gündemini takip etmesinin uygun olacağına,

Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan, bütün terör eylemlerini lanetlediğine ve Ankara'da yaşanan patlama nedeniyle Meclisin çalışmasına ara vermesini doğru bulmadığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, terör olayları nedeniyle Meclis çalışmalarının durdurulmasının gerekmediğine ancak Ankara'da yaşanan patlama konusunda bilgi sahibi olabilmek için kısa bir ara verilebileceğine ve bakanların bu konuda Meclisi aydınlatması gerektiğine,

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Ankara'da yaşanan patlamayla ilgili kendilerine detaylı bilginin henüz ulaşmadığına, terör örgütlerini lanetlediğine ve bu durumda Meclisin faaliyetlerine devam etmesinin önemli olduğuna,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Ankara'daki terör saldırısını kınadığına, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin bugüne kadar hiçbir terör örgütüne boyun eğmediğine, bundan sonra da eğmeyeceğine,

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Artvin'deki bakır madeni sahasıyla ilgili yapılacak çalışmaların ormana zarar vermeyeceğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, terörün kınanması gereken bir insanlık suçu olduğu noktasında ortak bir iradenin ortaya konmasının son derece önemli olduğuna ve CHP Grubu olarak Ankara'daki terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediklerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, MHP Grubu olarak Ankara'daki terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediklerine, Türkiye Cumhuriyeti'nin terörü yok edebilecek güçte olduğuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin ortak ve kararlı bir duruşu sergileyebileceğine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Ankara'daki acımasız saldırıyı kınadıklarına, Halkların Demokratik Partisi olarak bugüne kadar can kayıpları ve yaralanmalarla sonuçlanan bütün olayların karşısında durduklarına ve yaşanan bu sorunlarla ilgili demokratik siyasetin mutlaka bir çözüm bulması gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara'daki terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediklerine ve ortak bir metinle terörün karşısında milletimizin kararlılığının ortaya konulmasını çok önemli bulduklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Ankara'nın merkezinde bir terör saldırısı olduğuna ilişkin duyum alındığına, milletin birliğine yönelik bu eylemleri şiddetle kınadığına ve Meclisin normal çalışmasına devam edeceğine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Ankara'da gerçekleştirilen terör saldırısı sonucunda çok sayıda insanın hayatını kaybettiğine ve yaralandığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarını kararlılıkla sürdürüyor olmasının ve teröre karşı ortak bir duruşu sergilemesinin tarihî bir görev olduğuna ve terörü şiddetle kınadığına,

İlişkin birer konuşma yaptı.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan ve AK PARTİ Grubuna düşen 2 üyeliğe Konya Milletvekili Hüsnüye Erdoğan ve Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin seçildiler.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 117) görüşmelerine başlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/310) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 6), Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'in 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Ankara'da yaşanan terör saldırısının kınanmasına yönelik açıklamayı kapsayan önerenin bütün gruplarca imzalanmaması nedeniyle ortak deklarasyon olarak işlem görmesinin mümkün bulunmadığına ilişkin bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, bütün gruplarca imzalanmayan önergeyi ortak deklarasyon olarak işleme almamasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Alınan karar gereğince, 18 Şubat 2016 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.24'te birleşime son verildi.

Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

Başkan Vekili

Ömer SERDAR

Elâzığ

Kâtip Üye

Zihni AÇBA

Sakarya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 63

18 Şubat 2016 Perşembe

Tasarılar

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) (İçişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

2.- Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/649) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) (Adalet ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

4.- Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06) nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/652) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Sağlık ve Çevre Genel Halk Komitesi Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/653) (Çevre; Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

7.- Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/654) (Adalet ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

8.- Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/655) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/657) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2015)

Teklifler

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; 14.07.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına (Avukatların Ek Göstergelerinin Artırılması ve Makam Tazminatı Verilmesine) İlişkin Kanun Teklifi (2/748) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2016)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 02.05.1972 Tarih ve 1586 Sayılı "Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanunun" Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/749) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2016)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor ve 7 Milletvekilinin; Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/750) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.01.2016)

4.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile 1 Milletvekilinin; 5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/751) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2016)

5.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın; 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/752) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2016)

6.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/753) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2016)

7.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/754) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2016)

8.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/755) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2016)

9.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın; Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/756) (Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2016)

10.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/757) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2016)

11.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/758) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2016)

12.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/759) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 25 milletvekilinin, Rusya'nın ekonomik yaptırımlarından etkilenecek sektörlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 25 milletvekilinin, TOKİ'de yaşandığı öne sürülen yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

3.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 30 milletvekilinin, Diyarbakır, Suruç ve Ankara'da yaşanan patlamaların birbiriyle bağlantılı şekilde araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana Kürkçüler Cezaevinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/551)

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, IŞİD saldırılarının ardından tedavi için Kobani'den Türkiye'ye getirilen bazı yaralıların tutuklanması ile söz konusu yaralıların uğradıkları iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/552)

3.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kolluk güçlerinin sivil vatandaşlara şiddet uyguladığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/553)

4.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Amasya Cezaevinde hükümlülere kötü muamelede bulunduğu iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/554)

5.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bazı internet sitelerine erişimin engellenmesi kararına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/555)

6.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, çeşitli operasyonlarda yapılan gözetim ve tutuklamalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/556)

7.- İstanbul Milletvekili Ali Özcan'ın, Hrant Dink davası ile ilgili basında yer alan bir habere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/557)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere yönelik yürütülen topluma uyum çalışmalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/558)

9.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/582)

10.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, atama bekleyen veteriner hekimlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/671)

11.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'de bulunan bir altın madeninin çevreye ve insan sağlığına etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/994)

12.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, ülkemizde bulunan Suriyelilerin çalışma haklarına ve çocuk işçilere ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/998)

18 Şubat 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41’inci Birleşimini açıyorum.

(MHP sıralarına Türk Bayrakları konulması)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Trabzon’un düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü ile 24-28 Şubat tarihleri arasında Dortmund’da yapılacak olan “Her Yönüyle Trabzon” etkinlikleri münasebetiyle söz isteyen Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Köseoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu’nun, Trabzon’un düşman işgalinden kurtuluşunun 98’inci yıl dönümü ile 24-28 Şubat tarihleri arasında Dortmund’da yapılacak olan “Her Yönüyle Trabzon” etkinliklerine ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bir Trabzon Milletvekili olarak şehrim ve ülkem adına fevkalade önemli gördüğüm bir etkinlik hakkında siz saygıdeğer milletvekillerimizi ve halkımızı bilgilendirmek ve bu kürsüden şehrim adına bir davette bulunmak üzere geçtiğimiz hafta gündem dışı söz talebinde bulunmuştum. Ancak, dün akşam Ankara’da, Meclisin hemen yanı başında meydana gelen ve 28 vatandaşımızın hayatını kaybettiği, 61 vatandaşımızın yaralandığı hain bir terör saldırısı sonucu ülke olarak büyük bir üzüntüyle karşı karşıya kalmış bulunmaktayız. Yine, bugün Diyarbakır’da hain bir terör saldırısıyla 6 askerimizin şehit düşmesi, 1 askerimizin de yaralanmasıyla acımız daha da katlanmıştır. Dün gece 3 siyasi parti grubunun teröre karşı ortak imza ile net bir kınama mesajı vermesi bu ülkenin zor zamanlarda tek ses, tek yürek olduğunun ve bu milletin teröre boyun eğmeyeceğinin en güzel kanıtıdır. Bu vesileyle, sözlerime başlamadan önce, dün ve bugün terör olaylarında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza ve şehitlerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet ve yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki hafta anlamlı birkaç tarihin kesiştiği bir günde, Trabzon’dan, Türkiye’den Avrupa’ya iş gücü göçünün 55’inci, Trabzon’un fethinin 555’inci yılında ve yine Trabzon’umuzun düşman işgalinden kurtuluş günü olan 24 Şubatta Trabzon’u her yönüyle Avrupa’ya açıyoruz.

İlk kez 2007 yılında Ankara’da başlatılan ve sonrasında başka birçok şehre de örnek olan “Her Yönüyle Trabzon” etkinliklerinin 10’uncusunu Trabzon’un Almanya’daki kardeş kenti olan Dortmund’da düzenleyerek Trabzon olarak bu etkinlikle yurt dışına açıyoruz. Bir Trabzon Vekili olarak gururla ifade edebilirim ki, bu etkinlikle Trabzon, Karadeniz Bölgemiz ve Türkiye adına önemli

bir ilke de imza atmış bulunmaktadır. Bugüne kadar 9 kez Ankara’da düzenlenen etkinlikler bir şehrin tanıtımından çok öte anlamlar taşıdı. Ülkemizin bugün en çok ihtiyacı olan birlikteliğin, kardeşliğin her görüşten, her düşünceden insanların kaynaşmalarının güzel bir örneği oldu. Siyaset üstü değerlerin paylaşıldığı ve konuşulduğu bir platform işlevi gördü. Birçok vatandaşımızın yanı sıra buradaki pek çok değerli siyasetçimizin de aralarında bulunduğu, önemli siyaset, kültür ve sivil toplum insanını ağırladı.

Şimdi, bizler, tüm aktörleriyle birlikte Trabzon’u her yönüyle, tüm güzellikleriyle yurt dışına taşımayı amaçlıyoruz. Bu sayede Avrupalılarla zengin kültürümüzü paylaşmak mümkün olacağı gibi, Avrupa’nın dört bir yanında şu an ikinci ve üçüncü kuşak olarak yaşamlarını sürdüren Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve soydaşlarımızın da kendi kültürleri, gelenekleri ve görenekleriyle Avrupa’da buluşmalarına, birbirleriyle kaynaşmalarına imkân sağlayacaktır. Bunun yanı sıra, bu etkinliklerle Türkiye ve Trabzon lehine olumlu bir kamuoyu oluşturarak Türkiye’nin marka değerini güçlendirme, Türk turizmine yeni bir cazibe rotası olan Trabzon’un turizmine katkı ve ülkemiz için farklı yatırım fırsatlarına yönelik bir pazar oluşturulması da hedeflenmektedir. Bu kapsamda etkinliğin ticari boyutuna da özel önem verilmiştir. Türkiye’nin ve dünyanın içinde bulunduğu böylesine hassas bir dönemde millî değerlerimizin, Trabzon’un, Karadeniz’in çok yönlü olarak yurt dışında tanıtılmasının pek çok bakımdan stratejik önemi haizdir.

Binlerce yıllık kültür mirasına sahip, Fatih’in fethettiği, Yavuz’un yönettiği, Kanuni’nin gözlerini dünyaya açtığı bir şehrin yurt dışında Türkiye’yi temsil etmesi hiç şüphe yok ki Türkiye adına bir gurur vesilesidir. Zira, Trabzon bir şehir olarak Trabzon’dan ibaret değildir; Türkiye’nin bir özeti, yaşadığımız bu toprakların kültürel zenginliğinin seçkin bir sentezidir. Biz aslında “Bize her yer Trabzon.” derken biraz da bundan söz ediyoruz. Türkiye’nin her karış toprağını, her vatandaşını, bizi birleştiren tüm değerleri yürekten sahiplenerek Trabzon’u tüm bunların bir teminatı olarak görüyoruz.

Bu düşüncelerden hareketle Trabzon’umuzun, Karadeniz’in ve Türkiye’mizin güzelliklerini paylaşmak için -her zaman söylediğimiz gibi- “Bize Avrupa da Trabzon, bize Almanya da Trabzon, bize her yer Trabzon.” demek için 24-28 Şubat tarihleri arasında Dortmund’da gerçekleşecek olan bu buluşmaya, Trabzonlu bir Başkan Vekilinin yönettiği bu oturumda milletin Meclisinden siz saygıdeğer vekillerimizi ve tüm vatandaşlarımızı davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Köseoğlu, sözlerinizi tamamlayınız.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gelin Dortmund’da Trabzon’u, gelin Dortmund’da Türkiye’yi birlikte yaşayalım.

Sözlerimi bitirmeden önce, kimden ve nereden gelirse gelsin terörün her türlüşünü kınıyor, hain terör saldırılarında yaşamını kaybeden vatandaşlarımıza ve aziz şehitlerimize Yüce Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Köseoğlu.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, 24-28 Şubat tarihlerinde Dortmund’da yapılacak olan “Her Yönüyle Trabzon” etkinliklerinin başarılı geçmesini dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ben de 24-28 Şubat tarihlerinde Almanya’nın Dortmund şehrinde gerçekleştirilecek olan “Her Yönüyle Trabzon” etkinliklerinin başarılı geçmesini diliyorum.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)*A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)*

2.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, sokağa çıkma yasaklarında kadınların mağduriyetine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, sokağa çıkma yasaklarında kadınların mağduriyeti hakkında söz isteyen Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'a aittir.

Buyurun Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de dünkü saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifa dileyerek başlamak istiyorum.

Bugün burada sokağa çıkma yasaklarında kadınların maruz kaldığı ihlaller ve şiddet üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bugün itibarıyla ağustos ayından beri 7 kentte ve 20 ilçede uygulanan sokağa çıkma yasakları toplamda 394 günü bulmuş durumda. Adı sokağa çıkma yasağı ama gerçekte pencerenizi aralayamazsınız, balkona çıkamazsınız, sağlık hizmetine erişmeniz mümkün değil, elektrik yok, su yok, okul yok, ölüyseniz mezara gömülemezsiniz. Böyle bir uygulama altında.

1990'larda olduğu gibi bugün de var olan savaştan en çok kadınlar ve çocuklar etkilenmektedir. 7 Haziran sonrasında beri var olan savaş ortamında Kürt illerinde devletin kadınlara yönelik ihlalleri de artmış ve bugüne kadar 78 kadın hayatını kaybetmiştir.

Sokağa çıkma yasakları kadınlar için katliam demek, zorla yerinden edilme demek, taciz demek, şiddet demek, yargısız infaz demek, çocuğuna yetememek demek ve çocuğunun ve ailesinin ölümünü izlemek demektir.

Bu savaşta kadınların bedeni, yaşam alanları, sevdikleri doğrudan hedef alınmaktadır. 1990'lı yıllarda Türk ordusunun yakıp yıktığı köylerden göç ettirilen kadınlar bugün direnişleriyle ikinci bir göçü kabul etmediklerini ve asla topraklarını terk etmeyeceklerini net bir şekilde dile getirdiler. Devlet güçleri bu direnişi kırmak için kadınları sadece katletmedi, aynı zamanda gözaltında taciz etti; evsiz ve açlığa, susuzluğa mahkûm ederek en temel günlük ihtiyaçlarını bile karşılamalarını engelliyor.

Değerli milletvekilleri, bir buçuk ay önce Silopi'de katledilen 3 kadın siyasetçi; Seve Demir, Pakize Nayır ve Fatma Uyar Kürt kadın siyasetçilerine yönelik kıyımın simgesi hâline gelmiştir. Bu arkadaşlarımız çatışmada değil devlet güçlerince boşaltılan bir mahalleden çıkmaya çalışırken havan saldırısıyla yaralanmışlardır. Tüm müdahalelerimize ve girişimlerimize rağmen ve yaralı olmalarına rağmen müdahale edilmeyerek ölüme terk edildiler. Hukuki tanıma göre de bunun adı yargısız infazdır.

KJA ve MAZLUMDER'in yayınladığı raporlarda sokağa çıkma yasaklarını yaşamış kadınlarla ilgili görüşmeler yer alıyor. Bu görüşmelere göre uzun namlulu silahları bulunan kişiler sokakta karşılaştıkları kadınlara gönüllerince hakaret edebiliyor. Bu devletin polisi evlerini karargâha dönuştürdükleri kadınlara "Her şeyi yapabilirim, istersem size tecavüz ederim." deme cesaretini kendilerinde buluyor.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Nasıl böyle bir şey söyleyebilirsiniz!

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) - Doğrudan kadınlara yönelen bu hakaretler yasaklı mahallelerde paramiliter güçlerin duvarlara yazdığı cinsiyetçi ve ırkçı ifadelerle de sürekli tekrarlanıyor. Kadınlar o sokaklardan her geçtiğinde kendilerine yapılan bu hakaret ve küfürlerle maruz kalıyor.

Kadınlar için psikolojik savaş niteliğinde olan ablukalardaki ihlallerden biri de sokakta bekletilen kadın cenazeleridir. yedi gün boyunca sokakta çürümeye terk edilen Taybet İnan'ın cenazesi maalesef bu vahşetin simge isimlerinden biri olmuştur.

Değerli milletvekilleri, ablukalarda öldürülmekten kurtulan kadınlar ölmekten beter bir yaşama mahkûm ediliyor. Evlerin, sokakların yıkılmasıyla barınma gibi ihtiyaçlarının karşılanmaması kadınların gündelik yaşamını bütünüyle etkiliyor, onları savaşın en mağduru hâline getiriyor. Kadınlar saldırılara rağmen evlerinin bahçelerinde ekmek pişirmeye, hayvanlarını beslemeye devam ediyorlar. Yani kadınlar, ne olursa olsun üretmeye ve çocukları ile ailelerini ayakta tutmaya çalışıyorlar. Devletin güvenlik güçlerinin bu direnişe verdiği cevap ise öldürmek oluyor. Ablukalar başladığından beri Kürtlerin yaşam alanları olan mahallelere yönelik baskılar arttıkça yüzbinlerce insan göç etmek zorunda kaldı. Buna “zorla yerinden edilme” denir. Bölgede çalışan sivil toplum örgütleri aileleriyle evlerini ve yurtlarını bırakmak zorunda kalan kadınlarda travma sonrası stres bozuklukları ve depresyon gibi sorunlar yaşandığını ifade ediyor. Ve özellikle hamile kadınların hastane ve sağlık hizmetlerine erişememesi düşük risklerine ve hem anne hem de bebek için çok ciddi sonuçlara yol açmış olmaktadır. Bütün bu ağır ablukalar, insanlık onurunu ayaklar altına alan, başta yaşam hakkı olmak üzere akıl almaz hak ihlallerinin yaşandığı bir sürece dönüşmüştür ve ne yazık ki bütün bu yaşananlar Türkiye ve dünya kamuoyunun gözleri önünde cereyan ediyor.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgökçe Ertan.

Gündem dışı üçüncü söz...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkanım, biraz evvel hatip konuşması içerisinde hem doğu ve güneydoğuda bir savaş ortamından bahsetmiş, oradaki polise, askere birtakım haksız, yersiz ithamlarda bulunmak suretiyle... Bu konuda cevap vermek istiyorum. Sataşmadan söz talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Yani, bir sataşma olduğunu söylüyorsunuz sanıyorum.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Evet, evet, baştan sona kadar bir sataşmaydı.

BAŞKAN – Buyurun 69’uncu madde çerçevesinde iki dakika süreyle söz veriyorum Sayın İnceöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz’ün, Van Milletvekili Bediye Özgökçe Ertan’ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben, öncelikle, dün Ankara’daki terör olayında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, askerlerimize, şehadet şerbeti içenlere Allah’tan rahmet diliyorum. Hastanedeki yaralılara acil şifalar diliyorum. Ve yine Diyarbakır, Bingöl’de 6 askerimiz şehit olmuştur, başsağlığı diliyorum, yakınlarına Allah’tan sabır diliyorum ve bütün bunlar olurken ülkemizde, az evvelki hatibi dinlerken, gerçekten... Aslında, söylediklerini, baştan sona konuştuklarını burada gerçekleştiren bir örgüt var, terör örgütü. Orada sokağa çıkma yasaklarının alınmasının sebepleri, sivil vatandaşlarımızın, kadınlarımızın, çocuklarımızın, her bir vatandaşımızın güvenliğini temin etmektir. Onlara hayatı zulmedenlere karşı, terör örgütüne karşı güvenliklerini sağlayabilmektir. Çok ağır bir itham, bunu kabul etmemiz mümkün değil. “Devletin polisi ‘Her şeyi yapabilirim, isterse’ vesaire...” Bunları telaffuz etmeyeceğim burada. Sakın bunları oradaki terör örgütü oradaki vatandaşlarımıza yapıyor olmasın! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Baştan sona söyledikleriniz, oradaki vatandaşlarımızın, terör örgütünün uyguladığı tehditler, tavizler... Bunlara asla müsaade etmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Buradaki mücadele, özellikle kadın siyasetçiler, burada öldürüldükleri, katledildikleri... Evet, birileri yapıyorsa bunun adresini, bunun sebeplerini, dün burada, Parlamentoda, CHP'nin, MHP'nin, AK PARTİ Grubunun teröre karşı verdiği deklarasyonun altına imza atamayanların kendi içlerinde aramaları gerekmektedir diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütün bu “savaş ortamı” vesaire... Tutanaklara geçsin diye de özellikle belirtmek istiyorum. Türkiye’de bir savaş yoktur. Savaş olabilmesi için 2 tane legal, tanınmış devletin olması gerekmektedir. Türkiye’de, bugün, YPG, PYD, PKK, KCK, DHKP-C, adı her ne olursa olsun, 7 düvel birleşse “terörle mücadele” vardır, terörle mücadele konusunda da kararlılığımız sonuna kadar sürdürülecektir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İnceöz.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – İŞİD yok mu, İŞİD? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLKUR İNCEÖZ (Aksaray) – DEAŞ da var, DEAŞ da. DEAŞ’ı telaffuz etmedim. Hepsı var.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, dinliyorum sizi efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip “teröre karşı ortak irade gösteremeyen” diyerek sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken, 69’uncu madde çerçevesinde size de iki dakika süreyle söz veriyorum.

2.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Aksaray Milletvekili İlkur İnceöz’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün meydana gelen bu acımasız saldırıyla ilgili, en başından beri, grup olarak tavrımızı, kınadığımızı net olarak ifade ettik.

İLKUR İNCEÖZ (Aksaray) – Deklarasyonun altına da imza atmadınız.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Dün, burada, bahsetmiş olduğunuz, sizler tarafından kaleme alınmış bir metne imza atma zorunluluğumuz yok. Bu kürsüde de ben olayla ilgili tutumumuzu, metnin içeriğinde olması gereken hususları ifade ettim, bugün de aynı tavrımızın arkasındayız. Bu konuda hiçbir beis yok.

Ha, şunu iade edeyim: Muhalefetin de katkılarıyla, siz, Türkiye’de yaşanan bütün olayların sorumluluğunu taşımanıza rağmen yaşanan her hadisede HDP’ye yönelik bir linç üzerinden işin içinden sıyrılmaya çalışıyorsunuz. Meclisin 100 metre ötesi, Genelkurmayın 50 metre ötesi, Hava Kuvvetlerinin bilmem kaç metre ötesinde bombalar patlıyorsa orada en büyük sorumluluk Hükümet olarak, iktidar olarak sizdedir.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne alakası var? Fransa’da patladı, Pentagon’u vurdular, Pentagon’u...

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Biz mi yönetiyoruz ülkeyi?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Pentagon’u vurdular! Öyle kolay değil canlı bombaya müdahale etmek.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Hükümet kim?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Müdahale etmek kolay değil öyle.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın milletvekilleri, lütfen efendim...

İDRİS BALUKEN (Devamla) – AKP Hükûmeti bugüne kadar Diyarbakır’da, Suruç’ta, Ankara’da, Sultanahmet’te yaşanan o patlamaların arka planlarını açığa çıkardı mı?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Pentagon’u vurdular 2011’de, Pentagon’u.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Etkin bir tek soruşturma yürüttü mü?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Canlı bombayla mücadele etmek kolay mı zannediyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Bugün Mecliste çalışırken artık patlayan bombalarla burada ırkilmeye başladık. Bunun sorumluluğunu hiçbir yere atamazsınız.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Devlet insan öldürmez!

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Bunun sorumluluğunu kendi üzerinizden atmanız için bütün bu katliamların arka planlarını açığa çıkarıp bütün kamuoyuna duyurmanız gerekir.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - 5-6 Ekimde sokağa döktüğünüz insanların hesabını verin siz önce.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Biz hiçbir zaman sizin hazırladığınız metinlere imza atmak zorunda değiliz, deklarasyonları sizin kaleminizden çıktığı şekliyle onaylamak zorunda değiliz ama bütün vahim saldırılarla ilgili, yaşanan can kayıplarıyla ilgili ilkesel tutumumuz nettir.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – PYD, PYD!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – İkircikli yaklaşan sizlersiniz

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Dün “Bölgede yaşanan sivil ölümler kimden gelirse gelsin onu da terör olarak buraya yazalım.” dediğimizde karşı çıkan, ilkesiz duran sizsiniz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bunları kabul etmemiz mümkün değil.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

3.- *İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, kent kimliği ve İstanbul'da kentsel dönüşüme ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz kent kimliği ve İstanbul'da kentsel dönüşüm hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'ye aittir.

Buyurun Sayın Yedekci.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri, yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Olağanüstü koşullardan geçen ülkemizde hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yakınlarına sabır, yaralıları acil şifalar diliyorum. Ancak unutulmamalıdır ki Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük bir devlettir, her bir karışı şehit kanıyla sulanmıştır ve ülkemiz asla teröre teslim olmayacaktır. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; kenti kent yapan yaşam alanlarımızın tarihsel değerlerinden, anılarımızdan ayrıştırılarak kent belleği yok edilmek üzere yasalar çıkarıldığı, plan ve projeler üretildiği, kent kimliklerinin kamu kaynaklarını israf eden gösteriş amaçlı projelerle yok edildiği algısı toplumda oluşmuştur. Tarihî, kültürel ve mimari eserlerin korunması devletin ana görevlerinden olduğuna göre

genellikle kent merkezlerinde yer alan konumuyla, ölçeğiyle, yaşanmışlıklarıyla, kent tarihinde ve yaşamında önemli bir rol oynayan kültürel miras alanlarının korunması temel alınmalıdır.

Kente ait alanların ticarete kurban gitmemesi için eğer bir dönüşüm yapılacaksa burada uygulanacak her bir projenin katılımcı olması gerekliliği açıktır. Meslek odalarının ve orada yaşayan halkın görüşlerinin alınması ve projesinin şeffaf bir şekilde topluma sunulması, toplum tarafından tartışılır hâle gelmesi için bilimsel çalışmalar yapılmalıdır. İktidarın neoliberal politikalarıyla uyumlu olarak kentsel yaşamla ilgili her projeye parasal açıdan yaklaştığı, kârlılığı toplumsal yarardan daha değerli gördüğü açıktır.

Bir parktaki ağaçların kesilmesine direnerek başlayan, üç beş ağacın arkasında Kanal İstanbul'dan HES'lere, kıyıların yağmalanmasından TOKİ'lere kadar büyük bir sorun yığını vardır.

Şunu bilmelisiniz ki, milletimiz artık birilerine rant sağlamak için doğal, estetik ya da kültürel varlıklarını kaybetmek istemiyor. Değişen toplum gereksinimlerine çözüm üretmek, gelişen teknolojiyle birlikte farklılaşan topluma yeni anlayışlar sunmak idarecilerin görevidir. Bunun güvencesi de bilimsel kriterlere göre belirlenmiş kurallar ve kanunlardır.

Bu bağlamda, taşıdığı değerlere, tescilli olan yapılarına, ağaçlarına, denizine kadar korunması gereken İstanbul'un korunarak yaşatılması ve tarihî ve kültürel değerlerinin kamusal kullanımlarla kente kazandırılması için uluslararası standartlara uygun çalışmalar yapılmalıdır.

Bugün İstanbul'un nüfusu 130 ülkeyi geçmiştir. Bu kadar hızlı nüfus artışıyla karşılaşan bir kentin yaşanabilir olması için bilimsel çalışmalar yapılmalıdır. Biz mimarlar artık "İstanbul anlatılır, İstanbul'da yaşanılmaz." diyoruz. İstanbul kentini yirmi bir yıllık yönetiminizle artık yaşanmaz hâle getirdiniz.

İstanbul'da hemen her ilçede yapılan kentsel dönüşüm, Türkiye'nin hemen her vilayetinde yapılan kentsel dönüşüm anlayışınız yanlıştır. Kentsel dönüşüm demek, sadece mevcut yapıları yıkıp yerine yenisini yapmak demek değildir. Kentsel dönüşüm demek, orada yaşayan halkın demografik yapısıyla, ulaşım akslarını öncelleyen, komşuluk ilişkilerini gözeten, insanı merkez alan ve kendi enerjisini kendi üretebilen, karbon salınımı sıfıra yakın kentler üretmeye çalışmaktır.

Arapların yaşam tarzını insanlarımıza dikte etmeye çalışacağınıza, Sevda Tepesi'ni onların ikametine açmaya çalışacağınıza, Birleşik Arap Emirlikleri Masdar'da 2025 yılında tamamlanması planlanan dünyanın ilk sıfır karbon ve sıfır atık şehri çalışmalarıyla ilgilenmenizin daha yerinde olacağı kanaatindeyiz.

Soylulaşma mantığıyla kentsel dönüşüm insanı, mülkiyet hakkını yok sayan metadan yana bir anlayışın ürünüdür.

Burada Gezi Parkı'nda direnen, hayatını kaybeden, gözünü kaybeden ve bugün Cerattepe'de yeşile, doğaya, Artvin'e ve Karadeniz'e sahip çıkan bütün dostlarımızı, yol arkadaşlarımızı sevgiyle selamlıyoruz.

TOKİ ve KİPTAŞ'ın, kent kimliğini hiçe sayarak birbirinin aynı projelerini güneşlenme yönünü bile gözetmeden Erzurum'a, Tekirdağ'a, Amasya'ya, Bursa'ya, Adana'ya uygulayarak kentlerimizin böğürlerine âdeta birer hançer gibi sapladığı açıktır. Bizler her koşulda 3 ağaca sarılarak yaptığımız gibi insana, kente, kültüre ve değerlerimize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum. Sözlerinizi tamamlayınız Sayın Yedekci.

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) – İstanbul'da herkesin insanca yaşayacağı, yoksulluğun kader olmaktan çıkacağı, keyfî imar uygulamalarına ve yolsuzluklara son verileceği anlayışı hâkim kılacağız.

İçinden deniz geçen tek dünya kenti İstanbul her alanda Avrupa standartlarına ulaşacaktır. İstanbul'un buna gücü vardır, milletimizin buna gücü yeter. Bir başka İstanbul, bir başka Türkiye mümkündür. Yirmi bir yıldır yerelde, on dört yıldır merkezî düzeyde kenti ve kent kültürünü ayaklar altına alan karanlık zihniyete karşı Büyük Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk'ün aydınlık yolu ışığımız olacaktır.

Yüce Meclisi sevgiyle saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yedekci.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz talep eden milletvekillerine talep sırasını gözeterek söz vereceğim.

Sayın Tunç...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Ankara'da yaşanan terör saldırısını şiddetle kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dün Ankara'da Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızı taşıyan servis araçlarına yönelik alçakça ve kallesçe düzenlenen terör saldırısını şiddetle kınıyorum. Ülkemizin birlik ve beraberliğine, milletimizin huzuruna yönelik bu saldırı karşısında milletçe tek yürek olma vaktidir.

Saldırıyı düzenleyenlerin YPG'ye mensup teröristler olduğu ortaya çıkmıştır. PYD ve YPG'nin terör örgütü olmadığını söyleyenlerin ve sırtlarını YPG'ye dayadığını ifade edenlerin bir kez daha şapkalarını öne alıp düşünmeleri gerekir.

Hain saldırıda hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri çalışanlarımıza, askerlerimize ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, milletimize ve yakınlarına başsağlığı diliyorum. Yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

2.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, AKP Hükûmetinin ülkeyi yönetemediğine ve derhâl istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, açık ve net bir soru sormak istiyorum: Bir ülkede Hükûmet hangi durumda istifa eder? Aslında cevap çok basit: Kendisine millet tarafından verilen ülkeyi yönetme görevini yerine getiremediği zaman. Şimdi, Allah aşkına arkanıza yaslanın ve AKP Hükûmeti ülkeyi yönetebiliyor mu diye kendi kendinize bir sorun. Cevabınız “evet” ise akşamları rahat rahat uyuyun, hiç hâlinizden yakınmayın. Eğer, AKP döneminde terör hortlamış, Ankara'nın kalbinde bombalar patlıyor, oluk oluk kan akıyor, çok sayıda şehit geliyor, her yer yangın yerine dönmüş diyorsanız, AKP Hükûmeti ülkemizi yönetemiyor demektir. Bu durumda Hükûmetin derhâl istifa etmesi gerekir. İstifa etmiyorsa milletvekillerinin gereğini yapması gerekir. Hükûmetin istifa etmesi için kaç kişinin ölmesi gerekiyor Allah aşkına?

BAŞKAN – Sayın Özkan...

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve bu saldırılara karşılık verme konusunda kararlılığın tam olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Ankara’da Türk Silahlı Kuvvetleri personelini taşıyan servis araçlarına yönelik saldırıda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, bugün de Diyarbakır’da hain saldırı sonucu şehit olan askerlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Türkiye’nin terörle mücadelesinde verdiği kayıplara yenilerinin eklenmesi milletçe yüreğimizi yaralamakta, sabrımızı zorlamaktadır. Ülkemizi, aziz milletimizi ve demokrasimizi hedef alan bu menfur saldırılara misliyle karşılık verme konusundaki kararlılığımız tamdır. Ahlaki ve insani hiçbir sınırı olmayan bu saldırıları gerçekleştiren piyonlarla ve onların arkasındaki güçlerle mücadelemizi her gün daha kararlı bir şekilde sürdüreceğimizi bir kez daha ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, Ankara’da yaşanan terör saldırısını kınadığına, hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet dilediğine ve sorumluların istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli üyeler; dün akşam Ankara’da, Meclisimize çok yakın bir yerde, Genelkurmayın karşısında gerçekleşen terör saldırısını kınıyoruz, terörün her türlüsünü. Ölen, şehit olan askerlerimize, vatandaşlarımıza da Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Olay yerine çok önce gidip, hemen patlamadan sonra gidip yerinde gören biri olarak, güvenlik zafiyetini ve istihbarat zafiyetinin ne boyutlara geldiğini aleni görmüş biri olarak bunun daha sonra da tekrar yaşanmaması için mutlaka ve mutlaka önlem alınması gerekiyor. Ayrıca, bundan sorumlu olan kişilerin de sadece altı saat sonra İnternet’ten bir “tweet” atarak kınaması da çok çelişkili ve düşündürücüdür. Bunu önlemekle mükellef olan kişiler oturdukları yerden “tweet” atarak bu olayı kınamamalıdır, bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi gereğini yapıp istifa etmelidir.

BAŞKAN – Sayın Çamak...

5.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’ın, mevsimlik olarak geçici statüde çalıştırılan orman işçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, Türkiye genelinde 8 bin civarında orman işçisi mevsimlik olarak geçici statüde çalıştırılmakta. Bilindiği gibi, 5620 sayılı Yasa gereği mevsimlik işçilerin çalışma süresi bir mali yılda beş ay yirmi dokuz günle sınırlandırılmakta. Altı ayın altında çalıştırılmaları bu işçilerde birçok hak kaybına ve maddi zorluğa neden olmakta. Oysa, ormanda on iki ay iş olmasına rağmen bu kişiler sadece beş ay yirmi dokuz gün çalıştırılarak hem işverenleri hem de kendileri maddi, manevi zararlar görüp ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Bu mevsimlik orman işçileri çıkış aldıktan sonra iş yerindeki hizmetleri yapacak işçi sayısı azaldığından taşeronlaşmaya gidilmekte, bu kişiler de kalan sürede sadece altı aylık işler aradıkları için iş bulmakta zorlanıp yıl sonunu zor getirmektedir. Bu işçilerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldız Biçer...

6.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer’in, Ankara’da yaşanan terör saldırısını kınadığına, hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve sorumluların istifa etmeyi düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan, sayın vekillerim; dünkü patlamada hayatını kaybeden şehitlerimize ve vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Terör saldırısını kınıyorum ve lanetliyorum.

Ülkemizde çözülmesi gereken çok ciddi güvenlik, istihbarat, terörle mücadele ve yaşam hakkı sorunu vardır. Buradan Başbakan’a, İçişleri Bakanına, MİT Müsteşarına ve Emniyet Genel Müdürüne

sesleniyorum: Diyarbakır, Suruç, Ankara Garı, İstanbul Sultanahmet ve Ankara'daki dükkü bombalı saldırılarda görev başındaydınız, sorumluluk hissediyor musunuz? Sorumluluk hissediyorsanız istifa etmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Engin...

7.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve terörü yaratanlar ile arkalarındaki destekçilerinin hiçbir zaman amaçlarına ulaşamayacaklarına ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Bugün ne yazık ki Diyarbakır-Bingöl kara yolunda teröristlerin saldırısı sonucunda 6 askerimizin şehit olduğu ve 1 askerimizin de yaralandığı haberini aldık. Dün ise Ankara'daki saldırıda 28 canımızı kaybettik ve 61 yaralımız var. Akşam işinden çıkıp evine, eşine, çocuklarına, sevdiklerine kavuşmaya çalışan masum insanları hedef alabilecek kadar canice ve alçakça ölümden ve kandan medet uman teröristleri lanetliyorum. Hiç kimsenin ama hiç kimsenin Allah'ın verdiği canı almaya hakkı yok.

Terörü yaratanlar ve arkalarındaki destekçileri bilsinler ki onlar bizi ayırmaya çalıştıkça biz kenetleneceğiz, bilsinler ki onlar ülkemizi bölmeye çalıştıkça biz birleşeceğiz, bilsinler ki hiçbir zaman amaçlarına ulaşamayacaklar.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine güç ve sabır, yaralılarımıza acil şifa diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

8.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Hükûmeti bu tarz olaylar yaşandıktan sonra çıkıp açıklama yaparken değil, bu olayları önlerken görmek istediğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün Ankara'da, bugün Diyarbakır'da hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Hükûmeti de bu tarz olaylar yaşandıktan sonra çıkıp açıklama yaparken değil, bu olayları önlerken görmek istiyoruz, onu da belirteyim.

Bir vatandaşımızdan dün akşam bana verilen bilgiye göre yaklaşık bir ay öncesinden Türk Silahlı Kuvvetlerinde bu tarz eylemlere karşı dikkatli olunması talimatı verildiğini gördüm. Hatta o belge de yanımda, isterseniz okuyabilirim. Şimdi, Sayın Başbakana sormak istediğim soru şu: Mademki önceden bir istihbarat vardı ve Türk Silahlı Kuvvetleri personeline bilgilendirme ve dikkatli olunması yazısı yollandı, bu denli büyük bir saldırı başkentin göbeğinde nasıl yapıldı?

BAŞKAN – Sayın Arslan...

9.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, terörü lanetlediğine ve terörün son bulması için siyasi iktidarı göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, dün Ankara'da, bugün de Diyarbakır'da meydana gelen acımasız terörü şiddetle, nefretle kınıyor ve lanetliyorum. Terör olayları sonucu şehit olan askerlerimize, sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, geride kalan ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum. Yaralı olanlara da acil şifalar diliyorum.

Artık terörün son bulması için siyasi iktidarı ciddiyete ve göreve davet ediyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tin...

10.- Denizli Milletvekili Şahin Tîn'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve öncelikle terörün köküne inmek gerektiğine ilişkin açıklaması

ŞAHİN TÎN (Denizli) – Sayın Başkan, bugün ve dün tabii ki Diyarbakır'da ve Ankara'da yaşanan terör olayından dolayı ne yazık ki rahmetli olan ve şehit olan güvenlik kuvvetlerimize Allah rahmet eylesin diyoruz ve kalanlara da sabır, yaralıları da acil şifalar diliyoruz.

Burada birbirini suçlamaktansa, Millet Meclisinde öncelikle “Hükûmet suçlu, şu suçlu, bu suçlu” demektense önce bizim aslında terörün köküne inmemiz gerektiğini ben düşünüyorum. Terör nereden kaynaklanıyor? Hükûmet mi bu terörü ortaya çıkarıyor ya da yapıyor? Ama bunun aslında bütün dünyaya karşı verilmiş bir savaş olduğunu bizim hepimizin bilmesi lazım ve buna göre de Mecliste bile bir birlik olamıyorsak bunu oturup düşünmemiz lazım diye düşünüyorum.

Bugün Meclis açıldığından beri ne yazık ki HDP'li milletvekilleri bir gün olsun terörü burada lanetlemeden ve PKK'yı lanetlemeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüm...

11.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve AKP iktidarının izlemiş olduğu Orta Doğu politikasının ülkemizi kan gölüne çevirdiğine ilişkin açıklaması

MEHMET TÛM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün Ankara'da, Diyarbakır'da yaşanan terör olaylarında yaşamını yitiren asker, sivil tüm yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı olanlara acil şifalar diliyorum.

AKP iktidarının izlemiş olduğu Orta Doğu politikası ne yazık ki ülkemizi kan gölüne çevirdi. Baştan beri bu politikanın Türkiye'yi bataklığa sürükleyeceğini söylüyoruz ancak iktidar, kendi yanlışlarında ısrar etmeye devam etmektedir. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ilk kez bu kadar yalnızlaştırılmış bir Türkiye var. ABD ve Rusya, ortak düşman olarak IŞİD belirlemesine karşın, AKP, Esad'ı devirmek iddiasını sürdürmeye devam ediyor. Cuma namazını kılmak için ülkemizde tarihî öneme sahip güzel camilerimiz var. Emevi Camisi'nde cuma namazı kılma hayallerini bırakın artık. ABD ve Rusya gibi iki küresel gücü karşımıza almanın Türkiye'ye ne faydası var? Katar ve Suudi Arabistan'la mı savaşa karşı duracağız? AKP, Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine, terörü lanetlediğine ve yaşananların, yanlış politikaların ülkemizi getirdiği durumun bir yansıması olduğuna ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, öncelikle terörü lanetliyorum. Dün Ankara'da, bugün Diyarbakır'daki şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza ve gazilerimize sağlık diliyorum.

Sayın Başkan, bombalı saldırılarda bugüne kadar 7 olayın 6'sının Suriye kaynaklı olması düşündürücüdür. Yaşananlar yanlış politikaların ülkemizi getirdiği durumun bir yansımasıdır. Terörün yansımaları etkisiz kılacağız diye olaydan sonra TRT Müzik'in müzik yayını sürdürmesini anlamıyorum. Olaydan on dört saat sonra bombanın patladığı bölgede hâlâ “delil toplanacak” diye ulaşımın kesilmesini de anlamıyorum. Ankara Valisi, Emniyet Müdürü, İçişleri Bakanı, istihbarat örgüt

başkanları ne iş yaparlar? Her yer MOBESE, sivil istihbarat kaynıyor. 4 genç bir konuda açıklama yapacak olsa yüzlerce polis orada. Facebook'ta Cumhurbaşkanına iki satır yazı yazılacak diye onlarca görevli var. Hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna inanıyoruz, elhamdülillah Müslüman'ız. Öyleyse Cumhurbaşkanının yüzlerce koruması niye var? Vatandaş, asker şehit olunca kınamaktan başka bir sorumluluk hisseden niye yok? Devletin olanağı, Meclisin vekilini, bir tek Cumhurbaşkanını korumak için mi var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

13.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, bu insanlık dışı saldırıları lanetlediğine ve sırtlarını PYD'ye dayayanların teröre karşı imzalanan ortak bildiriye imza atmaktan dahi imtina etmelerini hiçbir vicdanın kabul edemeyeceğine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, Türkiye'nin kalbi Ankara'nın en yoğun olduğu bölgelerden birinde, bugün de Diyarbakır-Bingöl kara yolu Lice mevkinde gerçekleştirilen insanlık dışı saldırıları lanetliyorum. Hayatını kaybeden tüm şehitlerimize rahmet, yakınlarına sabır, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Biz “kardeşlik” dedikçe kallesçe saldırmaya devam eden hainlere karşı mücadele kararlılığımız daha da artmıştır. Gün, dehşet ortamı oluşturmak isteyen teröre karşı “Ben Türkiye'yim.” deme günüdür.

Halkın oylarıyla seçilen Sayın Cumhurbaşkanımız ve Hükümetimizi insafsızca eleştirenlerin terör örgütlerine karşı en ufak bir eleştiride bulunmadıkları gibi, sırtlarını PYD'ye dayayanların teröre karşı imzalanan ortak bildiriye imza atmaktan dahi imtina etmelerini hiçbir vicdan kabul edemez.

Teröristlere “terörist” diyemeyenler şunu çok iyi bilmelidir ki, ülkemizi ve milletimizi geleceğe dair büyük hedeflerinden uzaklaştırabileceklerini sananlar yanıldıklarını göreceklerdir.

Her şehidimiz, her gazimiz ve her vatandaşımız bu toprakların ilelebet vatanımız olduğunu, bayrağımızın inmeyeceğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öz...

14.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, Bozcaada ve Gökçeada'ya ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, Bozcaada ve Gökçeada'ya ulaşımın GESTAŞ dışında bir alternatifi bulunmamaktadır. Bir kamu işletmesi olan şirketin ana hedefinin insanlarımızın ulaşım ve seyahat hakkını ticari kâr kaygısı gütmekten yerine getirmesi ana ilke olmalıdır.

Vatandaşlarımızın GESTAŞ'ın Bozcaada ve Gökçeada hattında hizmet veren gemilerinin fiziki durumuyla ilgili olarak şikâyetleri bulunmaktadır. Şöyle ki: Bu gemilerin araç taşımaya yönelik olduğu, yaşlı ve engelli yurttaşlarımızın dik merdivenleri çıkamadıkları için seyahat süresince araçların arasında ayakta beklemek durumunda kaldıklarını ve wc'lerin eski, bakımsız olduğu, yaşlı ve engelli bireylerin kullanımına olanak vermediği bilinmektedir. Bu konuda bir tedbir alınması düşünülmekte midir?

Kış aylarında ulaşım çoğu zaman aksamaktadır. Özellikle acil sağlık durumlarında Çanakkale'ye ulaşım sağlanabilmesi için her türlü hava koşulunda çalışabilecek bir gemi bulunmakta mıdır? Yok ise, temin edilmesi düşünülmekte midir?

Ada sakinleri açısından sefer saatleri, mesai saatleri ve ulaşım mesafeleri göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirilmelidir.

Ada'da ikamet eden yurttaşlarımızın ulaşımı konusunda yeni bir düzenleme yaparak en azından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

Sayın Erdoğan yok sanıyorum.

Sayın Tanal...

15.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve terörü lanetlediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, dün, beni onore ettiniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Nazar değdi galiba Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, sistemde arıza var. Yetkili arkadaşlarıma söyledim. Onun için bugün ilk sırayı alamadım. Kusura bakmayınız. Mahcup etmek istemem. Yer değişikliğinden oldu.

BAŞKAN – Rica ederim. Her zaman yine bekliyoruz ilk sırayı almanızı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gerek dün Ankara'da ve gerek bugün Diyarbakır-Elâzığ arasındaki patlama nedeniyle Hakk'ın rahmetine kavuşan Türk Silahlı Kuvvetleri personellerimize, ayrıca sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralılara acil şifa diliyorum, sevenlerine, dostlarına ve ulusumuza sabırlar diliyorum.

Terör insanlık suçudur, terörü lanetliyoruz. Ayrıca, terörü besleyenler, büyütenler, kol kanat gerenler aynen teröristler gibi bu suça iştirak edenlerdir, bunları da lanetliyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

16.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Ankara'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Aydın'da jeotermal tesislere ruhsat verilmesinin yarattığı sorunlara ilişkin açıklaması

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dün Ankara'da askerî araca hain saldırısı ve... Sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Terörü lanetliyorum.

Sayın Başkanım, Aydın'da jeotermal tesislere yüzde 85 -üzülerek söylüyorum, yüzde 85- jeotermal ruhsatı verilmiştir. 2007'de acilen bir yasa çıkardılar, jeotermalde kullanılan ÇED raporunu kaldırarak Aydın yüz ölçümünün yüzde 85'ini sadece 5-6 tane firmaya verdiler. Bu da Aydın'ın yirmi yıl sonra çoraklaşmasına neden oluyor. Bununla ilgili daha önce de Çevre ve Şehirlik Bakanlığına bir soru önergesi vermiştim, cevap vermediler. Bununla ilgili bir yasa çıkaracaklar mı? Eğer bunun önlemini almadığımız takdirde, şu an Aydın'da dünyanın yüzde 65 incirini, dünyanın yüzde 20 zeytinini ve yüzde 36...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

17.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Mersin'de termik santralin yapımının durdurulmasını ve ÇED raporu verilmemesini beklediğine ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün ve bugün ölen insanlarımıza rahmet, yaralılarımıza da şifa diliyorum.

Evet, Türkiye'de doğamız tahrip edilmeye devam ediyor. Mersin önemli bir yaş meyve, sebze bölgesi ve 2015 yılında bu konuda Türkiye 1'inci ihracatta. 7 tane ilan edilmiş turizm bölgemiz var. Bu bölge aynı zamanda bir tarım bölgesi. Ancak bu bölgenin ortasına bir nükleer santral yapılıyor.

Temenni ederiz Rusya'yla bozulan ilişkiler bunun iptalini getirir. Buraya gene bir çimento fabrikası yapıldı ve şimdi de bir termik santral yapılma çalışması var. Türkiye'nin en bakir bölgelerinden birisi olan Mersin'in batısındaki bu bölgenin bu şekilde heder edilmesi hepimizi üzüyor.

Bu nedenle, yapılacak bu termik santralin yapımının durdurulmasını ve ÇED raporu verilmemesini bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Reyhanlıoğlu...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Nursel Reyhanlıoğlu'nun, Ankara'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybedenlere ve bu saldırıda hayatını kaybeden Kahramanmaraş Elbistanlı Gülşen Yıldız'a Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve terör saldırılarını kınadığına ilişkin açıklaması

NURSEL REYHANLIOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ankara'daki hain saldırıda hayatını kaybeden Kahramanmaraş Elbistanlı hemşehrimiz, Tarım Bakanlığı personeli Gülşen Yıldız'a Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine sabırlar diliyorum. Alçakça ve şerefsizce yapılan bu terör saldırılarını ve bu saldırıya maddi, lojistik, siyasal destek verenlerin tamamını kınıyorum. Saldırıda ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa diliyorum. Allah vatanımızı, milletimizi ve birliğimizi korusun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Balta...

19.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve güvenlik görevlilerine selamlarını gönderdiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ankara ve Diyarbakır'da alçakça ve haince yapılan terör saldırılarını ve teröre destek verenleri şiddetle ve nefretle kınıyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa, milletimize sabır diliyorum. Vatan, millet ve bayrak uğruna görev yapan, başta askerlerimize, polislerimize, tüm vatan evlatlarına yüce Meclis çatısı altında saygıyla selamlarımı gönderiyor, Allah'tan başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bilgin...

20.- Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin'in, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, terörü lanetlediğine ve kimden gelirse gelsin, herkesin açık ve net olarak teröre karşı durması gerektiğine ilişkin açıklaması

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Dün Ankara'da, bugün Diyarbakır'da ülkemizin ve milletimizin huzurunu, birliğini, beraberliğini hedef alan hain, alçak ve şerefsizce yapılan terör saldırısını kınıyor; şehitlerimize ve hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize sabır, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Milletimizin birlik ve beraberliğini hedef alan alçaklar ve hainler bilsin ki, bu millet ebediyete kadar bu hainlere fırsat vermeyecektir. Terör kimden gelirse gelsin, herkesin açık ve net olarak teröre karşı durması gerekir. Bu ortamda dahi teröre karşı tavır koyamayan, terörden beslenen her türlü terör uzantılarını da lanetliyorum, onları aklıselime davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erkan Akçay, söz talebiniz olduğunu görüyorum.

Buyurun, mikrofonunuzu açıyorum.

21.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara ve Diyarbakır'da yaşanan terör saldırılarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, terörle mücadele konusunda Hükûmette kararlı bir irade görmediklerine ve müzakereyle terörün önlenemeyeceğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, terör kanlı yüzünü göstermeye devam ediyor. Dün Türkiye Büyük Millet Meclisimize 500 metre mesafede 28 vatandaşımız ve askerlerimiz şehit olmuş, 61 vatandaşımızsa yaralanmıştı. 1921 yılında 23 Ağustos-13 Eylül tarihleri arasında Sakarya Savaşı esnasında da Büyük Millet Meclisimiz top sesleri arasında çalışmalarına devam etmişti. Bugün Diyarbakır'da askerî aracın geçişi sırasında yapılan bombalı saldırıyla 6 askerimiz şehit düştü ve 1 askerimiz de yaralandı. İki günde 34 şehidimiz ve çok sayıda yaralımız. Hepsine Allah'tan rahmet, ailelerine ve büyük Türk milletine başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar temenni ediyorum.

Ülkemiz çok sıkıntılı bir süreçten geçmektedir. Terörle mücadele mutlak bir iradeyle yapılır. Bu mücadelenin birinci derecede yükümlüsü Hükûmettir. Gerek iki gündür gerekse de önceki bazı açıklamalarına bakıyoruz da Hükûmette bu yönde gerçekten kararlı bir irade gördüğümüzü söyleyemeyiz. Dün Hükûmet Sözcüsü aynen şu ifadeyi kullandı: “Saldırının çok iyi planlanarak gerçekleştirildiğini görüyoruz.” Biz bu tür, benzeri açıklamayı daha önce de duyduk. Yine eski bir Hükûmet Sözcüsü Bingöl saldırısı sonrasında 19 Eylül 2012’de de şöyle demişti: “Askerlerimiz konvoy hâlinde giderken jammer cihazları da onlara eşlik etmiş, bu sırada teröristler açısından akıllıca bir hareketle son otobüse ateş açılmış.” Terörist eylem yaparken çok iyi planlama yapıyor, akıllıca davranıyor da sen Hükûmet olarak terörle mücadele ederken neden çok iyi planlama yapamıyorsun, akıllıca hareket edemiyorsun? Sayın Başbakan 11 Şubat 2016 günü Hollanda programı dönüşünde Mardin’deki yeni süreci değerlendirirken şunu söyledi: “Burada, dikkat ederseniz açıkladığımız 10 maddede ‘mücadele’ kavramı yok.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Akçay.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bunca şehitler, bunca acılar yaşanırken, Sayın Başbakan neden mücadele etmeyeceğini ifade ediyor, bu ifadeyi kullanıyor? Peki, mücadele etmeyeceksiniz de ne yapacaksınız? Müzakereye ve mütarekeye devam mı etmeyi düşünüyorsunuz? Tekrar hatırlatıyorum: Müzakereyle terör çözülmez. Pazarlıkla terör önlenemez. Mütarekeyle teröristin elinden silah alınamaz. Anlayın artık bunu. Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Türk milletinin, varlığına ve birliğine yönelen tehditlere karşı eşsiz bir kararlı gücü, kudreti vardır. Hükûmet bu kudretin farkına varmalıdır. Hükûmeti bu konuda bilinçli, duyarlı, akliselim içerisinde hareket etmeye bir kez daha davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Gündem dışı konuşmalar sona ermiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, söz istemiştik. Herhâlde...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

22.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Ankara'da meydana gelen acımasız saldırıyı kınadıklarına, bu saldırıyı yapan kim olursa olsun sorumluluğun AKP Hükûmetinde olduğuna, bu olayın arka planının açığa çıkarılması ve kamuoyuna ciddi bilgilendirmenin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün meydana gelen vahim, acımasız saldırıyı kınayıp tüm halkımıza ve toplumumuza başsağlığı ve “Geçmiş olsun.” dileklerimizi ilettiğimizi bugün bir kez daha Meclis kürsüsünden belirttik. Genel Kurulla ve kamuoyuyla paylaşmış olduğumuz bu ifadelere, bu görüşlere rağmen, bu işin sorumluluğunu taşıyanların, dikkatleri başka yere çekerek bu sorumluluktan kaçma arayışlarını hayretle ve ibretle izliyoruz. Bu saldırıyı yapan kim olursa olsun, fail kim olursa olsun...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Önemli değil, fail önemli değil.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...yaşanan can kayıplarıyla ilgili sorumluluğun AKP Hükûmetinde olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediyoruz.

Daha önce, Diyarbakır'da, Suruç'ta, Ankara'da, Sultanahmet'te patlayan bombaları önleyemeyenler, önlemeyenler dün de Ankara'da Meclisin birkaç yüz metre ötesinde patlayan bombalara engel olmamışlardır.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Fransa önleyemedi, Amerika önleyemedi.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Bildirgeye niye imza atmadınız o zaman?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Fransa'da bombalar patladığında “Bu ülkenin istihbaratı yok mu?” diye kükreyenler, “Fransız istihbaratı yatıyor mu?” diye kükreyenler, bugün aynı perspektiften hesap vermesi gereken bir noktadan yaklaşmak yerine dikkatleri farklı yöne çekmenin arayışı içerisinde. İstifa etmesi gerekenler, toplumsal linç kampanyaları üzerinden bu sorumluluktan kaçmak istemektedirler.

Bu saldırının failleri konusunda da Sayın Başkan, şunu ifade edeyim: Daha önceki saldırılarda olduğu gibi son derece karanlık noktalar vardır. Diyarbakır'da, Suruç'ta, Ankara'da yapılan saldırılardan, patlamalardan sonra gerçek faillerin açığa çıkmaması adına “kokteyl terör” tanımı yapanlar bugün de bu, dün meydana gelen acımasız saldırıyla ilgili, çökmüş Suriye ve Rojava'daki savaş politikalarını meşrulaştırma arayışına girmişlerdir. PYD ve YPG'den bahsederek Suriye ve Rojava'daki savaş politikalarına meşruiyet kazandırmanın arayışı içerisine girmişlerdir. PYD Eş Başkanı Salih Müslim'in yaptığı açıklama, YPG'nin yapmış olduğu açıklama ve yine, Demokratik Suriye Güçlerinin yapmış olduğu açıklama ve kınama mesajı nettir, ortadadır. Kimliği belirlenen bu kişinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Timsah gözyaşları istemiyoruz.

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yapılan bu açıklamalarda da Ankara patlamasıyla hiçbir ilgilerinin olmadığı, açıklanan kimliğin YPG, PYD, Demokratik Suriye Güçleriyle hiçbir ilişkilerinin

olmadığı ifade edilmiştir, net olarak ifade edilmiştir. Kaldı ki kimliği açıklanan bu kişi Temmuz 2014'te mülteciler arasından Türkiye'ye giriş yapmış yani IŞİD'in Kobani üzerindeki en ağır, en vahşi saldırılarının olduğu bir dönemde Türkiye'ye giriş yaptığı belirtilmiş. O tarihte giriş yapan birisiyle ilgili bu tarz, dikkatleri farklı yöne çeken açıklamalar yerine, bu olayın bütün arka planının açığa çıkarılması ve kamuoyuna derli toplu ve ciddi birtakım bilgilendirmelerin yapılmasının gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yılbaşından hemen önce de...

Toparlayabilir miyim?

BAŞKAN – Bitti süre, ilave süreyi de verdim Sayın Baluken. Lütfen...

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Başkanım, biz de söz istiyoruz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Peki Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Sayın Özel...

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara'da yaşanan terör saldırısı sonrasında Mecliste yapılan görüşmelerin içeriğine yönelik çok ciddi eleştiriler olduğuna, Hükûmetin bu saldırıyla ilgili Meclise bilgi vermesi gerektiğine ve Hava Kuvvetleri Komutanlığının terör saldırılarıyla ilgili personelinin uyarmasına rağmen tedbir alınmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Dün burada bu üzücü olayı, bu menfur saldırıyı hep beraber öğrendik. Ardından Meclisin çalışması kararını aldık ama dün de birkaç kez ifade etmeye çalışmıştım, Meclis böyle bir olayda hiçbir şey olmamış gibi çalışamazdı.

Bugün hem milletvekillerinin seçim bölgelerinden gelen telefonlar hem ailelere gerek adli tıpta gerek lojmanlarda yapılan ziyaretler, gerekse sosyal medyada, Meclisin çalışmasıyla ilgili ortaya koyduğu irade takdir edilecekken o aşamada Mecliste yapılan görüşmelerin içeriğine yönelik çok ciddi eleştiriler var. Bu benim, bir başkasının, o partinin, bu partinin değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve siyaset kurumunun itibarıyla ilgili bir mesele.

Şimdi, Sayın Bakanın salonda olması büyük bir şans. Ben ümit ediyorum, İç Tüzük'ün kendisine verdiği yetki ve hatta sorumlulukla, 59'uncu maddeye göre şu anda Hükûmetin elinde bu konuyla ilgili toplanmış, doğrulanmış ve değerli parlamenterlerle paylaşmasında fayda mütalaa ettiği konularda Hükûmet adına kürsüden bilgilendirme yapmasını bekleriz. Eğer, biz rutin gündem içindeki... Gördünüz, iktidar partisinden de çok sayıda milletvekili söz aldı, herkes bu konuda bir şeyler söylemek istiyor. Siyasetçinin, başta kendi seçim bölgesi ve ülkedeki tüm insanların duygu durumları, bu konuya, gündeme olan ilgileri ve merak ettikleri, öğrenmek istedikleri konusunda duyarlılık göstermesi gereklidir. Bu da parti ayrımı yapmaksızın tüm milletvekillerinin konuşmalarından anlaşılıyor.

Sayın Bakanın, İç Tüzük'ün verdiği yetkiyle ve Hükûmetin bir mensubu olmanın sorumluluğuyla, Hükûmetin Parlamento'yu ciddiye aldığını, bilgilendirme kaynağı olarak İnternet sitelerini, televizyonları değil, doğrudan yüz yüze iletişimi önceleyeceğini ümit ediyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Sayın Bakandan bu konuda hızlı, etkin, şeffaf ve samimi bir bilgilendirme istemek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin hakkıdır.

Ayrıca, biraz önce söz alan arkadaşlarımızdan ifade edenler oldu, şu an bir nüshası önümde, Sayın Bakanın konuyu bildiğini tahmin ederim, yoksa fotokopisini paylaşabiliriz. Hava Kuvvetleri Komutanlığının 20 Ocak tarihinde kendi personeline yaptığı bir dağıtımla, bu saldırıyı aynen tarif ettiği ortada. Yani diyor ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

Diyor ki: “Personelimiz, iş yerlerine, görev yerlerine gelirken giderken lojmanlarının önlerinde sabah ya da akşam bomba yüklü araçlarla -hareketli ya da değil- eylemler yapılmak suretiyle ses getirici eylemler yapılabileceği değerlendiriliyor, bu konuda tedbir alın.” Ayrıca, onun dışında, farklı terör örgütlerinin IŞİD’in, DHKP-C’nin ve onun dışında çok sayıda terör örgütünün de adı geçiyor. Bu konudan mutlaka bilgi sahibidir ama şu kadarını söyleyelim: Sendikacıların fabrika önünde işçilere broşür dağıtacakları öğrenildiğinde, Manisa’da fabrikalar işçiyi servislere fabrikanın içinden bindiriyorlar ki sendikacıyla temas etmesin. Biz de bunu eleştiriyoruz “Bu doğru bir iş değil.” diye. Burada, tam buralarda “Bombalı araçla saldırı yapılacak.” yazıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O ana kuzularını birileri aynı araçlara yine bindiriyor. Bu konunun Hükümet tarafından açıklanması gerekiyor. Bu konuda ne düşünüyorlar, ne yapıyorlar?

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın Bostancı...

24.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Ankara’da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, terörün karşısında herkesin sorumluluğu olduğuna ve halkın iradesini temsil edenlerin teröre karşı tavır alması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Ankara’da gerçekleştirilen terör olayı ve daha öncesinde bu ülkenin yaşadığı terör teşebbüsü, girişimleri, fiilleri dolayısıyla yaşanan acılar sebebiyle bir kez daha milletimize başsağlığı diliyor, bütün terör olaylarını kınıyorum. Hayatlarını kaybedenlere Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara da şifa diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Terör 1970’li yıllardan bu yana Türkiye’nin bir gerçekliği. Çok çeşitli iktidarlar geldi geçti ama Türk halkı terörün acılarını çekti, terör karşısında da ortak dayanışmasını her daim sergiledi. Sadece bizim ve ait olduğumuz coğrafyanın değil, aynı zamanda Avrupa’nın, Amerika’nın da bir gerçekliği, modern dünyanın bir gerçekliği.

Terörü bir tür iktidar-muhalefet polemğine indirgeyici tarzdaki değerlendirmelerin teröre ilişkin layıkveçhile bir değerlendirme olacağı kanaatinde değilim. Elbette iktidarın da sorumluluğu vardır ama terörün karşısında herkesin sorumluluğu vardır ve siyaset kurumunun, bütünüyle terörü reddeden, lanetleyen, açık bir şekilde milletle dayanışma gösteren karar ve iradesi ortada olmalıdır.

Dün bu noktada bir ortak tavır da sergilendi. HDP kendi blokajları çerçevesinde başlangıçta Ankara’daki terör saldırısını kınadı fakat bu meselelere kendi bakışını biliyoruz -Meclis kürsüsünden de defalarca bunlar dile geliyor- bu ortak bildiriye katılmadı.

Biz bu Mecliste teröre ilişkin çok çeşitli konuşmalar yapıyoruz, sadece Ankara’da yaşanan olay dolayısıyla değil, Türkiye’nin karşı karşıya olduğu bu terörist saldırganlık dolayısıyla Meclis

gündeminin zaman zaman bir parçası oluyor ve Meclis elbette hiçbir şey olmamış gibi davranmıyor, hem kendi gündemini yürütüyor hem de teröre karşı bu milletin sesini yükseltiyor, Meclis görevini yapıyor. Önemli olan, siyaset kurumunun da, herkesin, her partinin, demokrasi temelinde irade sahibi olan, bu kürsüden konuşan, burada temsil edilen, halkın iradesini burada temsil eden çevrelerin de teröre karşı açık seçik bir tavır alması, sırtını terör örgütlerine değil, PYD'ye, YPG'ye değil, doğrudan halka dayayan bir akıl ve siyasetle davranması son derece önemlidir. Ümit ederiz ki bundan sonra bu istikamette...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Bostancı, sözlerinizi tamamlayınız lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...terörün Ankara saldırısıyla bir kere daha vahşi ve çirkin yüzünü gösterdiği bu gerçeklik, gücünü demokratik zeminlerden alan ve sırtını gerçekten halka dayamış olan bütün siyasetler için bu son saldırı ve öncekiler öğretici olur ve gerçek yerlerini tayin ederler. Herkesin sorumluluğu vardır terör karşısında ve bu sorumluluğunu mutlak surette, açık seçik, kelime oyunlarına girmeksizin net bir şekilde ortaya koyması önemlidir ve halkın beklentisi bu istikamettir.

Saygılar...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Diyarbakır'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybeden 6 askere Allah'tan rahmet, yaralı 1 askere acil şifalar dilediğine ve terörü bir kez daha şiddetle kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dün Ankara'da yaşanan ve 28 vatandaşımızın, bir kısmının Türk Silahlı Kuvvetleri personeli olması nedeniyle şehit olmasına, bir kısım vatandaşlarımızın hayatını kaybetmesine neden olan terör olayının acısını bütün tazeliğiyle yüreğimizde hissederken, yaşarken, bu sabah yine Diyarbakır-Lice kara yolunda saat 09.30'da meydana gelen bir başka terör olayında 6 askerimiz şehit olmuş, 1 askerimiz yaralanmıştır. Genelkurmay Başkanlığının yapmış olduğu açıklamaya göre, Diyarbakır-Lice kara yolunda mayın aramak üzere görevlendirilmiş olan bu birliğe, daha önce menfeze yerleştirilmiş olan el yapımı bir patlayıcıyla bölücü terör örgütü tarafından bir saldırı düzenlenmiştir.

Ben şehit olan askerlerimize buradan Allah'tan rahmet diliyorum, Türk Silahlı Kuvvetlerine, milletimize sabır ve başsağlığı diliyorum, yaralı askerimize şifa diliyorum ve bölücü terör örgütünü, tüm terör örgütlerini, terörü bir kez daha şiddetle kınıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok özür dilerim, tutanaklara geçmesi açısından...

Dün Meclis bu haberi aldığı sırada, siz Meclisin çalışması gerektiğini söylediniz ve iktidar partisi Meclisin gündemine devam etmesi gerektiğini, terör saldırılarının amacına ulaşmaması için Meclisin aralıksız olarak çalışması gerektiğini söyledi.

Şu anda, terör saldırılarından dolayı bütün dünyanın, bütün Türkiye'nin gözü kulağı Ankara'da ve Mecliste. Ben iktidar partisi sıralarının Meclis çalışmalarına gösterdiği ilgiyi takdirlerinize sunuyorum efendim.

Arz ederim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sen kendine bak ya!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

1.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 25 milletvekilinin, Rus uçağının düşürülmesinin yarattığı siyasi ve ekonomik etkilerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Hava sahası ihlali nedeniyle Rus uçağının düşürülmesinin çok ciddi siyasi sonuçları beklenirken ekonomik sonuçları hemen ortaya çıkmaya başlamıştır. Rusya'yla ekonomik ilişkileri olan şirketler Rusya tarafından uygulanan ağır ekonomik yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Enerji, turizm, inşaat, müteahhitlik, gıda, nakliyat sektörlerine yönelik ticaret kısıtlayıcı, öteleyici, erteleyici veya tamamen iptal etmeye yönelik yaptırımlar Türk şirketleri ve yatırımcılarının ciddi oranda zarar görmesine hatta ekonomik çöküşüne neden olacaktır. Rus uçağının düşürülmesinin yarattığı siyasi etkilerin ülkemiz ekonomisi üzerinde yaptığı ve yapacağı etkilerinin araştırılması, ortaya çıkan siyasi krizin firmalar üzerinde neden olacağı ekonomik zararların tespit edilmesi, Rusya'nın yaptırımlardan etkilenen firmaların zararlarının tazminine yönelik ne gibi tedbirler alınacağı, firmaların Rusya'ya yaptığı ihracat ve hizmetlerden doğan tahsil edemedikleri alacaklar, iptal edilen iş akitleri, gümrüklerde bekletilen ya da geri dönecek mallar, ithalat akreditifi açılmış olduğu hâlde karşılığı malın ithalatını Rusya'dan yapamayan firmalar ve rezervasyon iptalleri nedeniyle zora giren turizm şirketlerinin durumunun incelenmesi, Rusya'yla ekonomik ilişkileri olan firmaların alacakları, kontratları, kredi borçlarına ilişkin ne gibi ekonomik tedbirlerin yürürlüğe konulacağının tespit edilmesi, Rusya'nın yaptırımlardan etkilenen ve etkilenecek olan firmaların vergi borçları, kredi borçları ve SGK primlerinin ötelenmesi ve yeniden yapılandırılması gibi gerekli politikaların üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereği Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 3/12/2015

Saygılarımızla.

1) Haluk Pekşen	(Trabzon)
2) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
3) Gürsel Erol	(Tunceli)
4) Musa Çam	(İzmir)
5) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
6) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
7) Murat Bakan	(İzmir)
8) İbrahim Özdiş	(Adana)
9) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
10) Mahmut Tanal	(İstanbul)
11) Ahmet Akın	(Balıkesir)
12) Gülay Yedekci	(İstanbul)
13) Erdin Bircan	(Edirne)
14) Mehmet Göker	(Burdur)
15) Özkan Yalım	(Uşak)
16) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)

17) Ali Şeker	(İstanbul)
18) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
19) Kadim Durmaz	(Tokat)
20) Atila Sertel	(İzmir)
21) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
22) Haydar Akar	(Kocaeli)
23) Devrim Kök	(Antalya)
24) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
25) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
26) Ayтуğ Atıcı	(Mersin)
- Gerekçe

Hava sahası ihlali nedeniyle Rus uçağının düşürülmesinin çok ciddi siyasi sonuçları beklenirken ekonomik sonuçları hemen ortaya çıkmaya başlamıştır. Rusya ile ekonomik ilişkileri olan şirketler, Rusya tarafından uygulanan ağır ekonomik yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu yaptırımların Türk ekonomisi üzerinde yüksek ölçüde etkili, olumsuz yansımalarının olacağı anlaşılmaktadır. Enerji, turizm, inşaat, müteahhitlik, gıda, nakliyat sektörlerine yönelik ticaret kısıtlayıcı, öteleyici, erteleyici veya tamamen iptal etmeye yönelik yaptırımlar Türk şirketleri ve yatırımcılarının ciddi oranda zarar görmesine, hatta ekonomik çöküşüne neden olacaktır.

Türkiye, Rusya'ya 2014 yılında 5,94 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir. Rusya 2014 yılında en çok ihracat yaptığımız ülkeler arasında ihracat büyüklüğü açısından 7'nci sıradadır. Türkiye, Rusya'dan 2014 yılında 25,3 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. Rusya 2014 yılında ithalat yaptığımız ülkeler arasında ithalat büyüklüğü açısından 1'inci sıradadır. Almanya'dan sonra Rusya Türkiye'nin önemli bir dış ticaret ortağıdır.

Türkiye'ye Almanya'dan sonra en fazla turist Rusya'dan gelmektedir. 2014 yılında Rusya'dan gelen turist sayısı 4 milyon 479 bin 49 kişidir.

Ülkemizin doğal gaz ithalatında büyük ölçüde Rusya'ya bağımlılığı söz konusudur. Türkiye 2014 yılında ithal ettiği doğal gazın yüzde 56'sını, ham petrolün yüzde 3'ünü Rusya'dan karşılamıştır. Türkiye ithal ettiği doğal gazın yüzde 48'ini elektrik üretim sektöründe kullanır; elektrik enerjisi üretiminin 43,8'i doğal gaz ile gerçekleştirilir. Dolayısıyla Rusya'ya olan enerji bağımlılığımızın sadece ısınma amaçlı değil, enerji ve sanayi üretim sektörleri açısından değerlendirilmesi gerekir.

Türk müteahhitleri, Rusya'da toplam 61 milyar 254 milyon 482 bin 583 dolarlık 1.921 adet proje üstlenmişlerdir. Yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde toplamda en yüksek pay Rusya'ya aittir. 2010-2014 yılları arasında Türkmenistan (yüzde 21,5), Rusya Federasyonu (yüzde 16,9) ve Irak (yüzde 10,8) Türk müteahhitlik firmalarının en aktif olduğu pazarlar olarak öne çıkmıştır.

Rakamlardan da anlaşılacağı üzere Türkiye ile Rusya arasında dış ticaret, turizm, enerji, nakliyat ve müteahhitlik sektörlerinde çok önemli ekonomik ilişkiler gelişmektedir. Hava sahası ihlali nedeniyle Rus uçağının düşürülmesinin siyasi ve ekonomik sonuçlarının yansıdığı müteahhitlik, nakliyat, enerji, turizm sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların uğrayacağı zararların tazminine yönelik ne gibi tedbirlerin alınacağı ve ileride dolaylı olarak etkilenecek sektörler için de ne gibi hazırlık tedbirlerinin alınacağı çok önemli bir husustur. Bir sektördeki gelişme kar topu etkisiyle diğer sektörü de etkilemektedir. Herhangi bir sektör üzerindeki olumsuz etki diğer sektörler üzerinde de olumsuz etkiler yaratacaktır. Dolayısıyla, Rusya'nın ülkemize yönelik hâlihazırda yürürlüğe koyduğu yaptırımlar ile yürürlüğe ileri ki dönemlerde koyacağı yaptırımların yaratacağı olumsuz

etkilerin araştırılıp, tespit edilerek, karşılık olarak gerekli önleyici politikaların belirlenip uygulanması gerekmektedir. Türkiye'nin atacağı karşı adımlar ve tedbirlerin TBMM çatısı altında tüm partilerin görüşleriyle belirlenmesi çok önemlidir.

Rus uçağının düşürülmesinin yarattığı siyasi etkilerin ülkemiz ekonomisi üzerinde yaptığı ve yapacağı etkilerin araştırılması; ortaya çıkan siyasi krizin firmalar üzerinde neden olacağı ekonomik zararların tespit edilmesi; Rusya'nın yaptırımlarından etkilenen firmaların zararlarının tazminine yönelik ne gibi tedbirlerin alınacağı; firmaların Rusya'ya yaptığı ihracat ve hizmetlerinden doğan tahsil edemedikleri alacaklar, iptal edilen iş akitleri, gümrüklerde bekletilen ya da geri dönecek mallar, ithalat akreditifi açılmış olduğu hâlde karşılığı malın ithalatını Rusya'dan yapamayan firmalar ve rezervasyon iptalleri nedeniyle zora giren turizm şirketlerinin durumunun incelenmesi; Rusya ile ekonomik ilişkileri olan firmaların alacakları, kontratları, kredi borçlarına ilişkin ne gibi ekonomik tedbirlerin yürürlüğe konulacağının tespit edilmesi; Rusya'nın yaptırımlarından etkilenen ve etkilenecek olan firmaların vergi borçları, kredi borçları ve SGK primlerinin ötelenmesi ve yeniden yapılandırılması gibi gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 25 milletvekilinin, TOKİ'nin yaptığı işlerdeki yolsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TOKİ, 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile oluşmuş, Başbakanlığa bağlı bir kurumdur. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı dar gelirli yurttaşlarımıza konut edindirmek amacıyla oluşturulmuştur. Taksitle ev sahibi olmak isteyen yurttaşlarımızın devlet güvencesi olduğu düşüncesi ile konut edinmek için TOKİ'yi tercih ettiği bilinmektedir. Koşullarını zorlayarak ev sahibi olabilmek için çabalayan yurttaşlarımız TOKİ'nin teslim ettiği konutlarla ilgili de sorun yaşamaktadır. Toplu Konut İdaresinin kâr elde etme amacını ön planda tutması nedeniyle alt gelir grubu için yaptığı inşaatlarda yeterli özeni göstermediği ifade edilmektedir. Bu konuda çeşitli dönemlerde yayınlanan raporların genelinde, özellikle alt gelir grubu için yapılan konutların sağlık, dayanıklılık ve kalite açısından çok yetersiz olduğu, bunun yanında yurttaşların altyapı konusunda da sorun yaşadığı ifade edilmektedir. Eksik teslim edilen konutlarda sorunlar yaşayan yurttaşlarımız ayrıca ağır sözleşme şartları altında da ezilmektedir.

Siyasi iktidar, 2002 yılından bu yana TOKİ'yi kuruluş amacından sapırmış, kâr elde etmeyi amaçlayan bir kurum hâline getirmiştir. Son on üç yılda TOKİ'nin yetkileri sürekli genişletilmiştir. Sosyal konut yapma ikinci hatta üçüncü sıraya itilmiş, TOKİ, turizm, endüstri, eğitim, sağlık gibi pek çok alanda faaliyet göstermeye başlamıştır. Üstelik, bu faaliyetlerin neredeyse tamamında tek tip yapılaşmaya gidilmekte, 2985 sayılı Kanun'un 2'nci maddesiyle öngörülen köy mimarisinin geliştirilmesine, tarihî doku ve yöresel mimarinin korunup yenilenmesine kaynak ayrılması gibi düzenlemeler hiçe sayılmaktadır. TOKİ, tarihî ve kültürel dokunun bırakın korunması, aksine talan edilmesinde baş aktörlerden biri hâline gelmiştir. Şehircilik ilkeleri, mimari, planlama yetkisinin suistimal edilmesi gibi pek çok konuda TOKİ tarafından temel yanlışlıkların yapıldığının ispatı olabilecek pek çok örneğin bulunduğu bu konularda uzman kişi ve kurumlarca ifade edilmektedir.

TOKİ tarafından finanse edilen konut ve diğer projelerin çoğundan iktidara yakınlığı ile bilenen geniş bir girişimci kesim yararlandırılmaktadır. Doğrudan Başbakanlığa bağlı olması bu kuruma siyasi bir rol atfedildiğini açıkça ortaya koymaktadır. TOKİ, ülkenin her ilinde ve 800'ün üzerinde ilçede pek çok proje gerçekleştirmiştir. Siyasi ilişkiler sonucunda projelerin yapım işlerinin dağıtılması Hükûmetin yerel ölçekte güçlenmesine ve siyasi destek tabanının genişletmesine yardımcı olmaktadır.

Yapılan kanun değişiklikleriyle amacından sapmış kâr odaklı projeler “prestij konutları” adı altında pazarlanmaktadır. Hazine arazileri üzerinde planlamaya kadar varan olağanüstü yetkilerle kuşatılan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, inşaata dayalı rant ekonomisinin uygulandığı alanların başına geçmiştir. Pek çok projede devletin zarara uğratıldığı Sayıştay raporlarıyla tespit edilmiştir. Devleti zarara uğratan, vatandaşı mağdur eden Toplu Konut İdaresi Başkanlığına karşı açılan davalarda yıldan yıla artış olmaya devam etmekte ancak TOKİ’deki usulsüzlük ve yanlışlıklar görmezden gelinmeye devam etmektedir.

TOKİ, üreten ekonomi modelinin lokomotifi olabileceksen bugün yolsuzluk, rant odaklı bir kuruluş hâline getirilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, TOKİ’nin yaptığı işlerde yaşanan yolsuzlukların nedenleri ile bu nedenleri ortadan kaldıracak tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Tahsin Tarhan	(Kocaeli)
2) Ahmet Akın	(Balıkesir)
3) Namık Havutça	(Balıkesir)
4) Barış Karadeniz	(Sinop)
5) Mahmut Tanal	(İstanbul)
6) Erkan Aydın	(Bursa)
7) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
8) Gülay Yedekci	(İstanbul)
9) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
10) Gürsel Erol	(Tunceli)
11) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
12) Musa Çam	(İzmir)
13) Kadim Durmaz	(Tokat)
14) Zeynel Emre	(İstanbul)
15) Didem Engin	(İstanbul)
16) Melike Basmacı	(Denizli)
17) Özkan Yalım	(Uşak)
18) Tekin Bingöl	(Ankara)
19) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
20) Yaşar Tüzün	(Bilecik)
21) Atıla Sertel	(İzmir)
22) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
23) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
24) Haydar Akar	(Kocaeli)
25) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
26) Aytuğ Atıcı	(Mersin)

3.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 30 milletvekilinin, Ankara Tren Garı ile Diyarbakır ve Suruç'ta yaşanan patlamaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

10 Ekimde Ankara Tren Garı kavşağında patlatılan ve bütün Türkiye'yi infiale ve huzursuzluğa sürükleyen, ülke tarihimizin en kanlı katliamının bütün yönleriyle araştırılması, Diyarbakır ve Suruç'ta yaşananlarla bağlantılı bir şekilde irdelenmesi, ihmal ve zafiyetlerle ilgili yetkili ve sorumlular dâhil hangi görevde olursa olsun araştırma kapsamının geniş tutulması, toplumda oluşan kuşku ve şüphelerin dağıtılması için elde edilen sonuçların halkımız tarafından paylaşılması, saldırıların bütün yönleriyle açığa çıkarılması ve benzeri olayların tekrarlanmaması için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Ali Yiğit	(İzmir)
2) Ahmet Akın	(Balıkesir)
3) Namık Havutça	(Balıkesir)
4) Mahmut Tanal	(İstanbul)
5) Erkan Aydın	(Bursa)
6) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
7) Mustafa Tuncer	(Amasya)
8) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
9) Sibel Özdemir	(İstanbul)
10) Zeynel Emre	(İstanbul)
11) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
12) Gürsel Erol	(Tunceli)
13) Musa Çam	(İzmir)
14) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
15) Atila Sertel	(İzmir)
16) Barış Karadeniz	(Sinop)
17) Gülay Yedekci	(İstanbul)
18) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
19) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
20) Didem Engin	(İstanbul)
21) Melike Basmacı	(Denizli)
22) Özkan Yalım	(Uşak)
23) Tekin Bingöl	(Ankara)
24) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
25) Kadim Durmaz	(Tokat)
26) Zülfiyar İnönü Tümer	(Adana)
27) Haydar Akar	(Kocaeli)
28) Devrim Kök	(Antalya)
29) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
30) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
31) Aytuğ Atıcı	(Mersin)

Gerekçe:

10 Ekimde Ankara Tren Garı'nda üç saniye arayla patlatılan bombalarla ülke tarihimizin en kanlı katliamlarından biri yaşanmıştır. Çok sayıda siyasi parti, sivil toplum örgütü ve sendikanın destek verdiği "emek, barış ve demokrasi mitingi" için binlerce insanın toplandığı Ankara Tren Garı kavşağında meydana gelen patlamalar sonucu resmî rakamlara göre ilk etapta 97 kişinin hayatını kaybettiği ve 250'ye yakın vatandaşımızın da yaralandığı açıklanmıştır. Mitingi organize eden siyasi parti yetkilileri, sivil toplum örgütleri ve sendika yöneticileri ise yaşamını yitiren ve yaralanan sayısının daha fazla olduğunu iddia etmektedirler.

Bütün Türkiye'yi yasa boğan ve dünyada da şaşkınlıkla izlenen bu saldırı sonucu toplum, büyük bir infiale ve huzursuzluğa sürüklenmiştir. Tek amaçları barış olan ve bunu yüksek sesle, hep bir ağızdan haykırmak için yurdun dört bir yanından gelerek Sıhhiye Meydanı'nda toplanmak isteyenlere yönelik bu vahşi ve gaddarca katliam, insanın insana yaptığı en acımasız katliamlarından biri olarak şimdiden tarihin karanlık sayfalarındaki yerini almıştır. Patlamalar sonucu ortaya çıkan görüntü, güvenlik kuvvetlerinin sergilediği tutum, ambulansların gecikmesi, yetkililerin uzun süre sessiz kalması ve sonrasında yapılan açıklamalar, olayın vahametini daha da arttırmış, belirsizliğin dalga dalga yayılmasıyla bütün Türkiye'de bir panik havası oluşmuştur. Hâlen ülkemiz büyük bir travma ve akıl tutulması içindedir.

Öte yandan ülkemiz, özellikle son beş aydır birbiri ardına yaşanan ölümlere ve toplumu acıya boğan, derinden sarsan katliamlara sahne olmaktadır. 7 Haziran seçimleri öncesi başlayan ve birdenbire tırmanan terör ve şiddet olaylarının yanı sıra 5 Haziranda Diyarbakır İstasyon Meydanı'nda, 20 Temmuzda Suruç'ta meydana gelen bombalı saldırılar, 10 Ekim Ankara katliamının âdeta habercisidir. Hem Diyarbakır hem de Suruç'ta meydana gelen patlamaların Ankara Tren Garı'ndaki patlamalarla çeşitli benzerlikler taşıması ve bu olaylardan ders çıkarılmaması, bugün yaşanan felaketin en büyük nedenidir. Her 3 olayın bir diğer ortak noktası ise barışı ve özgürlüğü savunanları hedef almasıdır.

Ayrıca, Diyarbakır ve Suruç'taki patlamalarla ilgili soruşturma, inceleme, araştırma, aydınlatma ve bunları kamuoyuyla paylaşma sürecinde ortaya konulan yaklaşım olayların arkasında yer alan sis perdesini aralamak bir yana, daha da karartma şüphelerine yol açmıştır. Bu bağlamda, toplumda yönetim ile yönetilenler arasında bir güven zafiyetinin oluşmaya başlaması sürecin iyi yönetilemediğinin açık bir sonucudur.

Bugüne kadar yapılan en acımasız ve vahşi katliam olan ve binlerce yılda oluşmuş kardeşliğimizi hedef alan bu hain saldırı aynı zamanda demokrasi ve barışa da yapılmış bir saldırdır. Bu saldırının faili ya da faillerinin bir an önce ortaya çıkarılması, arka planının aydınlatılması, halkımızın güven ve huzur içinde yaşaması için büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Türkiye'nin bir an önce bu travmadan kurtulması ve her anlamda kendisiyle yüzleşmesi gerekmektedir. Bunun için, olay her yönüyle araştırılmalı, nedeni, nasılı, zamanlaması, azmettiren, sorumlusu, göz yumanı, ihmalî ve benzeri sorular hiçbir kuşkuyla yer bırakılmayacak şekilde yanıtlanmalı ve kamuoyunu tatmin edecek ölçüde açığa çıkarılmalıdır. Bu doğrultuda başlatılan soruşturma ile ilk etapta bazı şüpheliler üzerinde yoğunlaşmaya başlanılmış, Ankara İl Emniyet Müdürü ve bazı şube müdürleri görevden alınmış, Devlet Denetleme Kurulu da görevlendirilmiştir. Olayın aydınlatılması için atılan, adımların yanı sıra TBMM'ye ve siyasi partilere de büyük sorumluluk düşmektedir.

Uluslararası çevreler tarafından da yakından izlenen bu gelişmeler, toplumda devlete karşı bir güven bunalımına yol açmakta, hukukun üstünlüğüne dayanan, çoğulcu, demokratik yaşamı erozyona uğratmaktadır.

Bütün bu gelişmeler ışığında, Diyarbakır, Suruç ve Ankara’da yaşanan patlamaların birbirleriyle bağlantılı bir şekilde geniş kapsamlı ele alınması, katliamların bütün yönleriyle açığa çıkarılması, ihmal ve zafiyetlerle ilgili araştırma kapsamının, kamu görevlileri dâhil, geniş tutulması, toplumda oluşan kuşku ve korkuların dağıtılması için elde edilen sonuçların kamuoyu tarafından paylaşılması ve benzeri olayların tekrarlanmaması için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzük’ün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel tarafından, özel istihdam bürolarının dünyadaki deneyimlerinde işçilere ve çalışma koşullarına etkilerinin araştırılması amacıyla 16/2/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/2/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/2/2016 Perşembe günü (Bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili Çağlar Demirel tarafından verilen (1073 sıra no.lu) “Özel istihdam bürolarının dünyadaki deneyimlerinde işçilere ve çalışma koşullarına etkilerinin araştırılması” amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 18/2/2016 Perşembe günü Birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin lehinde ve aleyhinde olmak üzere ikiye sayın milletvekiline söz vereceğim.

Önerinin lehinde Meral Daniş Beştaş, Adana Milletvekili.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizim önergemiz özel istihdam bürolarıyla ilgili ve bunların kadın yaşamına, kadın çalışma hayatına etkilerinin araştırılması aslında temel gerekçemiz. Bunu biraz ayrıntılandırmak istiyoruz.

Özel istihdam büroları bilindiği üzere Sanayi Devrimi’nin ardından dünyada yaşanan küreselleşme süreci, uluslararası artan rekabet ve hızla ilerleyen teknolojinin yanı sıra, pek çok ülkede ciddi boyutlara

ulaşan işsizlik sorununu, iş gücü piyasalarını da zorlamış olup bunun neticesinde yeni istihdam türleri, yöntemleri dünyanın her yerinde oluşmuştur. Bunun sonucunda önceleri kamu denetimi altında istihdam birimleri oluşturulmuş ise de işsizlik sorunu gitgide arttıkça yeni yöntemler, yeni oluşumlar aranmaya başlanılmış ve neticesinde özel istihdam bürolarının kurulması ve işleyişi gündeme gelmiştir.

Esas itibarıyla özel istihdam bürolarının oluşumu, hükümetlerin dünyanın neresinde olursa olsun, aynı zamanda Türkiye’de de işsizlik sorunuyla baş edemiyor olmaları ile sorumluluğu istihdam bürolarıyla bir anlamda kendi üzerlerinden atma gayreti olarak da ifade edilebilir. Nitekim istihdam sağlamak, devletin görev ve sorumluluklarının başında gelmektedir. Devletin bu sorumluluktan kurtulmak istemesine tekabül eden bu yasal düzenlemeyle iş güvencesi değil, esasen istihdam güvencesi sağlanmaktadır, bu hedeflenmektedir.

İşçinin emeğinin göz ardı edildiği ve sömürünün giderek artmasına yönelik bir düzenlemeyle karşı karşıya olduğumuzu öncelikle ifade etmek istiyorum. Örneğin, özel istihdam bürolarına verilen yetkiyle işverenler sadece çalıştırdıkları süreyle, sınırlı sorumlulukla, istediği zaman gereksinim duyduğu süreyle işçi çalıştırabilecektir. Düzenlemeyle 2003 yılında iş ve işçi bulma fonksiyonuyla devreye giren özel istihdam bürolarına yeni bir fonksiyon daha ekleniyor. Özel istihdam büroları, bizzat işçi istihdam edebilecek ve bunları gereksinim duyan işverenlere belirtilen koşullarda en fazla sekiz ay süreyle geçici olarak verebilecektir. Zaten düzenlemenin ilk gündeme geldiği 2003 yılında madde başlığı esasta “ödünç işçi”ydi. Nitekim tartışmaların ardından “geçici iş ilişkisi” şeklinde bir yeni tanımlama getirilmiştir. Yani bu tanımlamayla işçi alınır, satılır, ödünç verilir ancak hakları asla göz önüne alınmaz ve göz ardı edilir, emeği daha da kolay sömürülür bir hâle getirilmek istenir. İşçinin güvencesiz bir şekilde sömürüye maruz bırakıldığı bu uygulamayla esas olarak işverenlere gereksinim duyacakları, neredeyse her durumda ve sekiz ayı aşmayacak süre kadar geçici işçi çalıştırabilme hakkı verilmektedir. Tam zamanlı istihdamın yükleyeceği sorumluluklardan, yani tazminat, yıllık izin, engelli çalıştırma ve benzeri gibi zaruretlerden azade olacaklardır. Bununla, bu düzenlemeyle bu sağlanıyor. Ancak, bu uygulama tabii ki yeni değil, biraz önce de vurguladığım gibi, holdingler ve şirket toplulukları yanında benzer iş yapan işverenler arasında uygulanmak üzere düzenlenmiş yasal yetki var olduğu kadar, özel istihdam bürolarının eylemli olarak uyguladıkları kayıt dışı bir düzen olarak da mevcudiyetini koruyor. Ayrıca, düzenlemeler arasında işverenle kurulan geçici iş ilişkisinin devam edebileceği dört aylık, en fazla sekiz aylık süre bittiğinde veya daha önceden istihdamdan vazgeçildiğinde özel istihdam bürosunun işveren olarak işçiye karşı olan yükümlülükleri açık olarak düzenlenmemiştir. Nitekim, geçici iş ilişkisi kurulmadığında, erken sona erdiğinde, grev veya lokavt nedeniyle devam edemediğinde özel istihdam bürosunun işçiyle olan sözleşmeyi ne kadar süreyle devam ettireceği, ne kadar ücret vereceği konuları da bu düzenlemeler arasında yer almamaktadır.

Bu uygulama işçilerin tüm güvence ve haklarını yok sayarken, iki alan var ki denetimi çok zor olduğundan, gerçekten sömürüye oldukça açık bir alan oluşturuyor, o da mevsimlik tarım işçileri ve ev işçileri. Ev işçiliğinde de, mevsimlik tarım işçiliğinde de kadınların çok büyük oranda emeklerinin olduğu ve o alanda çalıştırıldıklarını da not etmek istiyorum.

Hükümetin, AKP Hükümetinin, Onuncu Kalkınma Planı ve 2014-2023 Ulusal İstihdam Stratejisi gibi politik belgelerinin kadın istihdamını kadının ailenin bir parçası olması yaklaşımıyla ele almış, kadını birey olarak, kendi kişilik hakları temelinde bir ele alma olmadığını önemle tekrar belirtmek istiyorum. Bu bakış açısıyla, özel istihdam büroları kadın istihdamının artırılması ve iş gücü piyasasının esnekleştirilmesinin yanı sıra, kadınlar için iş-aile yaşamını uyumlaştırma gerekçeleriyle ele alınmıştır yani öncelikle kadının sağlığı, güvencesi, istihdamı ve mutluluğu değil yine daha çok aile içinde bir birey olarak değerlendirildiği açıktır.

2003 yılında yasal mevzuata kavuşturulan özel istihdam bürolarının işçi kiralama yetkisi yeni bir yasa tasarısıyla düzenlenmek isteniyor. Ancak istihdam, devlet gibi kâr amacı gütmeyen bir kurum tarafından yerine getirilmesi gereken bir yükümlülük olması gerekirken iş gücü piyasasının özel sektöre teslim edilmesi emekçiler açısından büyük bir hak kaybına sebep olabilecektir. Özel istihdam bürolarıyla iş güvencesi değil istihdam güvencesi sağlandığını belirtmişim ama bunu daha da açarsak insanlara iş güvencesi vermeyip esasında istihdam edilebilir gibi bir potansiyel içeriyor. Dolayısıyla iş bulmayı kişilerin kendi yeteneklerine ve tümüyle rekabetçi bir anlayışa bırakıyor. Mevcut iş gücü piyasasında eşitsiz bir durumda olan kadınlar bu durumdan kesinlikle daha da olumsuz bir şekilde etkilenmektedirler. Hele ki sendikalaşma oranının yüzde 10 gibi çok düşük olduğu, kadınların yüzde 47'sinin kayıtsız olarak çalıştığı düşünüldüğünde götürüleri çok daha büyük olacaktır. Geçici istihdam arttıkça güvenceli, kadrolu çalışma da giderek azalıyor. Kiralık işçi alan firmalar ya da kamu sektörü kadrolu çalışanlarını işten çıkarıyor. Almanya'da 2010 yılında yapılan bir araştırmaya göre, yeni istihdamın yüzde 53'ü geçici istihdam büroları tarafından yapılıyor ve geçici istihdamla şirketler kadrolu çalışanları işten çıkarmaktadır. Geçici istihdamla çalışanlar aynı işi yapıyor olsalar da daha düşük ücret almaktadırlar. KEİG raporuna göre İngiltere'de esnek çalışanlar aynı işi yapan tam zamanlı çalışanlara göre saat ücretinin sadece yüzde 68'ini alabilmektedir. Türkiye gibi zaten kadınların aynı işi yapan erkeklere göre çok daha düşük ücret aldığı ülkelerde, geçici esnek istihdam, ücretleri daha da düşürecektir ve kadının mağduriyetini daha da artıracaktır. Ayrıca, özel istihdam bürolarının, iddia edildiği gibi, başta söylediğimiz gibi çok yeni istihdam alanları da açmaktan uzaktır. Mevcut iş gücü piyasasındaki boşluklara, örneğin, askere giden çalışanın, doğum yaptığı için işten ayrılan kadının yerine istihdam edildiği için yeni bir istihdam alanı oluşturmuyor, geçici bir istihdam alanı oluşuyor ve işe dönmeyle o tekrar eskiye dönüyor. Dolayısıyla, istihdamın garantilendiğini söyleyemeyiz.

Yine bir diğer nokta, geçici istihdamın, esnek çalışmanın -başta kadınlar için- tercih edilebilir olduğu gerçeğiyle de yüz yüzeyiz. Evet, kadınlar, hayatlarının belirli dönemlerinde yarı zamanlı ya da esnek çalışma içinde olmak isteyebilirler ancak esnek çalışma, daha az çalışma saati ile mevcut tüm sosyal ve çalışma haklarının korunması olmadığı için yetersiz ücretlerle ek işe de itmektedir, bu da kadınları daha çok mağdur etmektedir.

Geçici işçilerle yapılan görüşmelerde, işçilerin tamamı, geçici istihdamı biraz daha seçeneeksizlikten kabul ettiğini, yakın zamanda tam zamanlı bir işe geçme umidini hep taşıdıklarını ortaya koymuştur. Bu nedenle, kadın istihdamının düşük olduğu, kadın işsizliğinin yüksek olduğu ülkemizde kadınlar için çok daha büyük bir baskı oluşacaktır.

Özel istihdam bürolarıyla getirilmek istenen, geçici istihdam, kiralık işçi uygulamalarına dair dünyada yapılan araştırmalarda işçilerin ve özellikle kadın işçilerin koşullarının büyük oranda gerilediği yönünde tespitler vardır. Dolayısıyla, özellikle sermaye kesimlerinin belirttiği üzere, istihdam artırıcı, iş yaşam uyumunu sağlayıcı olduğu iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır.

Sürem kalmadı ama sonuç olarak şunu belirtmek istiyorum: Türkiye'de kadın istihdamının durumu, cinsiyetçi iş bölümü ve kadınların omuzlarında olan bakım hizmetleri gibi yüklerin kamusal olarak karşılanması, mevcut...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayınız, açıyorum mikrofonunuzu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...sözleşmeli personel ve taşeron uygulamalarının sonuçlarını ve özel istihdam bürolarıyla kiralık işçiliğin yasallaşması durumunda emekçiler adına olası etkilerinin emekçiler, kadın örgütleri ve sendikaların katkılarıyla araştırılması için bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

Önerinin aleyhinde, Radiye Sezer Katircioğlu.

Buyurun Sayın Katircioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin Meclis araştırma önergesi aleyhine söz almış bulunmaktayım. AK PARTİ Grubu adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Ankara'da, bizlere yakın mesafede meydana gelen patlamada hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri personelleri ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum. Bugün de Diyarbakır Lice'de menfur saldırıda 6 askerimiz şehit oldu, milletimizin başı sağ olsun. Türkiye'yi derinden üzen bu cani terörü lanetliyorum. Tüm bu terörist saldırıların arkasındaki güçler ve taşeronlarıyla mücadelemize bunları yok edinceye kadar devam edeceğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükûmetleri, insan odaklı politikalar üretmesinin gereği toplumumuzdaki dezavantajlı gruplar lehine pozitif ayrımcılığı esas almıştır. Bu kapsamda, on üç yılda gerçekleştirilen politikalara şöyle bir baktığımızda ilk önce gözümüze çarpan, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki pozitif ayrımcılık ilkesinin getirildiğini görmekteyiz. Bununla birlikte, Medeni Kanun'da, Ceza Kanunu'nda, İş Kanunu'nda kadının aleyhindeki hükümleri kaldırarak kadın lehine kanunların düzenlendiğini görüyoruz, bununla birlikte, hemen beraberinde İstanbul Sözleşmesi, ki bunu ilk imzalayan ülke olarak tarihe geçtik. Birleşmiş Milletler UN Women'ın geçtiğimiz günlerde bir çağrısı vardı: İstanbul Sözleşmesi'ne Avrupa'daki 28 ülkenin daha imza atmadığını, atan ülkelerin de gereğini yerine getirmediğini ve bununla ilgili en kısa zamanda eyleme geçmelerinin duyurusu vardı; bunun da altını çizerek devamında CEDAW ve devamında 6284 no.lu Yasa'yla birlikte tüm Avrupa ülkelerinde benzeri olmayan önemli bir yasayı hayata geçirdiğimizi görürüz.

Bununla birlikte, kadın girişimciliğini artırmaya yönelik KOSGEB hibeleri ve faizsiz kredilerini görüyoruz kadınlar için. Aynı zamanda kadının işveren yönünden istihdamını artırabilmek için işverene devletin verdiği destek primlerini görüyoruz.

Tüm bu politikaları daha çok sıralayabiliriz ama konudan uzaklaşmamak adına, kadın istihdam oranlarına hep birlikte baktığımızda şu verileri görüyoruz: 2004 yılında yüzde 25,7 iken, 2013'te kadın istihdamı yüzde 27,1 olmuştur.

Arkadaşlar, yüzde 2'lik bir artış kadın istihdamında -bu konuyla yakından ilgilenenler çok iyi bilir- çok önemli bir artıştır. Bu bize on üç yılda AK PARTİ hükûmetlerinin kadına dair politikalarının ne kadar doğru, yerinde ve hayata geçirmekteki kararlılığını bir kez daha göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, bu kapsamda kadınların toplumsal rolünü güçlendirmeye yönelik her dönemde, her yasal zeminde ilerici adımlar atılmakta, atılmaya devam edilecektir. Hukuki iyileştirmelerle kadın güçlendikçe kadın iş gücüne katılım oranı -az önce belirttiğim gibi- her geçen gün artmaktadır. Kadının istihdamdaki nitelikli payı, kadının sosyal yaşama entegrasyonu açısından önemli bir göstergedir. Fakat, dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da, çalışma haklarının ve özlük düzenlemelerinin kadınların lehine iyileştirilmesi gerektiğidir. Buna yönelik atacağımız adımları seçim beyannamemizde detaylıca belirttik ve nitekim, bu beyanlarımızı hayata geçirdik.

Bunlara şöyle kısaca bir bakalım istiyorum: Memurlara doğum sonrası aylıksız izinde geçirdikleri her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilecek. Doğum yapan

kadın, memur ve işçilere analık izni sonrasında birinci doğumda iki, ikinci doğumda dört, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle yarım günlük çalışma imkânı tanınacak. İkiz olursa bu sürelerle birer ay eklenecek. Bebek engelli doğarsa yarım gün çalışma on iki aya çıkartılacak. Doğum sonrasında kadın memurların analık izni tamamlanmasında başlayan yirmi dört ay aylıksız izin, istekleri hâlinde iki, dört ve altı aylık yarı zamanlı çalışma sürelerinin bitiminde de başlatılabilecek. Bu imkân evlat edinenler için de getirilecek. 3 yaşını doldurmamış bir çocuğu evlat edinen memurlara sekiz hafta izin verilecek. Memur ve işçi anneye çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar normal çalışma süresinin yarısına kadar çalışma imkânı getirilecek. Bu düzenlemeden, evlat edinenler de yararlanacak.

İşsizlik sigortasında değişiklik yapılarak doğum sonrası yarım çalışma ödeneği ödemeleri, prim giderleri fonun giderleri arasına eklenecek, kadın işçilere doğum sonrası yarım çalışma ödeneği verilecektir. Doğum nedeniyle mali haklar ile sosyal yardımları yarım ödenen memurların fiilî hizmet süreleri ile prim ödeme gün sayıları yarım olarak hesaplanacak.

Kadınlarımızın iş gücüne katılımında kurumsal araçların fonksiyonunu göz ardı etmemek gerekiyor. İŞKUR ve özel istihdam bürolarının fonksiyonunu bu anlamda çok önemli görüyoruz ve değerli buluyoruz çünkü özel istihdam büroları, nitelikli iş gücünün bulunması, sağlanması konusunda oldukça aktif bürolardır. Bu bürolar, aynı zamanda iş gücünün doğru kullanımı ve yaygınlaştırılması için çok önemlidir. İş gücünün profesyonel değerlendirilmesi anlamında bu bürolar çok aktif bir şekilde halkımıza yarar sağlamaktadır. Bu bürolar online hizmet verdikleri için devletin bazen yavaş işlediği veya hizmetlerin tam olarak anlatılamadığı bölgelerde aktif olarak iş gücünün bulunmasını sağlamakta, bu yönde destek vermektedir. Özel istihdam büroları sayesinde her yıl 50 bine yakın vatandaşımız iş bulmaktadır. Uluslararası ILO sözleşmeleri hem devletin hem de özel sektörün yani özel istihdam bürolarının iş gücü piyasasında ortak çalışmasında, işsizliğin azaltılmasında çok önemli bir göstergedir, bir unsurdur.

Özel istihdam büroları, aynı zamanda uluslararası iş gücünün bulunup değerlendirilmesi anlamında çok işlevsel bir şekilde çalışmaktadır. Bu bürolar sayesinde firmalar doğru profesyonellerin öz geçmişlerini okuyarak bulabilmektedir. 2004 ve 2013 yılları arasında 291 bin kişi istihdam edilmiş yani yıllık ortalama 30 bin kişinin özel istihdam büroları sayesinde istihdam edildiğini göstermektedir değerli arkadaşlar. İŞKUR ve özel istihdam bürolarının birbirini tamamladığını düşünüyorum çünkü İŞKUR lise altında iş bulurken özel istihdam büroları lise üstü, daha üst eğitimlilere hizmet sağlamaktadır.

Bu anlamda özel istihdam bürolarının fonksiyonunu destekliyor, olumlu buluyor, gerekli buluyorum ve bir kez daha bu büroları güçlendirerek, daha da yaygınlaştırarak devamı yönünde olduğumu ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Katırcıoğlu.

Önerinin lehinde, Ünal Demirtaş Zonguldak Milletvekili.

Buyurun Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Dün terör karanlık, soğuk ve insanlıktan çıkmış yüzünü bir kez daha göstermiştir. Ankara'nın ve devletin göbeğinde yapılan bu kalleş ve sinsi terör saldırısını ve tüm terör saldırılarını lanetliyorum. Yine, Diyarbakır'da da sabah saatlerinde maalesef 6 askerimizin şehit düştüğü haberini büyük bir üzüntüyle öğrendik. Terör olaylarında yaşamını yitiren, şehit olan askerlerimize ve yaşamını yitiren sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum, hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarına ve tüm Türkiye'ye başsağlığı diliyorum.

Özel istihdam bürolarıyla ilgili HDP grup önerisini görüşmek üzere karşınızdayım. Önerinin lehinde görüş bildireceğim

Şunu ifade etmek istiyorum: Özel istihdam büroları, çalışma yaşamında bugüne kadar sürekli AKP iktidarının ısıtıp ısıtıp gündeme getirdiği konulardır. Yine, şu anda, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda güvenceli esneklik ve uzaktan çalışma ve özel istihdam bürolarıyla ilgili bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Tasarının görüşmeleri esnasında öğrendik ki bu tasarı bütün sosyal taraflarla görüşülmeden Meclise getirilmiş. Özellikle, 2008/104 sayılı Avrupa Direktifi üzerinden özel istihdam bürolarının gündeme getirildiğini öğrenmiş olduk. Ama Avrupa direktifleri, bütün sosyal tarafların birlikte konuyu tartışarak, birlikte konuda uzlaşarak gündeme getirmesiyle ortaya konuluyor.

Şunu ifade etmek istiyorum: Özel istihdam büroları, özellikle tüm sosyal tarafları bir arada dinleyerek, konuşularak gündeme getirilmiş değil. Komisyon görüşmeleri sırasında öğrendik ki Çalışma Bakanlığı işçi temsilcilerini davet etmiş, “Sizin bu konudaki görüşlerinizi alalım.” demiş. Ama bakıyoruz, TÜRK-İŞ yetkilisi orada açıkça ifade etti: “Bizim özel istihdam bürolarıyla ilgili görüşümüz alınmadı.” dedi. Sadece, uzaktan çalışmayla ilgili görüşleri ifade edilmiş. Onunla ilgili bir günlük bir çalışma yapmışlar ve yapmış oldukları çalışma neticesinde de bir metin üzerinde uzlaşmışlar. Ama TÜRK-İŞ yetkilisinin ifadesine göre, diyor ki: “Geldik buraya, bizim uzlaştığımız metin burada yok. Yani uzaktan çalışmayla ilgili bir metin üzerinde anlaştık, ama bu metin bu kanun tasarısında yok. Daha ötesi, özel istihdam bürolarıyla ilgili konuyu biz hiç konuşmadık. Yine, güvenceli esnek çalışmayla ilgili hükümleri ise hiç tartışmadık.” Baktığımız zaman, Bakanlığın bunu sosyal taraflardan kaçırarak gündeme getirdiği anlaşıyor; oysa bu kanun, özel istihdam büroları, AKP iktidara geldiğinden bugüne kadar sürekli ısıtıp ısıtıp gündeme getirilen bir metin. Özellikle 2008, 2009 yılında bu kanun Meclisten çıkmış ama Sayın Abdullah Gül bu kanunu iade etmiş. Bakın, AKP iktidarında 836 kanun Sayın Abdullah Gül’ün önüne gitmiş ama 4 tanesini iade etmiş ve iade ettiği 4 tane kanundan birisi bu, özel istihdam büroları. Dolayısıyla bu kanunu konuşurken, tartışırken Abdullah Gül’ün, Sayın Cumhurbaşkanımızın görüş ve önerilerinin de dikkate alınması gerekirdi diye düşünüyoruz.

Tabii, özel istihdam büroları, özellikle Türkiye’deki iş ve çalışma yaşamını temelinden etkileyecek, iş ve çalışma yaşamını bozabilecek hükümler getiriyor.

Şimdi, 2015 verilerine göre ben size bazı bilgiler vermek istiyorum: Türkiye’de toplam 1 milyon 736 bin 830 iş yeri var ve iş yerlerinden 1 ila 9 işçi çalıştıran iş yeri sayısı 1 milyon 482 bin, geri kalanlar da 10 ve daha fazla işçi çalıştırıyor. Yani yaklaşık 300 bin civarında 10 ve daha fazla işçi çalıştıran iş yeri var, 1 milyon 482 bin de 10 ve 10’un altında işçi çalıştıran iş yeri var.

Baktığımız zaman, toplam çalışan işçi sayısı da, SGK verilerine göre yaklaşık 12 milyon 800 bin kişi. Kanun tasarısına baktığımızda, 1 ila 9 işçi çalıştıran iş yerlerinin tamamında özel istihdam büroları işçi istihdam edebilecek; bu da işçi sayısına baktığımızda 4 milyon 96 bin civarında insanı ilgilendiriyor. Yine 10 ve üzerinde çalışan işçi sayısını baz aldığımızdaysa 8 milyon 704 bin işçi var. Bunların da yüzde 25’i 2 milyon 176 bin kişi yapıyor. Yani toplamda kayıtlı işçi dediğimiz, işçi sayısını ilgilendiren bölümü 6 milyon 272 bin. Ama bize ifade edilen şu: “Özel istihdam bürolarıyla biz kayıt dışı çalışan işçileri kayıt içine almayı hedefliyoruz.” deniliyor. O da yaklaşık 3-4 milyon civarında kayıt dışı işçi olduğunu varsayarsak, 10 milyon çalışanı ilgilendiren, aileleriyle beraber 30-40 milyon kişiyi ilgilendiren bir tasarımı görüşüyoruz.

Az önce de ifade ettim, iş ve çalışma yaşamını temelinden sarsacak, iş ve çalışma barışını temelinden bozacak bir yasadan bahsediyoruz. Burada tabii, bu verilerle birlikte bu kanun neyi getiriyor, -özel istihdam büroları- ona bir bakmak lazım. Bir iş yerinde maksimum dört aylık çalışabilecek bir kiralama

söz konusu. Yani işçiyi üretimin bir parçası gibi gören, deyim yerindeyse bir mal gibi gören bir anlayış söz konusu. Aynı işçiyi özel istihdam bürosu, bir yılın içerisinde 4 tane iş yerinde kiralayabiliyor. Dolayısıyla, işçinin iş yeriyle bir bağlantısı kalmıyor. Yani bu belki 4 diyoruz ama en fazla dört ay, belki iki ay çalışıp ayrılacak, bir ay çalışıp ayrılacak. Yani bir işçi, bir iş yerinde bir yılda 10 defa iş yerlerini değiştirmek zorunda kalabilir.

Dolayısıyla, çok tehlikeli bir durum. İnsanı, insan gibi görmeyen, işçiyi insan gibi görmeyen bir anlayış ve yaklaşım söz konusu ve özel istihdam bürolarının dünyadaki uygulamasına baktığımız zaman, 2014 verilerine göre 415 milyar dolarlık bir pazardan bahsediyoruz, bir emek pazarından bahsediyoruz. 415 milyar dolarlık bir emek sömürsünden bahsediyoruz. Dünyada özellikle 10 özel istihdam bürosu var. Dünyadaki yüzde 25’lik özel istihdam pazarını elinde tutuyor. Yani, baktığımız zaman, aslında özel istihdam büroları bizim bildiğimiz dayıbaşının yasallaşmış şekli, bir kölelik sistemi. Dolayısıyla, bu tasarı, özel istihdam büroları çıkarılırken iş ve sosyal barışı bozmayacak bir yapı gündeme getirilmelidir.

Yine, meselenin bir başka boyutu, iş kazaları boyutu. Bakın, işçi ile işveren arasında daha önce taşeronu getirdiniz. Taşeronluk uygulaması sizin dönemizde yaygınlaştı. 2002’de 300 bin taşeron işçisi varken şu anda 1,5 milyonun üzerinde ama geldiğimiz nokta iş cinayetleri. Her yıl yaklaşık 1.700-1.800 civarında işçimiz yaşamını yitiriyor. Dolayısıyla, bu yasayla özel istihdam bürolarının kiraladığı işçilerin iş güvenliği de mümkün olmayacak. Bunların özellikle görüşülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Biz, yine, aynı özel istihdam bürolarının Anayasa’nın 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55 ve 60’ncı maddeleriyle direkt ilgili olduğundan Anayasa’nın bu hükümlerine de aykırı olduğunu düşünüyoruz. Özellikle, 5 ve 17’nci maddelerini de dolaylı olarak ilgilendirmekte bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – ...tasarı. Bu sebeple, bu tasarının gündemden kalkmasını talep ediyoruz.

Yine, HDP’nin grup önerisi, bu konunun araştırılmasına yöneliktir, dünyadaki uygulamalarının araştırılmasına yöneliktir. Öneriyi destekliyoruz, araştırılması gerekir diyoruz. İnsanı gözden kaçırmayalım diyoruz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirtaş.

Önerinin aleyhinde Zehra Taşkesenlioğlu, Erzurum Milletvekili.

Buyurun Sayın Taşkesenlioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

HDP grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Ancak, sözlerime başlamadan önce, dün, hemen yanı başımızda menfur terör saldırısıyla hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılara Rabb’imin El Şafi ismiyle en yakın zamanda şifalar diliyorum ve unutulmasın ki bu terör olaylarıyla bizim sadece sakalımız kesilir. Kesilen sakalın yerine daha gücü muhakkak ki çıkacaktır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sakallar ölmüyor, anaların evlatları ölüyor!

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Devamla) - Hepimizin bildiği gibi, yaşanan ekonomik gelişmeler, uluslararası rekabetin gelişmesi, hizmet sektörünün giderek gelişmesi, ekonominin büyümesi, teknolojik ilerlemeler ve gelişmeler sonucu üretim biçimlerinde ve istihdam kaynaklarında farklılıklar

ve gelişmeler meydana gelmiştir. Özellikle iş dünyası 1970’li yıllardan itibaren esnek çalışma modeliyle tanışmaya başlamış ve özel istihdam bürolarıyla da esnek çalışma sisteminin güvence altına alınması sağlanmıştır. Esnek çalışma biçimine geçilmesinde, iş gücü maliyetlerini azaltmak değil, aksine, iş gücüne katılımın artması hedeflenmektedir. İşsizliği azaltabilmek amacıyla çıkarılan esnek çalışma sistemiyle hem ekonomilerdeki büyüme hedeflenmiş hem de istihdamın gelişmesiyle işverenin rekabet gücünün artırılarak ekonomilerin derinleşmesine ve gelişmesine katkı yapması amaçlanmıştır. Esnek çalışma sistemi, aynı zamanda kayıt dışı istihdamı azaltmakta, sosyal güvenlik sistemi içine de bireylerin alınmasını sağlamaktadır. Yapılan düzenlemelerle, özellikle bizim çıkarmaya çalışacağımız yasayla, mevsimlik tarım işçilerinin, evde ev işi yapan hanımların özel istihdam bürolarıyla kayıt altına alınması sağlanmakta ve onların kayıtlı istihdam bireyleri hâline gelmesi hedeflenmektedir.

Peki, Avrupa Birliği gibi bir sürecin içerisindeyken “Avrupa Birliğindeki durum nedir?” diye baktığımızda, Avrupa Birliğinde çalışan kadınların yaklaşık yüzde 56’sı ve özellikle hizmet sektöründe çalışan kadınların yüzde 82’si esnek çalışma sistemiyle karşı karşıyadır. Yine, Avrupa Birliği çalışma sistemi içerisinde 2002 yılında yüzde 16,1 olan esnek çalışma sistemi içindeki birey sayısı 2015 yılında yüzde 19,1’e çıkmıştır. Bu da gösteriyor ki gelişen ve büyüyen ekonomilerde esnek çalışma sistemi özellikle önemli bir istihdam modeli olarak kabul edilmektedir.

1970’li yıllardan itibaren esnek çalışma modelini kabul eden Avrupa Birliği, bu anlamda farklı 5 tane direktif çıkarmış ve bu direktifler bugün Avrupa Birliğinin çalışma hayatını düzenleyen önemli direktifler hâline gelmiştir. Ayrıca, Avrupa Birliğinin temel dokümanları olan Beyaz Kitap, Amsterdam Antlaşması, Lüksemburg Sözleşmesi gibi sözleşmelerle esnek çalışma sistemleri ve özel istihdam büroları birer model olarak ülkelere tavsiye edilmektedir.

Dünya Bankasının 2013 yılında ülkemiz için hazırlamış olduğu Türkiye İşbirliği Ülke Profili Görünümü Raporu’nda da belirttiği gibi, iş gücü piyasasındaki esnek çalışma sistemine geçilmesiyle ülkemizde katı olarak kabul edilen iş gücü piyasasına bu katılımın azaltılması sağlanacak, aynı zamanda iş gücü maliyetlerinde dengelemeler meydana getirilerek istihdam ortamının gelişmesine ve büyümesine katkı yapacaktır.

Şunu da unutmamak lazım: AK PARTİ iktidarı, iktidara geldiği günden bugüne kadar kadınların özellikle istihdam alanında varlığını ve gelişimini sağlamak amacıyla gerek ulusal gerekse uluslararası alanda birtakım çalışmalar ve çabalar yürütmüştür. Uluslararası alanda yapılan en önemli çalışma, G20 Dönem Başkanlığımız içerisinde -G19 ülkenin hiçbirisi bugüne kadar yapmamışken- Türkiye Cumhuriyeti tarafından Kadın 20 gibi önemli bir madde gündeme getirilmiş ve ekonominin en önemli maddesi olan kapsayıcılık ilkesinde özellikle kadın istihdamının artırılması yine G20 Sonuç Belgesi’nde önemli bir madde olarak kabul edilmiş ve 20 ülke tarafından da imzalanmıştır.

2002 yılında ülkemizdeki kadın istihdam oranına baktığımızda, yüzde 18’lerde olan bu oran, 2014 yılında yüzde 33,3 gibi önemli bir seviyeye çıkmıştır. İşte, bu da bizim kadın istihdamıyla ilgili yaptığımız önemli düzenlemelerin neticesindedir.

Özellikle, 2010 yılı referandumuyla Anayasa’da yaptığımız değişiklikle, “Kadınların ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğu ve devletin bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlü olduğu” ifadesi getirilerek kadınların ve erkeklerin her alanda, çalışma hayatı da dâhil olmak üzere, devlet güvencesi altına alınması sağlanmıştır.

2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu’nda da özellikle işçi-işveren ilişkilerinde, cinsiyet dâhil olmak üzere, hiçbir nedenle temel insan hakları bakımından ayırım yapılmayacağı felsefesi, tüm bu maddelerde, 4857’nin tüm maddelerinde kendini göstermiştir. Yapacağımız düzenlemeyle,

özellikle sistemin içindeki mevcut çalışanların sadece yüzde 2'sinin esnek istihdamda olacağı ifadesi vardır. Yani bir iş yerinde çalışan kadınların ya da çalışanların yüzde 2'sinin bu esneklik içinde olduğunu düşünürsek aslında amacımız, biraz önce de söylediğim gibi, mevsimlik tarım işçilerinin, evde çalışmak zorunda olan kadınların kayıt altına alınması bu sayede sağlanmış olacaktır.

Yine yapacağımız düzenlemeyle, geçici çalışanların yeni işe alınanlarına göre sadece dörtte 1'i olmasına özen gösterilecek, aynı iş yerinde daimî çalışanların geçici çalışanlar olması için ayrılmasıyla ilgili en az altı ay geçtikten sonra kendi iş yerinde kabul edilmesi güvence altına alınacaktır. Eğer geçici çalışma süresi dolmuşsa, geçici çalışma süresi dolduğu hâlde işveren işçiyle bu anlamda çalışmaya devam ediyorsa artık bunun geçici değil, daimî işçi statüsüne alınması da yine aynı kanunla güvence altına alınacaktır. Uzaktan çalışma ve geçici çalışma sistemi içinde yer almak isteyenlerin bu özel istihdam bürolarıyla çalışacağı ve bunların da altı ay ile sekiz ay arasında sınırlı kalacağı ifade ediliyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugün bu öneriyi veren HDP'nin, uluslararası hak ihlalleri izleme raporu kayıtlarına da giren PKK tarafından kaçırılan 2 binden fazla kişi -yaklaşık bunun yüzde 30'unun kız çocuğu olduğu dikkate alınırsa- hakkında da bir şeyler yapmasını ve özellikle “Diyarbakır Anneleri” diye bilinen 350 çocuğun -88'i kız çocuğu, 18 yaş altı kız çocuğu- anneleri için de bir şeyler yapmasını ve onların yalvarmalarını, göz yaşlarını dindirmeleri amacıyla da eyleme geçmelerini arzu ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Belki onlardan birileri; belki Berivanlar, belki Berfinler, belki Mizginler, belki Aysel, belki Fatmalar, biz bugün özel istihdam bürolarıyla ilgili konuşurken onlardan her birisi belki bu özel istihdam bürolarının sahibi olacaktır. Ya da belki Berivan doktor olup bu ülkeye faydalı olacaktır. Ya da belki Mizgin iyi bir balerin olup Türkiye'nin adını başka yerlerde daha güçlü bir ses olmasını sağlayacaktır. Ya da belki bir Mizgin gerçekten sevinç olup -adının anlamı gibi- bu ülkede yeni çıgırlar açılmasını sağlayacak, NASA'da iyi bir astronot olacaktır. O yüzden biz sadece zarflarla ilgilenmeyelim, biraz içindekilerle de ilgilenelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşkesenlioğlu.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır. Oylamada karar yeter sayısını arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve 24 milletvekili tarafından, Sultanahmet Meydanı'nda gerçekleşen terör saldırısının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Sayı: 96

18/02/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 18/02/2016 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili Özgür Özel ve 24 milletvekilince Sultanahmet Meydanı'nda gerçekleşen terör saldırısının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 13/01/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (214 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 18/02/2016 Perşembe günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ve aleyhinde olmak üzere ikişer sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehinde Özgür Özel, Manisa Milletvekili.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi şahsım ve grubum adına saygıyla selamlarım.

Dün akşam o acı dakikaları hep beraber yaşadık. Bir kez daha hem dün hayatını kaybedenleri hem bugün Diyarbakır'da hayatını kaybedenleri rahmetle anıyoruz; ailelerine başsağlığı diliyoruz, sabır diliyoruz; yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

Dört ay içinde Ankara'da, ülkenin kalbinde bu ikinci büyük saldırı. Dünyanın neresinde olursa olsun bu, o saldırının gerçekleştiği şehir ve o saldırının gerçekleştiği ülke dışında, bütün dünya kamuoyu tarafından orasıyla ilgili bir algı yerleştiren ve oradaki güvenlik, istihbarat, devletin egemenliği, terör örgütlerinin oradaki eylemleri ve terör örgütlerinin oradaki etkinliği hakkında fikir veren bir saldırdır.

Maalesef, Ankara'da, egemenliğimizin en kuvvetle temsil edildiği, Türkiye'nin dört bir yanından seçilerek gelen milletvekillerinin görev yaptığı Türkiye Büyük Millet Meclisine yürüme mesafesinde bir yerde böyle büyük bir saldırıyla karşılaştık. Sadece Ankara'da değil, 5 Haziran günü Diyarbakır'da yapılan ve 5 kişinin ölümüyle sonuçlanan, 20 Temmuz Suroç'ta 34 gencin hayatına mal olan; 10 Ekimde Ankara'da 103 gencin, 103 evladımızın, 103 yurttaşımızın hayatını kaybetmesine sebep olan... 12 Ocakta Sultanahmet'te misafirlerimiz, Türkiye'de turist olarak bulunan, Türkiye'nin güzelliklerine şahit olmak, gittiğinde belki Türkiye'nin turizm elçisi olması için burada ağırlamamız gereken 11 kişi hayatını kaybetti; misafirlerimizin de yaşamlarına sahip çıkamadık. Ve dün “ikinci Ankara saldırısı” olarak tarihe geçen bu saldırıda 28 vatandaşımız hayatını kaybetti. 7 Haziran gününden bugüne 300 güvenlik görevlisi hayatını kaybetti. Ülkenin acı düşmeyen, yürekleri parça parça olmayan hiçbir şehri, hiçbir vatandaşı kalmadı.

Türkiye'nin dört bir yanında analar ağlıyor, gençler ölüyor; bizler lanetliyoruz, kınıyoruz, üzülmüyoruz ama Türkiye'de hayat devam ediyor ve maalesef ölümler normalleşiyor, kınamaktan başka hiçbir şey yapmıyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi dün olayı duyduğu andan itibaren hem Parlamentodaki ilgili komisyonlardaki arkadaşlarımız hem de grup içi komisyonlarımız kendiliklerinden, bizlerle koordine kurarak önce olay yerine gittiler. Ardından, hastanelerdeydi hekim kökenli arkadaşlarımız, hekimlerimiz yaralıları ziyaret ettiler. Ardından, lojmanların olduğu bölgede tek tek ailelerle temas ettiler. Ve Adli Tıbbın önünde, bahçesinde, hayatını kaybetmiş, maalesef, hayatını kaybettiğini bildikleri ama hangi cesedin, hangi cenazenin, hangi naaşın kendilerine ait olduğunu bilmeyen acılı ailelerin acılarını paylaşmaya, onları dinlemeye gittiler. Burada pek çok arkadaşımız var, pek çoğu Sayın Genel Başkanımızla birlikte taziyelerde ve olayı yerinde incelemeye devam ediyor. Gelen bütün bilgiler şu... Ailelerin ortak söylediği bir tek söz var, diyorlar ki: “Lütfen, artık terörü kınamayı bırakın, bir şeyler yapın, engel olun. Biz yandık, bundan sonra kimse yanmasın.”

Değerli arkadaşlar, dün bu terörü hep birlikte kınadık. Duygusal anlar yaşandı. Gayret gösterdik, samimiyetle gayret gösterdik. Keşke Parlamentoda 4 parti birden aynı metnin üzerinde birleşebilseydik. Bunu samimiyetle istedik, olmasını da çok istedik. 3 parti bu konuda bir metin üzerinde anlaştı, yayınladık. Ayrıca, bir diğer, imza koyamayan parti, saldırıyı kınadığını ancak metin mutabakatı sağlayamadığını söyledi. Bize, Parlamento'ya aslında bu noktada bir tecrit, bir ayırıştırma değil kapsayıcılık düşer. Bir gün bu ülkede, hep birlikte, terör örgütünü, terörü, nereden gelirse gelsin, kim olursa olsun, menşesine, kökenine, aracına bakmadan hepimizin birden kınayabileceği, ortaklaşabileceği metinleri mutlaka sağlamalıyız, altında birleşmeliyiz. Terörle mücadele için Cumhuriyet Halk Partisi, geçmişte, AKP ve HDP gruplarına “Bakın, Hükûmet odaklı bir çözüm öneriyorsunuz, doğru değil.” derken bunu söylüyordu. “Bu Parlamento çatısı esastır.” derken bunu söylüyorduk. 4 parti birlikte olabileceğimiz bir yerde birleşmezsek eğer, hiçbir zaman bu birlikteliğin kalıcı olmayacağını ve gerçek anlamda çözüm üretmeyeceğini söylerken bunu söylüyorduk. Maalesef haklı çıkmanın utancı, sıkıntısı içindeyiz. Buna bu Parlamento bir çözüm bulmalıdır.

Ancak patlamayla ilgili şunu söylemem gerekir: Patlama olduğu anda Hükûmetin tavrı “Bir ses geldi, bakacağız.” dediler, “Bir terör örgütünün yaptığını düşünüyoruz.” dediler, “Saldırı Türkiye’ye yapılmış bir saldırdır.” dediler.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Çok iyi planlanmış.” dediler.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bu açıklamaları daha öncekilerden ayırabilecek bir açıklama değil. Bu, çaresizlik; bu, yönetememe; bu, teslimiyet; bu, âcizlik durumunun tescilidir. Ardından “Bir şey yapmanız lazım.” dendiğinde ilk akla geleni hemen yaptılar.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Acının ve terörün üzerinden siyaset yapılmaz. Buradan siyaset üretilmez.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Cezasızlık ve bedel ödememe hâlinin sonucunda ilk refleks, yayın yasağı koymak oldu. Bugüne kadar RTÜK ve sulh ceza mahkemelerinin yayın yasakları, maalesef, basının haber almasını engellemek ve bu kararın sonucunda bir karartmaya hizmet etmek dışında hiçbir işe yaramadı; yarasaydı Diyarbakır’daki yayın yasağı Suruç’a, Suruç’taki yayın yasağı Ankara’ya, Ankara’daki yayın yasağı Sultanahmet’e, oradaki buna fayda ederdi. Böyle bir şey yok. Neyi yayınlayacaksınız?

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Günah çıkarma!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ama şunu bilin: Hükûmetin ilk verdiği tepki “Dün gece oturduk Cumhurbaşkanımızla, güvenlik bürokrasiyle toplandık, altı saat içinde failleri bulduk.” Çok güzel, bunu bir gece önce beklerdik. Altı saat içinde belirlemek değil, altı saat önce bu saldırıdan haberdar olmak, ana kuzularını, o evlatları akşam evlerine sağ salım ulaştırmak devletin görevidir, Hükûmetin görevidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Hep birlikte kınayabiliriz ama şundan lütfen uzak durunuz: Bir hesap vermeme, bir sorumsuzluk, bir “Ne olursa olsun, fatura bize kesilmiyor.” hâli var ki, bu, en tehlikelisi; Türkiye için de tehlikelidir, bizzat iktidarın kendisi için de son derece tehlikelidir.

Bir bakıyorsunuz, dünyanın sayılı büyük iş kazalarından bir tanesi oluyor, Soma katliamından sonra gensoru veriliyor, Bakan orada duruyor, dimdik arkasında duruyorsunuz; aferin! Afşin Elbistan’da aynısını yaptınız, diğer kazalarda yaptınız. Ülkenin elektrik teknisyenleri göz önünde su bisikletinin üzerinde donarak ölüyorlar, yalvararak ölüyorlar; sorumlular duruyor. Doğuda, güneydoğuda yatılı Kur’an kurslarından bir tanesinde yangın çıkıyor, çocuklar ölüyor; sorumluları hesap vermiyor.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Sizler de destek veriyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ne olursa olsun, biraz önce saydığım, 7 Hazirandan bugüne kadar yaşanan her şeyin sonunda iktidarın bir tam sorumsuzluk ve hesap vermeme hâli var. Başka bir şey daha var arkadaşlar: 7 Haziran gecesi, Cumhurbaşkanının danışmanı, şimdi yine milletvekiliniz Burhan Kuzu, çağırın, gelsin açıklasın, ne demek kardeşim “Seçmen kaosu seçti.”? O “tweet”i bir bize anlatması lazım Burhan Kuzu’nun.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hüseyin Avni’nin “tweet”lerini açıklasana.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Müezzinoğlu, Sağlık Bakanı, Bursa’da çıkacaksınız ve Suruç katliamının üzerine diyeceksin ki: “Başkan seçseydik bunlar olmazdı.” Gelsin, anlatsın Sayın Müezzinoğlu, ne demek yahu, ne demek, gözünü seveyim?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hüseyin Avni’nin “tweet”lerini de açıkla, Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Altta Dağlıca katliamının haberi olacak, üzerine böyle büyük bir kibirle diyeceksin ki: “400 vekil alınsaydı bunlar olmazdı.”

Arkadaşlar, bu işlere siz tepki göstereceksiniz. Bu sıraların gösterdiği tepkiler bu işlere engel olmuyor. Hatta bu kaosu yaratmak isteyenlerin o tepkilerden beslendiğini de söyleyenler var. Ve günü geldiğinde sizin yerinize manşet atan, günü geldiğinde hakaret eden, günü geldiğinde küfreden, başyazarı için “Keşke naaşı burada olsaydı da Türkiye yolunda sohbet etseydik.” dediği Cumhurbaşkanının gazetesi bakın ne diyor? “Ya başkanlık ya kaos.” Buna tepkiyi siz göstermezseniz bugün burada attığınız imza belki sizin içinizi tatmin edebilir, bireysel olarak bir şey demem grup başkan vekiline ama bu bir karartma; bu, sorumluluktan kaçma. Bizim attığımız imzayla ortaklaşarak sorumluluktan kaçamazsınız. Hükûmetsiniz, hesap vereceksiniz!

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, dinliyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın konuşmacı “Sorumsuz bir iktidarın arkasında sapasağlam duruyorsunuz, aferin.” diyerek grubumuza tahkirde bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı, 69’uncu madde çerçevesinde size söz veriyorum.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Hükûmet nerede?

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Hükûmet nerede? Hükûmetin cevap vermesi lazım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hükûmet nerede?

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Özgür Bey çeşitli olaylardan bahsetti, kazalardan bahsetti ve nihai olarak Ankara’daki terör saldırısından. Buna ilişkin de iktidarın sorumluluğunu ve bu çerçevede bu sorumluluğun yerine getirilmesini talep etti. İktidar sorumluluğunu yerine getiriyor. Bunu derken kastınız eğer iktidarın çekip gitmesiyse bunun için zaten terör saldırısını beklemeye gerek yok, CHP Grubu her vakit iktidarın gitmesi gerektiğini söylüyor, şimdi de bu vesileyle söylemiş olursunuz.

Özgür Bey, daha önce saymış olduğunuz olaylar, kazalara ilişkin bir hukuk devleti olarak Türkiye’de takibatlar yapılıyor; incelemeler, araştırmalar yapılıyor, mahkemeler açılıyor. Bütün bunlardan haberdar olmalısınız. Elbette bütün bunlar yapılırken iktidar da bu çerçevede kendi üzerine düşen sorumluluğu yerine getiriyor. Dün müessif bir hadise yaşandı. Bu sabah yine bir terör saldırısı neticesinde 6 askerimiz hayatını kaybetti, şehit oldu. Ben de başsağlığı diliyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 8 olmuş.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Şimdi, bu terör saldırısı olmuş, dün yaşandı, bu sabah yaşandı. Türkiye büyük bir terörist saldırıyla karşı karşıya. 1970’li yıllardan bu yana esasen biz bunları yaşıyoruz. Farklı iktidarlar geldi geçti. Sadece biz de değil, Avrupa da yaşıyor, Amerika’ya kadar yaşıyor. Sizin...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Nasıl normalleştiriyorsunuz bunu?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Siyasetçiyle, gündelik, böyle sinekten yağ çıkarmaya çalışan siyasetçi ile devlet adamı arasındaki fark şudur.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Nedir?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bizi eleştirebilirsiniz elbette, bunu da her vakit yapıyorsunuz ama öyle zamanlar vardır ki orada devlet adamlığı çerçevesinde milletin ortak acısını paylaşan ve burada siyasi spekülasyona gitmeyen bir tavır gerekir.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkan, 30 kişi ölmüş “Ne var bunda?”ya mı getiriyorsunuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bu konuşmanızda bu eksikti. Bunu üzümlere belirtiyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bir tane milletvekiliniz de gitsin Adli Tipta olanlara başsağlığı dilesin.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gitmediğimizi nereden biliyorsunuz?

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Biz oradaydık, ben oradaydım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ya, gitmediğimizi nereden biliyorsunuz?

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Biliyorum, oradaydım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ben de oradan geliyorum, hayret bir şey ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bostancı’nın konuşmak üzerine kurduğu ve eleştiri yaptığı süreçte tavrımızı, muhalefet biçimimizi “sinekten yağ çıkaran” şeklinde eleştirmesi sataşma niteliğindedir. Cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel, size de 69’uncu madde çerçevesinde söz veriyorum.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim... Sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Özel.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir şeyden bahsediyoruz, diyoruz ki hesap vermelisiniz, diyoruz ki sorumluluk içinde davranmalısınız.

Sayın Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili, gözünüzün içine bakarak söylüyorum, gözünüzün içine bakarak: Dünyanın neresinde beş altı ay içerisinde, 2 tanesi ülkenin başkentinde olmak üzere, canlı bomba eylemleri sonucunda, patlamaların sonucunda bu kadar insan ölse ve burada, hangi ülkede bunların karşısında siyasetçilerin hesap vermeme, sorumluluk almama, istifa mekanizmasını işletmeme, kendileri bundan geri duruyorlarsa partileri tarafından azledilmeme durumları ortaya çıkabilir? Siz, Türkiye dışında bunun bir örneği varsa gelin, burada paylaşın. Yok. Şuna inandığınızda

eminim: “Sorumlular hesap versin.” Eğer buna inanıyorsanız ve diyorsanız ki: “Bu yaşananların sorumlusu iktidar değil, ana muhalefet olarak sorumluluk sizde.” Ben size söz veriyorum, ben istifa edeceğim. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelin, burada Hükûmet sorumluluğunu konuşun, deyin ki: “Bunlar yaşanırken güvenlik bürokrasisi bundan sorumlu değildir, istihbarat bürokrasisi bundan sorumlu değildir, siyasiler bundan sorumlu değildir.”

Bakın, eğri oturalım, doğru konuşalım. Suruç, Ankara ve bugün geldiğimiz nokta burada. Eğer hâlâ daha o İçişleri Bakanı orada oturacaksa, yerinde oturacaksa; olaydan altı saat geçtikten sonra “Ankara’da yaşanan terör saldırısını şiddetle kınıyorum.” Diyorsa, bu adam bu göreve devam ederse bu ülkede daha çok bombalar patlar, biz daha çok bedeller öderiz.

Sadece “tweet”le kınayan, görevini yapmayan İçişleri Bakanını kınıyoruz, istifaya davet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Türkiye teröre karşı kararlı bir mücadele veriyor. İktidar da bu doğrultuda üzerine düşen bütün görevleri yerine getiriyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Beceremiyorsunuz, beceremiyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Böyle ucuz, polemikçi siyasi değerlendirmeler kesinlikle bizim yaşadığımız şartlara uymuyor.

Bizim ana muhalefet partisinden beklediğimiz böyle polemikçi bir dille konuşmak değil, terör karşısında açık bir tavır almak ve “Buradan iktidara ne söyleyebilirim?” fırsatçılığı yapmamaktır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Polemik o değil, budur polemik!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve 24 milletvekili tarafından, Sultanahmet Meydanı’nda gerçekleşen terör saldırısının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi hakkında ikinci konuşmacı Ruhi Ersoy, Osmaniye Milletvekili.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Terörle yatıp terörle kalkmadığımız ve kan akmayan bir günü hasretle bekliyoruz, o günler acaba gelir mi diyoruz. Yeni gelecek günler cemrenin düşmesiyle birlikte havayı güzelleştirebilir mi, bahar güzel gelir mi Ankara’ya acaba diye düşünüyoruz, Türkiye’ye acaba diye düşünüyoruz. Ama baharın çok daha kanlı geçeceğinin tehditlerini yollayanlara ve huzursuz bir Türkiye için yanıp tutuşanlara da buradan lanet ediyor, lanet etmenin ve kınamanın ötesinde de üzerinde sorumluluğu olanların, siyaseten yapması gereken işleri sağlıklı bir şekilde, devlet adamı gibi yapması gerekenlerin görevlerini hakkıyla yerine getirmeleri gerektiği hususunda da hatırlatma yapmak istiyoruz.

Dün akşam bu yüce mabet içerisinde mesai esnasındayken sarsıldık, duymadık, sarsıldık, hissettik, hemdert olduk. Bizim kültürümüzde empati değil, hemdert olmak vardır. Empatidemiş gibi yapmak

vardır ama hemdert olmak yaşamak ve hissetmektir. Biz dertleri, bu topraklarda yaşayanlar olarak birbiriyle dertleşmeyi hemdert olarak düşünürüz. İşte, o kapsamda, bu sarsıntıyı hisseden Ankara Milletvekilimiz Erkan Haberal Bey derhâl Başkent Üniversitesi Hastanesini teyakkuza geçirerek hastanede olası yardımlar için diğer birimlerinden takviye hekimleri ve teknik tertibatları aldirmek için bölgeye gitti. Şimdi de yine heyetimiz gerek hasta ziyaretleri gerekse ilgili resmî çalışmalarını takiple görevliler ve bir başka heyetimiz de şehit cenazesinde. “Milliyetçi Hareket Partisi Grubu neden bugün daha az?” diye konuşulup düşünüldüğünde bu görevlerle meşgul olduğunu bu vesileyle hatırlatmak isterim.

Şimdi, değerli milletvekilleri, değerli yüce Türk milleti; bugün tartıştığımız bu konu “Bir adım sonra nereye gidecek?” ve “Ne olacak?” sorularını da beraberinde getiriyor. Burada memleketin maceraya hiçbir şekilde sürüklenmemesi gerektiğini uyarın bir Milliyetçi Hareket Partisi var, hangi olayı ne zaman yapmanız gerektiği konusunda da sürekli üzerine düşen sorumluluğu hatırlatan bir Milliyetçi Hareket Partisi Grubu var. Düne kadar yapılması gereken sınır ötesi operasyonlara sonuna kadar destek veren, özellikle Ekim 2008, Ağustos 2011 ve Haziran 2015’te terörle mücadele konusunda, sınır ötesi harekâtlar konusunda iktidarı uyarın ve gerekirse Kandil’e Türk Bayrağı’nın dikilmesi gerektiğini söyleyen Milliyetçi Hareket Partisi lideri Sayın Devlet Bahçeli Bey, bugün itibarıyla Birleşik Arap Emirlikleri ve arka planında sınırlı sayıda bir ülkeyle Suriye müdahalesinin başımıza nasıl bir iş öreceğinin uyarılarını yapmakta ve bu meselenin sadece ve sadece bölgedeki PKK, PYD ve YPG güçleriyle sınırlı kalmayarak başka bir savaşa yani Medvedev’in ifadesiyle üçüncü dünya savaşına doğru bizi götürebilecek birtakım olayları getirebileceğini söylemekte.

Elbette ki devlet akli bütün bunların hepsini düşünüyordur, biz düşündüğüne inanmak istiyoruz en azından ama beraberinde, terörle mücadele konsepti konusunda müzakereyi yapanlarla bugün mücadeleyi yapan aktörlerin de aynı aktörler olduğunu görmek, doğrusu bizi düşündürüyor. Dün akşam, olaylar esnasında Sayın Efkân Ala “Bu akşam Ankara’da yaşanan terör saldırılarını şiddetle kınıyorum. Bu, ülkemize yapılan bir terör saldırısıdır.” diyor. Evet, doğrudur ama malumun ilanı konusunda, bir sorunu çözme makamında olan bir insan bari susma ve bunları hiç konuşmasa.

Bir zihin bulanıklığı gözüküyor sayın milletvekilleri. Bu zihin bulanıklığının, tepeden tırnağa, mücadele noktasında netleşmesi gerekiyor. Yani Londra’dan Mardin hattına yeni bir açılım süreciyle pazarlık aşamalarına mı gidiliyor, yeni tehditlere karşı taviz mi verilecek? Buradaki siyasetimizi, biz, eğer sıcak-soğuk ikilemindeki gibi ani geçişlerle, hem dış politik gelişmeleri hem terörle mücadelemizi ani geçişler üzerinden yaparsak gerek kamuoyunun gerekse güvenlik güçlerinin motivasyonunu bozarız. Buradaki tutumu, Dostoyevski’nin “Suç ve ceza” romanında Raskolnikov karakteri vardır; Oradaki çifte şahsiyetin tutum ve davranışı gibi siyasetin iç ve dış politikadaki tutumu, birbiri arasında, çelişkilerle dolu.

Yani, bunu, çoğu zaman çoğu milletvekili, Adalet ve Kalkınma Partisinin çeşitli dönemlerde yaptıkları ile uyguladıkları arasındaki tezatlıkları ifade etti. Salih Müslim’i getirdiniz, burada misafir ettiniz; PYD’yi meşru, hukuki bir siyasi parti gibi görmeye çalıştınız. Buradan giden Salih Müslim, verdiği bir röportajda “Bana çok güzel muameleler yapıldı, Türk devletine teşekkür ediyorum. Biz Kürdistan’ı Türklerle beraber kuracağız.” söylemlerini geliştirdi. Bunlar çok yakında oldu, çok, daha dün denilecek günlerde oldu. PYD ve YPG sıfatlı PKK’lı teröristleri tedavi ettik. İnsan olarak biz, cephede düşman askerine dahi yardım ederiz ama buradaki uygulamaların arka planı, terörü ve teröristi güçlendirecek siyasal zafiyetlerse buna da çok ciddi anlamda dikkat etmek gerekiyor.

Şimdi, burada, son tahlilde hatırlatılması ve uyarılması gereken bir husus var. İktidarda çok nobran bir milliyetçi söylem görüyoruz. Bakın, milliyetçi bir partinin, milliyetçi, ülkücü geleneğinden yetişmiş bir insan olarak söylüyorum: İktidardaki nobran milliyetçi dilin tehditleri etnik fitne terörünü tetikleyecek noktaya doğru gitmektedir. Kastettiğimiz şudur: Sağlıklı milliyetçiliğin temeli kültüre dayandığı için, bu, bir medeniyet tasavvuru olarak olur; etnisiteyi, etnik kimlikleri, etnik kimliklerin siyasallaşmasını ve ırkçılığı reddeder, sağlıklı olan budur. Diğer tarafta, sağlıklı milliyetçilik demokrasiye ve halka dayandığı için totaliter sistemleri, otoriter sistemleri reddeder.

Bugünkü uygulamalarla vatan, millet, bayrak, heyecan, coşku ve beraberinde “Haydi çocuklar!” diyerek, bu patlamaları dahi siyasal malzemeye dönüştürerek “Biz PYD’ye, PKK’ya, YPG’ye haddini bildireceğiz, Suriye’ye gireceğiz bu yüzden.” diyerek kamuoyu oluşturma gerekçesine referans yaparsanız bu memleketi bir üçüncü dünya savaşının eşiğine getirirsiniz. Bu konuda da Milliyetçi Hareket Partisi yüksek bir sesle zatalilerini, devletlülerini ve yüce heyeti uyarmakla meşgul.

Bir başka ayrımcılık: Milliyetçi düşüncede din bir bütün olarak algılanır ve dinin içerisindeki mezhep ayrımları hiçbir zaman hesaba katılmaz. Sünni taraftarı olup Alevi karşıtlığının veyahut da mezhep taraftarlığının bir siyasi partinin ideolojisi hâline dönüştürülmesine asla müsaade edilmez ama bu konuda siyasi partilerin referans noktalarını ifade ederken, olayları tasvir ederken “Şu kadar Sünni vatandaş öldürüldü.” veyahut da “Şu kadar şu oldu.” “Falanca partinin genel başkanı Alevi değil mi?” gibi söylemler çok büyük tehlikeyi de beraberinde getiriyor.

Şimdi, üçüncü dünya savaş senaryoları kuranlar ve 100’üncü yılını, 100 yaşını yaşayan yeni Sykes-Picotların cetvellerle harita çizme sevdalıları bu konuları çok şiddetli bir şekilde kaşımaya ve tahrik etmeye başlıyor.

İşte bu kapsamda hepimize düşen vazife: Hepimiz bu kapsamda tutum ve davranışlarımızı belirlerken yarınımıza, çocuklarımıza olan sorumluluğumuzu hesaba katarak ifade etmek zorundayız. Bir kere parti içerisindeki ayrışmalar, düşünceler, farklılıklar, bunların hepsi kendi içerisinde tartışılmalı, zenginlik olarak görülebilmeli. İktidar partisi olarak size bu ifadelerimi söylüyorum: Milli bekayla ve mücadeleyle ilgili konuda terörle mücadele etme kararlılığında olan insanları görevlere getirin ve milletin ve güvenlik güçlerinin bir daha zaafa dönüşecek hareketlerin içerisine asla girmeme konusunda lütfen kararlı olun. Yani, artık biz şunları duymak istemiyoruz: “Ey Fransa, senin Paris’inde bu bomba patlarken senin istihbaratın ne yapıyordu?” diye konuşan bir devlet büyüğü, bugün itibarıyla bize de... “Bizim istihbarat kaynaklarımız acaba parti içi problemleri normalleştirmek için mi meşgullerdi? Devletin mahallesinde bu bombalar patlarken, bugün İdil’de bu çocuklar can verirken, kan dökerken neredeydi bu devletiali?” diyoruz ve devletialiyi devlet gibi milletle bütünleşerek mücadele etmeye davet ediyor ve bunu da Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak çok yakın takip ettiğimizi ve sahada dinamik bir siyasetle Milliyetçi Hareket Partisinin, canlı ve gür biçimde takipçiniz, tavsiyeciniz ve bu konuda gördüğü hataların uyarıcısı olduğunu ifade ediyor -yüce Meclisimizi- vatanın birliği ve bütünlüğü, devletin bekası noktasında hizmetlerinizin hayırlara vesile olmasını diliyor, huzurunuzdan saygıyla ayrılıyorum efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde Erol Dora, Mardin Milletvekili.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Reyhanlı, Diyarbakır, Suruç, Ankara, Sultanahmet katliamları ve benzeri yöntemlerle gerçekleştirilen saldırıların faillerinin ve siyasi sorumlularının ortaya çıkarılması, bundan sonra bu

tür saldırıların yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Meclis araştırması açılması yönündeki araştırma önergesi üzerine Halkların Demokratik Partisi adına söz almış buluyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama geçmeden önce, dün akşam saatlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisine de çok yakın mesafede meydana gelen, acımasızca gerçekleştirilen bombalı terör saldırısını kınıyor, saldırıda yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Ayrıca, patlamada yaralanan yurttaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 11 Mayıs 2013'te Hatay Reyhanlı'da düzenlenen bombalı saldırılarda 52 kişi yaşamını yitirmiş, 150 insanımız yaralanmıştı. Benzer bir katliam girişimi, Diyarbakır'da, 7 Haziran 2015 genel seçimleri öncesi partimizin düzenlediği, Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş'ın konuşmacı olduğu mitinge yapılan saldırıda yaşanmıştır.

Yine, 20 Temmuz 2015'te Urfa Suruç ilçesi Amara Kültür Merkezi'nde Kobani'nin inşası ve yardım faaliyetlerinde bulunmak için Suruç ilçesine gelen Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu, Ezilenlerin Sosyalist Partisi ve Bilim Eğitim Estetik Kültür Sanat Araştırmaları Vakfı gruplarına, basın açıklaması yapacakları sırada vahşice bir saldırı düzenlenmiş ve meydana gelen patlamada 32 kişi yaşamını yitirmiş, 104 kişi yaralanmıştı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, 10 Ekim 2015 tarihinde KESK, DİSK, Türk Tabipleri Birliği, TMMOB çağrısıyla çok sayıda sivil toplum örgütü, siyasi parti ve yurttaşın katılımıyla emek, demokrasi ve barış mitingi yapılmak istenmiştir. Miting tertip komitesi Ankara Valiliğine başvurarak gerekli izinleri almış ve mitingin ne şekilde yapılacağını da valiliğe bildirmiştir. Buna göre, Ankara ve Ankara dışından katılacak göstericiler merkez tren garı önünde toplanıp kortej oluşturacak ve saat onda Sıhhiye Meydanı'na doğru yürüyüşe geçeceklerdi. Göstericilerin tamamı Sıhhiye Meydanı'na vardığında da miting başlayacaktı.

Değerli milletvekilleri, 10 Ekim 2015 Ankara emek, demokrasi ve barış mitinginde yaşam hakkı ve toplanma özgürlüğü ağır bir şekilde ihlal edilmiştir. Bilindiği gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre devletlerin iki tür yükümlülüğü vardır, bunlar negatif yükümlülük ve pozitif yükümlülük olarak belirtilmektedir. Negatif yükümlülük, ihlal etmeme yükümlülüğüdür yani yapılacak gösteri ve yürüyüşlere müdahale etmemektir, onların özgürlük içerisinde yapılmasını sağlamaktır. Pozitif yükümlülük ise önlem alma ve koruma tedbirlerini gerçekleştirmektir.

Devlet, yaşam hakkı bakımından gerçekleşen ağır ihlali önleme görevini yapmamıştır. 100'ü aşkın kişinin yaşamını yitirmesine, yüzlerce insanımızın yaralanmasına neden olan bombaların patlatılmasını kamu görevlileri veya devletin güvenlik ve istihbarat birimleriyle bağlantılı kişiler yapmamış olsa bile, devletin güvenlik güçleri pozitif yükümlülüklerini bu vesileyle yerine getirmemiş olmaktadır.

Devlet, alması gereken istihbarat önlemlerini almamıştır. Devlet istihbarat bilgilerini almış ve bu bilgileri önleme mevkindeki birimlere sunmuş olsa bile, bu birimler gerektiği gibi görevlerini yapmamışlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aynı tutum toplanma özgürlüğü ve bu konuya yaklaşım açısından da kendisini göstermektedir. İçişleri ile Adalet Bakanlıkları, vali ve emniyet müdürlüğü, toplanma özgürlüğünün mitingin gerçekleştiği mekânla sınırlı olduğunu düşünmektedirler. Hâlbuki 2911 sayılı Yasa'nın adında bile "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası" yazılıdır. Dolayısıyla, kamu otoritelerinin sorumlulukları, hem genel ilkeler hem de toplanma özgürlüğünün niteliği bakımından yalnızca miting alanıyla sınırlı olamaz.

Toplanma özgürlüğü konusunda pozitif yükümlülükler maalesef yerine getirilmemiştir. Henüz bilmediğimiz bir güç, yurttaşların toplanma özgürlüğünü şiddet kullanarak önlemiş ve buna karşın kamu otoritesi, hem yaşam hakkı ihlaline neden olan hem de toplanma özgürlüğünü engellemeyi amaçlayan eylemi önleyecek yeterli, gerekli ve etkin önlemleri maalesef almamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine 12 Ocak 2015'te Sultanahmet'te 10 kişinin yaşamını yitirdiği, 15 kişinin yaralandığı başka bir vahşi saldırıya hep birlikte tanıklık ettik. Hayatını kaybedenlerin biliyorsunuz büyük çoğunluğu Almanlardı. Türk vatandaşı olmayan bu insanlar maalesef Türkiye'mizi gezmek için turist olarak bulunan kişilerdi.

Ne yazık ki Türkiye, artık, gerek kendi yurttaşlarının gerekse ülkeye gelen turistlerin can güvenliklerinin sağlanamadığı bir ülke imajı yaratmış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benzer muhtevada katliam ve cinayetlerin geçmişte sıkça yaşandığı, hâlen de yaşanmaya devam ettiği bir ülke durumuna gelmiş bulunmaktayız. Devlet yetkililerinin bu saldırı, cinayet ve katliam girişimleri neticesinde aldıkları tek önlem ise konuya haber yasağı getirmek biçiminde olmaktadır. Benzer muhtevada gerçekleşen tüm vahşetlere ilişkin açılmış olan soruşturmalara gizlilik kararı getirilmiş, ancak hiçbir olay etrafı bir şekilde aydınlatılarak kamuoyuyla paylaşılammıştır.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükûmetinin üzerinde konuştuğumuz bu konularla ilgili problemli ve manidar bir yaklaşımı da söz konusu cinayet, saldırı ve katliamların Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi toplumun siyasi temsilcilerinden oluşan bir kurum bünyesinde oluşturulacak komisyonlarla araştırılması taleplerini sürekli bir biçimde engellemiş bulunmasıdır. Hepinizin bildiği gibi, üzerinde konuştuğumuz önergeye benzer nitelikte Meclis araştırması talebiyle Meclise verdiğimiz çok sayıda araştırma önergesi bizzat AKP'li milletvekillerince sürekli reddedilmiştir. Olayın aydınlatılması konusunda milletvekillerinin bir komisyon kurması AKP tarafından sürekli engellenmiş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geldiğimiz noktada Orta Doğu'da yaşanan altüst oluşlar karşısında Türkiye'nin yürüttüğü dış politikaların, bununla bağlantılı biçimde güvenlikçi bir eksene çekilen iç politikanın sonuçları her gün daha somut biçimlerde karşımıza çıkmakta ve can yakmaya maalesef devam etmektedir. Tabii, bu politikaların en ağır faturasını sivil insanlarımız ödemektedir. Bir bütün olarak bu yanlış politikaların uzun vadeli ve son derece olumsuz ekonomik, siyasi ve sosyal sonuçları olmaktadır. Yurttaş-devlet ilişkileri son derece zedelenmiş, asgari demokratik ve Anayasa'nın tanıdığı özgürlükler bile kullanılamaz hâle gelmiş bulunmaktadır. Basın özgürlüğünden söz dahi etmemiz mümkün değildir. Akademik özgürlük tehdit edilmekte ve acımasızca cezalandırılmakta, düşüncesini ifade eden akademisyenler vatan haini olarak lanse edilmektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geldiğimiz noktada, AKP Hükûmetinin gerek dış politikada gerekse iç politikada evrensel demokrasi normlarını, evrensel insan hakları normlarını, evrensel özgürlükleri dikkate almak ve gereğini yapmak zorunlulukları olduğunu bir kez daha hatırlatmaktayız. Dünyaya evrensel özgürlükler penceresinden bakabilirsek gerek komşu ülkelerde yaşanan toplumsal ve siyasi karışıklıklara nitelikli çözümler önerebiliriz gerekse kendi iç meselelerimize nitelikli ve kalıcı çözümler de üretebiliriz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Yurtta barış, dünyada barış." sloganını savunabilmemiz için öncelikli "Yurtta demokrasi, dünyada demokrasi." diyebilmeli ve politikalarımızı da bu eksen çerçevesinde oluşturmalıyız. Dış politikada insan haklarına saygılı, çoğulcu, evrensel düşüncelerin egemen olduğu bir politika izlememiz gerektiğine inanmaktayız ve bu anlamda da demokratik yönetim biçimlerini desteklemeliyiz.

Konuşmamı bu duygularla sonlandırırken Cumhuriyet Halk Partisinin bu bağlamda vermiş olduğu Meclis araştırmasını desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Önerinin aleyhinde, Şamil Tayyar, Gaziantep Milletvekili.

Buyurun Sayın Tayyar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği araştırma önergesi üzerine partim adına söz aldım. Hepinizi sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

Bu arada, Ankara’da ve Silvan’da hayatını kaybeden tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Mekânları cennet olsun inşallah. Yaralılara da şifa diliyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma önergesini dikkatlice okudum. Son dönemdeki eylemlere gönderme yaptıktan sonra şöyle bir ifade, daha doğrusu, araştırma komisyonu kurulmasına gerekçe olarak belirtilen bir ifade. Terör saldırısının Hükûmetin uyguladığı yanlış Orta Doğu politikasının bir sonucu olduğu ifade ediliyor.

Şimdi, bu ifadeyi okuyunca ya yazarların çok saf ya da çok art niyetli olduğunu düşündüm. Zira, hepimiz iyi biliyoruz ki bu kadim coğrafyada tarih boyunca benzer terör eylemleriyle -farklı konseptte, farklı teknolojide uygulanmış olsa bile- bu ülkenin -hatta Osmanlı’ya kadar da bunu uzatmak mümkün- dış politikasının rehin alınmak istendiğini, siyasetinin formatlanmak istendiğini ve o ülkede rejimi değiştirmek için bu tür karanlık eylemlere başvurulduğunu her zaman çok iyi biliyoruz. Bu sadece bugüne özgü bir mesele değil. Bunu Atatürk dönemine kadar da götürebilirsiniz, Osmanlı’ya kadar da götürebilirsiniz.

Bakın, çarpıcı bir örnek olsun diye söyleyeyim: Osmanlı’nın son döneminde Abdülhamit’i devirmek için harekete geçenler ve o kirli tezgâhı kuranlar arka arkaya eylemler planlarken dozu öyle bir artırdılar ki periyodik olarak, sonunda da 31 Mart Vakası’yla da kısmen amaçlarına ulaştılar. Bakın, çarpıcı olsun diye söyleyeyim: 1906 yılında bu tarz, bu içerikteki eylemlerin sayısı toplam 4’tür. Bir yıl sonra, 1907’de iktidarı değiştirmeye yönelik sokaktaki eylemler ile bu tür karanlık ittifaklarla ve ilişkilerle iktidarı değiştirmeye yönelik eylem sayısı 8. Sonra, 1908 yılının ilk altı ayında bu eylemlerin sayısının bir anda 28’e çıktığını görüyoruz.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Düne gel, düne.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Geleceğim, merak etme.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bırak tarihleri de sen bugüne gel, bugüne.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Yahu, sen altmış günde Atatürk posteriyle ilgili araştırmayı tamamlamamış, şimdi neyi konuşuyorsun? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yazık sana be!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bravo! Hâlâ tamamlamamışlar.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Neyi konuşuyorsun şimdi?

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Osmanlı’yı anlatıyorsun, bugünü anlat, bugünü...

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Geleceğim, bugüne de geleceğim, merak etme.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – ...ne konuşuyorsun?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Merak etme, biraz sabırlı ol.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Yazıklar olsun!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Biraz sabırlı ol.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Masal anlatma burada, masal anlatıyorsun.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Biraz sabırlı ol.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Yalan söylerken biraz yüzün kıvarsın.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Yahu, sen poster soruşturmasını iki ayda zor bitirdin zaten; ona geleceğiz.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Masal anlatıyorsun, masal.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) - Ondan sonra da kalkıyorsunuz, yok, efendim “Bu üç gün içerisinde...”

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ne alakası var, sen konuya gelsene.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – “...üç dakika içerisinde failleri bulun, vesaire.” diye.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Şu konuya gelsene.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Anlatıyoruz.

Eğer, tarih bilinciniz yoksa bugünü anlayamazsınız.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Allah Allah! Senden mi öğreneceğiz tarihi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kardeşini anlat, kardeşini.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Konuşuruz, onu da konuşuruz.

Ne oldu peki? Ne oldu kardeşime?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kardeşini anlat.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ne oldu kardeşime? Sen söylüyorsun, ne olmuş kardeşime?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anlat işte, anlat.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Biz onların cevabını verdik, hiçbir problem yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anlat kardeşini.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şimdi, konuyu değiştirme. Onu anlatırım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nasıl bir ballı hayatı var, anlat haydi.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bak Ali Haydar, haddini aşıyorsun, o meseleyi de çok iyi biliyoruz biz. Terbiyeli ol, haddini de aşma. Otur!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ballı hayatını anlat, boşver.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu nasıl bir üslup ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Hatip, lütfen Genel Kurula hitap edin.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, tarih bilincinizin olmadığının farkındayım.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Senden mi öğreneceğiz tarihi?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Yani Mustafa Kemal’in kurduğu bir parti olmakla övünürken partiyi HDP’nin PKK çizgisine nasıl getirdiğinizi de çok iyi biliyoruz.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Doğru konu!

TANJU ÖZCAN (Bolu) – HDP’yle kol kola olan sizsiniz.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eski Genel Başkanınız Sayın Deniz Baykal’ın bu konudaki o muhteşem tespitlerinin de kamuoyunda oluşturduğu tepkilerin herhâlde çok iyi farkındasınız.

Bakın, Lozan’da çözilemeyen...(CHP sıralarından gürültüler)

MURAT EMİR (Ankara) – Konuya gelemediniz daha, konuya gelin.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Provokatörsün sen, başka hiçbir şey değil!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ya, bir saniye...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Provokasyon yapıyorsun.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ya niye hopluyorsunuz ki?

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Konuya gel.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ya, niye hopluyorsunuz ki? Daha bismillah, yeni başladık ya. Yeni başladık, bismillah. Durun bakalım.

Bakın, 1925'te Şeyh Sait meselesi üzerinden...(CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – ...Musul anlaşmasının nasıl planlandığını çok iyi biliyoruz.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücünü kırdın, gücünü... “Ayışığı, sarı ışık” dedin, mahvettin.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – 27 Mayıs 1960 askerî darbesinden önce, 12 Eylül askerî darbesinden önce bu tür eylemlerin karanlık ilişkilerle nasıl peyda edildiğini, nasıl tezgâhlandığını hepimiz çok iyi biliyoruz.

Başka ülkelerin Türkiye'nin dış politikasını rehin almak, siyasi istikrarını bozmak için bu tür kanlı planları olabilir. Ama bizi asıl üzen, o ülkelerin planlarından ziyade, bu ülkede buldukları yerli iş birlikçilerdir, hainlerdir.

Bakın, az önce arka arkaya sıralamışsınız. Ankara'da bir patlama oldu. Patlamadan hemen sonra, HDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, daha cenazeler olay yerinden kalkmadan, henüz olaya ilişkin tek bir veri, tek bir bilgi ortada yok iken şunu söylüyor, diyor ki: “Eliniz kanlıdır, yüzünüzden, ağzınızdan tırnağınıza kadar her yerinize kan sıçramıştır. En büyük terör destekçisi olduğunuz ortaya çıkmıştır.” Ve sonra da geliyor, IŞİD'e bağlıyor. Peki, daha faillerin kim olduğu bile belli değilken bu kanlı eylem ile IŞİD arasındaki bağı hangi tespitle dayanarak ortaya koydunuz? Kandil'den mi size bu mesajlar geldi? İmralı'dan mı bu mesajlar geldi? Nereden geldi?

MURAT EMİR (Ankara) – Siz hangi tespitle “kokteyl” dediniz peki? Nereden biliyordunuz kokteyl olduğunu?

TANJU ÖZCAN (Bolu) – İmralı'yla görüşen sensin. İmralı'dan mesaj gelirse sana gelir.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bir saniye ya, size de cevap vereceğim. Sabırlı ol biraz.

Arkasından, DİSK'ten bir açıklama, on dakika sonra. DİSK Genel Sekreteri diyor ki: “Bu eylem bir polis eylemidir.”

Yahu, Allah'tan korkun, biraz insaf sahibi olun; daha beş dakika sonra, daha cesetler kalkmadan, insanların naası meydandan alınmadan hemen failleri buldunuz. Bu kolaycılığınızı biliyoruz ama aynı DİSK'in bir başka toplantısında Sayın Cumhurbaşkanımıza yönelik olarak ağza alınmayacak ifadeler kullanılıyor. Sayın Bakanımız da buna tepki olarak salonu terk ediyor. Daha sonra Selahattin Demirtaş'a soruyorlar, diyor ki: “Orada bulunan insanlar protesto hakkını kullandılar.” Eyvallah, diyelim ki protesto hakkını kullandılar. Peki, siz o ifadeleri protesto hakkı olarak kullanacaksınız ama Sayın Bakanın arkasından verdiği cevabı, kalkacak, sizin milletvekiliniz, Plan ve Bütçe Komisyonunda çok ağır ifadelerle eleştirecek. Yani burada ikiyüzlülüğünüzü anlatacak çok fazla örneğimiz var.

Bu en son hadiseyle alakalı olarak CHP grup başkan vekili az önce konuşurken diyor ki: “Yayın yasağı getirdiniz, sonra Sayın Başbakan çıktı ‘Araştıracacağız.’ dedi.” Peki, Sevgili Başkan Vekili, Sayın Başbakanımıza o soru ne zaman soruldu ve kendisi o ifadeyi ne zaman kullandı? Daha olay yeni olmuş, bir dakika sonra, bakın, bir dakika sonra Sayın Başbakanımız da “Bunu araştırıyoruz.” diyor. Yani Selahattin Demirtaş gibi kolaycılığa kaçıp bir terör örgütünün adını mı sayması gerekirdi? Ya da sizin Eren Erdem milletvekiliniz gibi kolaycılığa kaçıp hemen bir isim mi söylemesi gerekiyordu? Ne demesi gerekiyordu peki? Elbette ki araştırılacak, ondan sonra da gereken cevap kamuoyuyla paylaşılacak.

Efendim, işte, “5 defa olay oldu, hangi ülkede bunlar olsaydı falanca istifa etmezdi.”

Size bir şey söyleyeyim, Paris’te olmadı mı olay? Kaç kişi hayatını kaybetti Paris’te?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Paris’te kaç sefer oldu?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – New York’ta ne zaman oldu? 5 bin kişi hayatını kaybetti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Belediye Başkanı akşamına istifa etti be!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bir saniye...

5 bin kişiden bahsediyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

Paris’teki katliamdan sonra üç ay süreyle olağanüstü hâl ilan edildi. Eğer Türkiye’de üç aylık bir olağanüstü hâl ilan edilmiş olsaydı, herhâlde, maşallah, kıyameti koparırdınız.

Eren Erdem, milletvekiliniz, dün bir “tweet” atıyor ve eylemi IŞİD’in yaptığını iddia ediyor.

Ya, bre hadsiz, bre densiz, ne zaman elinde bilgi var ki bu eylemi IŞİD’in yaptığını söylüyorsunuz!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hadsiz olan da sensin, densiz olan da sensin! Ne biçim konuşuyorsun?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şimdi, bakın... Bir saniye... Bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Tayyar, lütfen temiz bir dil kullanınız.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şimdi, burada eylemi PKK ve PYD’nin yaptığı açık ve net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Kurulan bomba düzeneği, daha önce PYD’de ele geçirilen, PYD’li militanlarda, PKK’lı militanlarda ele geçirilen bomba düzeneklerinden birisidir. Bu konuda hiçbir şüphe yok. “PYD, PKK” denildi ama üzülererek gördük ki CHP’li milletvekilleri, HDP’li milletvekilleri PYD’yi ve PKK’yı aklamak için arka arkaya harekete geçtiler.

Bu arada, Eren Erdem diyor ki...

MURAT EMİR (Ankara) – Biz kimseyi aklamıyoruz.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bir saniye...

“Saldırıyı gerçekleştiren Salih Neccar’ın IŞİD üyesi olduğu bir iddia, örgütsel bağlantısı henüz netleşmiş değil, öğreneceğiz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ee, peki, bir öğren. Bir öğren kardeşim. Öğren de ondan sonra konuş.

Size de tavsiyem, siz de öğrenin ondan sonra gelin burada bir daha konuşun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tayyar.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, önce Sayın Özel’i dinleyeceğim.

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, dilim “sayın” demeye yeltenmiyor ama seçmenlerine hürmeten söyleyeceğim. Biraz önceki sayın hatip, seçmenlerine hürmeten sayın hatip, grubumuza, şahsıma ve milletvekillerimize ağır sataşmalarda bulundu. Grubumuz adına cevap hakkını talep ediyorum, daha sonra Sayın Eren Erdem’in şahsı adına söz talebi olacak.

BAŞKAN – Sayın Özel, sataşma nedeniyle size 69’uncu madde çerçevesinde söz veriyorum.

Buyurun efendim.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Değerli milletvekilleri, öncelikle bir sitem AKP'nin grup başkan vekillerine: Günün önemi ortada, dün bu patlama yaşandığında bir birlik ve beraberlik içinde davranmak için gelip gruplarla kurduğunuz temas ortada, aldığımız cevap ortada. Bugün bir önceki katliam araştırılsın diye verdiğimiz önergede çıkardığınız hatip de ortada; teessüf ederiz, başka bir şey söylemiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Size mi soracağız kimi konuşturacağımızı? Demokrasi anlayışınız bu kadar!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, Şamil Tayyar, seçmenine hürmeten “sayın” dediğimiz milletvekili o kadar akıl almaz sözler söylüyor ki “Çok saf ya da art niyetli olmak lazım.” diyor ya, vatandaşı saf yerine koymak ve art niyetli olmak... Ülkede böylesine bir terör varken, böylesine kan gövdeyi götürürken, hepimizin yüreği parçalanırken, her gün bu Parlamentonun milletvekilleri polis cenazelerinde salı tutmaya girer, ağlayan analarını teskin ederken kendi polis kardeşini İslahiye ilçesine Gençlik ve Spor Müdürü olarak atattırmaktır hadsizlik, densizlik, utanmazlık. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sen nasıl bir adamsın!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bunu Cumhuriyet Halk Partisi ortaya çıkardığında ertesi gün kardeşi istifa edince çıkıp da bunları buradan konuşmaktır. AKP Grubunun en büyük utancı böyle bir kişiyi böyle bir günde grup adına konuşurmaktır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Terörle ilgili bir şey söyle, terörle ilgili bir şey söyle! Terörle ilgili konuş ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bakın, bugün hakaret ettiği Bülent Arıncı'ya yapmadığı methiye kalmayan bu kişi...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Şahsi bir şey konuşma, terörle ilgili sözünü söyle!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...1999'da Gaziantep'ten Demokratik Sol Partiden aday olup seçilemeyecek yere gelince istifa eden kişidir. Bu kişidir utanmaz kişi, bu kişidir hadsiz kişi. Haddinizi... (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler.)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Ahlaksız herif! Ahlaksız herif!

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen efendim, üslubunuza dikkat ediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Söyleyecek sözün yoksa hakaret ediyorsun be! Söz söyle, teröre söyle söz!

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri, tüm arkadaşları dinleyeceğim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, kısa bir söz, Bakanlığım ile ilgili hususta...

BAŞKAN – Sayın Erdem, size, sataşma nedeniyle söz veriyorum.

Buyurun efendim.

6.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri... (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, “Yuh!” sesleri ve gürültüler)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – İrancı hoş geldin, İrancı!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

Sayın Erdem, bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri, lütfen, sizi sükûnete davet ediyorum.

HARUN KARACA (İstanbul) – Başkan, biz yerli olmayanları dinlemek zorunda değiliz.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Dinlemek istemeyen çıkar. Bu kürsü milletin kürsüsü. Çık dışarı o zaman, dinlemek istemiyorsan.

BAŞKAN – Hatiplere şunu tavsiye ediyorum... (AK PARTİ sıralarından “İran’a git!” sesleri)

Sayın milletvekilleri, kürsüdeki hatibin daha ne konuşacağını bilmeden kendisine tepki gösteriyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sayın milletvekilleri, hayır, bu tutumunuzu asla kabul etmiyorum. Hatipler kürsüye çıkarlar, konuşmalarını yaparlar. Bu konuşmaya karşı eleştiri cümleleri var ise eleştiri yapacak olan milletvekillerimiz de İç Tüzük çerçevesinde söz isterler. Ben bu talepleri değerlendiririm, gereğini yerine getiririm.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – İran ordusunda savaşıyor adam bu kürsüde konuşamaz.

BAŞKAN – Bir saniye efendim, bir saniye, sözlerim bitmedi daha.

Hatiplerden ben şunu rica ediyorum: Genel Kurulun tansiyonunu kürsüdeki hatibin konuşması belirler, daima böyledir bu. O hatip isterse bu tansiyonu aşağı indirir, o hatip isterse bu tansiyonu yukarı çıkarır. Laf atmak bizim Parlamento geleneğimizde vardır. Bu, bir dereceye kadar Başkanlık Divanı tarafından tolere edilir, gayet doğaldır. Ama kürsüdeki hatip eğer laf atanlarla karşılıklı ilişkiye girerse bunun önünü almamız mümkün değildir.

Ben şimdi, bakın, tüm milletvekillerinden şunu rica ediyorum: Dün acı bir olay yaşadık, bugün şehit haberlerimiz geldi. Biz, şimdi, burada kürsüdeki konuşmacılara eğer bu şekilde davranır isek, herhâlde, dün ve bugün yaşadığımız bu acıyı bir kenara atmış oluruz diye düşünüyorum. Bu acıya saygı duyalım, kürsüdeki hatipleri dinleyelim.

Hatiplerden de ricam, lütfen Genel Kurulda tansiyonu yükseltmeyecek şekilde konuşmalarınızı yapınız, düşüncelerinizi ifade ediniz.

Sayın Erdem, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - İran ordusunda savaşıyor adam bu kürsüde konuşamaz!

İSMAİL AYDIN (Bursa) - Bunu dinlemek zorunda değiliz Sayın Başkan.

EREN ERDEM (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda burada... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Rica ediyorum değerli milletvekilleri...

EREN ERDEM (Devamla) - Şu anda burada sataşarak... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Erdem, devam edin efendim.

MEHMET METİNER (İstanbul) - Yazıklar olsun sana!

EREN ERDEM (Devamla) - Yerinden konuşarak çeşitli ithamlarda bulunan iktidar partisinin milletvekillerine... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, müdahale eder misiniz.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bakınız, şimdi, Sayın Tayyar, Sayın Eren Erdem'in ismini birkaç kere tekrarlamak suretiyle kendisine sataşmada bulundu, görüşler ifade etti.

MEHMET METİNER (İstanbul) - Keşke anmaya değer bulmasaydı!

BAŞKAN - Sayın Metiner, rica ediyorum.

Sayın Erdem de İç Tüzük'ün kendisine verdiği hakkı kullanmak için söz talep etti, ben de bu hakkı kendisine verdim. Burası demokrasinin merkezi olan bir kurum ise herhâlde kürsüdeki hatibi hepimiz dinlemeliyiz değerli arkadaşlar.

HARUN KARACA (İstanbul) – Hayır, dinlemek zorunda değiliz.

BAŞKAN - Kürsüdeki hatibi ne kadar olgunlukla dinlersek demokrasi seviyemiz o kadar yüksek olur diye düşünüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Çıkın dışarı ya.

HARUN KARACA (İstanbul) - Haydar konuşma, önce Türkiyeli olsun, önce Türkiyeli olsun!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Senden daha sağlam Türkiyeli.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Erdem.

EREN ERDEM (Devamla) - Süreyi eklerseniz...

BAŞKAN - Sürenizi yeniden başlatıyorum.

Buyurunuz.

HARUN KARACA (İstanbul) - Önce Türkiyeli olsun! Rusya'yla, İran'la konuşmasın burada.

EREN ERDEM (Devamla) - Değerli milletvekilleri...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Hikmetyar'ın dizinin dibinde fotoğraf çekti, ne yaptınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EREN ERDEM (Devamla) - Değerli milletvekilleri...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Hikmetyar'ın dizinin dibinde fotoğraf çekti, ne yaptınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EREN ERDEM (Devamla) - Şu an... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Fotoğraf çektirenlere bakın!

EREN ERDEM (Devamla) - Arkadaşlar, lütfen, bir saniye...

BAŞKAN - Eren Erdem, buyurun efendim.

EREN ERDEM (Devamla) - Arkadaşlar, bir saniye...

İSMAİL AYDIN (Bursa) - İran'ın Meclisinde söz al!

EREN ERDEM (Devamla) - Şu anda burada ağzına "İran" kelimesini alan arkadaşların bana itham ettiği cümlelerin tümünü, sadece bir kişinin çıkıp o cümleyi benim nerede, hangi tarihte söylediğimi burada ispat etmesini istiyorum.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Al, işte, burada, bak,!

EREN ERDEM (Devamla) - İspat etmezse...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Al, bak, burada!

EREN ERDEM (Devamla) - İspat etmezse...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Al, işte, al!

EREN ERDEM (Devamla) - Bir dakika...

İspat etmezse...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Al, işte!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Burada gösteriyor işte!

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Bu senin mi, bu?

EREN ERDEM (Devamla) - Ben bu kürsüde...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Bu senin mi?

(İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın cep telefonunu hatibe göstererek kürsüye yürümesi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Otur yerine!

BAŞKAN - Bir saniye...

Sayın milletvekili, lütfen...

EREN ERDEM (Devamla) - Onunla alakalı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Bak, bu kimin? Senin mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Otur yerine!

EREN ERDEM (Devamla) - Onunla alakalı...

(Kürsü önünde toplanmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen efendim...

EREN ERDEM (Devamla) - Bakın, onunla alakalı gerekenleri söyledim.

HAMZA DAĞ (İzmir) - Biraz utanma olur insanda!

BAŞKAN - Lütfen efendim... (Gürültüler)

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Akçay.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem’in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce, maalesef, yaşanmasını hiç istemediğimiz, ancak zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve bilhassa geçen dönemlerde yaşanan tatsız hadiselerle tanık olduk. Öyle sanıyorum ki bu 26’ncı Dönemin en gerilimli anlarıydı. Ben bütün milletvekili arkadaşlarımı, parti gruplarımızı itidale, sakin, soğukkanlı ve saygılı olmaya davet ediyorum. Bunu bir hatırlatma olarak şahsen -grup olarak da- üzerimize bir görev kabul ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin en kutsal, en dokunulmaz mekân ve yerlerinden birisi de bu yüce kürsüdür, yüce millet kürsüsüdür; söylenecek ilk söz de söylenecek son söz de burada söylenir. Fikri hür, vicdanı hür milletvekillerinin kürsüsüdür ve bu kürsünün de mutlaka bir dokunulmazlığı, adabı, usulü, geleneği göreneği vardır. Aziz milletimizin yüzlerce yıllık irfanından ve Büyük Millet Meclisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, mikrofonunuzu açıyorum sözlerinizi tamamlayın diye.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Yüz elli yıla varan Parlamento geleneğinden yola çıkarak artık istenmeyen hadiselerin yaşanmaması gerekir. Bilhassa, hatip konuşurken kürsüye yürümek en olmaması gereken harekettir. Zinhar, bilhassa Parlamento’ya bu dönem katılan arkadaşları hassaten uyarıyorum; sakın ola ki hiçbir şart altında, hiçbir milletvekili, hiçbir gerekçeyle kürsüye yürümeye çalışmasın. Ve Mecliste görev yapan Meclis idare amirlerinin de bu hadiselerin çıkacağını öngörebilmesi lazım. Bakın, ben Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak daha ilk, konuşmacının ismi okunduktan sonra ve gelişinden hadiselerin başlayacağını, nelerin yaşanacağını kendi grubumuzdaki arkadaşlarıma tek tek söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum. Cümlemi tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun, mikrofonunuzu açıyorum, tamamlayınız lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ve maalesef bunların hepsi yaşandı değerli arkadaşlar. Onun için sakin, soğukkanlı ve saygılı olalım, ne kadar istemediğimiz sözler de olsa belli bir tahammül marjını gösterelim. Lafları atarken de mutlaka seviyeli, ölçülü, saygılı olsun, küfre varan hakaretler veya fiziki darp eğilimleri kesinlikle kabul edilemez. İnşallah, bundan böyle bu hadiselerin yaşanmasını temenni etmemek üzere grup başkan vekili arkadaşlarımızı ve Meclis idare amirlerini de gruplarıyla ilgili daha duyarlı olmaya davet ediyorum; 4 grup olarak da ifade ediyorum bunu.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum, sağ olun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Baluken....

26.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler de Halkların Demokratik Partisi olarak bir önceki oturumda ortaya çıkan görüntünün ve tartışma düzeyinin bu Parlamente'ye, bu Meclise yakışmadığını ifade etmek istiyorum.

Burada bulunan 4 siyasi partinin tüm milletvekillerinin bu ülkenin ve 78 milyonun demokratik geleceği için ve halkımızın çıkarı için farklı bakış açılarıyla temel sorunlara çözüm aradığı kanaatindeyiz. Farklılıklarımızın olması kadar doğal bir şey olamaz, eşyanın tabiatı bunu gerektiriyor. Aynı şeyleri düşüsek, aynı politikalarda ısrar etsek hepimizin aynı siyasi parti çatısı altında olması gerekirdi. Ancak bazen bu farklılıklarımızı birbirimize karşı bir susturma aracı, bir şiddet aracı, bir linç aracı olarak kullanma yanlısına maalesef, Parlamente'da bulunan her bir milletvekili ve siyasi parti grubu olarak yönelebiliyoruz. Bu tutumların doğru olmadığını, bu Parlamente'ye yakışmadığını özellikle ifade etmek istiyorum.

Tabii, Mecliste konuşma yapmak için kürsüye çıkan bir hatibin susturulmaya çalışılması son derece yanlış bir davranıştır. Bütün halkımız milletvekillerine bu Mecliste kürsüde susturulmak üzere değil, tam tersine konuşmak üzere oy vermişlerdir. Dolayısıyla, kürsüye çıkan hatibin konuşmasını ne kadar beğenmezsek beğenmeyelim ona saygı duymak, onun temsil etmiş olduğu iradeye saygı duymak anlamına gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Bu yönüyle özellikle toplumsal gerilimin, toplumsal kutuplaşmanın bu kadar çok derinleştiği bir ortamda en fazla sorumluluk taşıması gereken kişiler ve kurumlar olarak burada bulunuyoruz, bunun hatırlatmasını yapmak istiyoruz. Burada milletvekilleri arasında ortaya çıkan her bir görüntünün sokakta bir toplumsal karşılığı vardır. Her bir milletvekili 50 bin, 100 bin kişinin iradesi olarak buradadır.

Ben, o nedenle bütün milletvekillerimize, bütün siyasi parti gruplarımıza sükûnet, itidal ve farklı görüşlere saygı çağrısını yapmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Sayın Özel...

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Yaşananlardan büyük bir üzüntü duyduğumuzu ifade ederek başlamak isterim.

Geçen dönem, daha doğrusu 24'üncü Dönem Parlamente'yu birlikte paylaştığımız bütün arkadaşlarımız bilirler -ki içeride Başkanlığınızdaki istişarede de aynı şeyleri konuştuk -bu Parlamente'nin

24'üncü Dönemdeki en büyük ayıbı, en büyük utancı fiziki kavgalar, fiziki müdahalelerdi. Burnu kırılan oldu, omuriliği zedelenen, kaburgaları kırılanlar oldu. Sonra hep çok üzüldük, hastanelerde ziyaretler oldu, özür dilemeler oldu ama Parlamento, o görüntülerin hepimizin üzerine yüklediği utançla 24'üncü Dönemde kapandı. O görüntüler, 24'üncü Dönemde, Parlamantonun altıncı ya da yedinci ayında, bir gün bir milletvekilinin -isim vermeyeceğim- kürsüdeki bir milletvekilimize müdahale etmesi sonucu çıkan kavgadan sonra başladı ve bir daha önünü alamadık, gitgide alevlendi, her seferki bir öncekinden daha fena bir hâle geldi. Bu yüzden kürsüye müdahale ki iktidar partisi açısından şöyle görülmeli: Pek çok iktidar alanınız var; bakanlarınız var, Başbakanınız var. Orası muhalefetin egemenlik ve iktidar alanıdır, o süre içinde; ona saygı duymamak, oraya müdahale etmek meşru Hükûmetinize yapılabilecek fiili bir müdahaleyle, engellemeyle eş değerdir. Yani, günü geldiğinde darbelere karşı olup muhalefet partisini kürsüde yerinizden susturmak ya da üstüne yürümek, ona fiziki müdahalede bulunmak bir anlamda ve aynıyla kürsüdeki hatip üzerinden bir darbe girişimidir. Bu yüzden bu konuda hassasiyet duyan herkesin bunu bilmesi lazım. Sayın Erkan Akçay'ın ve Baluken'in uyarılarını önemsiyorum.

Bu Parlamento birinci prensip olarak kürsü dokunulmazlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Özel.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elbette, bakın, burada yazan anlam kürsü dokunulmazlığını, hukuki sorumsuzluğu tarif eder, aklına bile getirmez fiziki müdahaleyi kürsüye. Bu konuda hepimiz hassasiyet gösterelim. CHP Grubu olarak sonuna kadar bu hassasiyet içinde olacağız.

24'üncü Dönemin ikinci büyük utancı kadına karşı sözlü şiddetti. O işin aktörü olmuş ve kendi partisini de çok sıkıntılara sokmuş bir arkadaşımız...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Tahrikçilik yapma ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bugün bir kadın milletvekilimize karşı benzer bir sözde... O sözü tekrarlamayacağız, bu seferlik duymazdan geleceğiz ama çok rica ediyoruz, iktidar partisi bu konuda bundan sonra o üstüne düşen sorumluluğu yapsın çünkü yenilir yutulur bir şey olmadı orada. Tekrarı, konuşulması, üstünde durulması çok daha büyük sıkıntılara sebebiyet verir diye, bu seferlik, CHP Grubu olarak iktidar partisi grup başkan vekillerinin bu konudaki iyi niyetlerine de inanarak o konuyu geçiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Asla kavgadan yana değiliz ama şu ilkeleri çok net koyalım: Biraz önce, çok değer verdiğim bazı arkadaşlar “Ya, o sözleri neden söylediniz?” dedi. Söylediğimiz sözlerin tamamı bir önceki hatibin bize söylediği sözlerdi, not aldım, aynılarını tekrarladım. Duyunca nasıl rahatsız olduysanız, inanın, duyduğumuzda da öyle rahatsız oluyoruz. Bu yüzden de aynıyla cevap vermek durumundayız.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak çok net bir tavrımız var. Grubumuzun, grupların mahremiyetine, mahrem alanlarına saygı gösterilmesini istiyoruz, aksi duruma izin vermemiz mümkün değil. Dostluk içinde elbette gidiyoruz birbirimizin... Ama gergin anlarda grupların önlerine doğru yürümek o gruplara hakaret, baskı ve şiddet demektir, bunu kabul etmemiz mümkün değil.

Ben bu yaşananları, tehlikeyi çok çabuk savuşturduğumuz, bir daha yaşanmaması için hepimizin birden ders alması gereken bir süreç olarak değerlendiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, tamamlayınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tekrarının veya bunun ötesinde birtakım olayların yaşanmaması için üzerimize sorumluluk düştüğünün farkındayız ancak bu durumda güçlü olana, kalabalık olana, daha çok olana daha çok sorumluluk düştüğünü de bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın Bostancı, buyurun efendim.

28.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in konuşmasına gösterilen tepkiler ve Genel Kurulda yaşanan tablodan dolayı üzüntü duyduklarına ve milletvekillerini soğukkanlı ve farklı görüşlere saygılı olmaya çağırdıklarına ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Biraz önce yaşanan tablo üzüntü vericidir. Esasen geçmişte de benzeri tablolar yaşanmıştı. Herhâlde hiçbir grup böyle olaylar yaşanmasından memnun değildir. Parlamentodaki üslubun ne olması gerektiğine ilişkin herhâlde buradaki herkes ortak fikre sahip ama zaman zaman fikirden yani kuvveden fiile çıktığında, maalesef, eleştiriyi aşan, incitici olan, tahrik edici olan bir dil kullanılabiliyor. Bunlara dikkat etmek herkesin görevi, iktidarın görevi, doğru; aynı zamanda, muhalefetin görevi. Bana öyle geliyor ki bazen bir siyasi partiye ait olan kişi kürsüden konuşurken kendisi açısından esasen hakaret gibi görülmeyen, eleştiri gibi görülen ifadelerin, bir an pozisyonunu değiştirse ve iktidar sıralarına otursa oradan bambaşka bir şekilde görüldüğünü bilebilmeli, anlayabilmeli. Buna ister empati diyelim, ister hemdert diyelim -biraz önceki konuşmacıya atıfla söylüyorum- ama böyle bir dikkat, mukabil bir okuma, zannediyorum birtakım problemlerin önüne geçmek bakımından önemlidir.

Kürsü dokunulmazlığı çok kesin bir kuraldır, kesinlikle. Buradan arkadaşımızın kürsüye doğru fırlaması kesinlikle dokunulmazlığa yönelik bir tehdit unsuru taşımıyordu ama ortamın gerginliği, arkadaşımızın hareketliliği ve esasen olmasını kabul etmediğimiz bu davranış sonuçta böyle bir algı ortaya çıkardı, bu da bir gerilim doğurdu. Doğrudur, burada seçilen her vekilin kürsüden konuşma, kendi fikirlerini anlatma hakkı vardır. Eğer onların fikirlerini beğenmiyorsak, görüşlerini beğenmiyorsak bunlara ilişkin eleştirilerimizi söyleriz, daha da vahim durumlar varsa Türkiye bir hukuk devleti, hukuk gereğini yapar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu çerçevede, kimi zaman bu Mecliste kürsüden konuşan çeşitli vekillere ilişkin farklı parti grupları protesto eylemleri yaptılar; bu, ilk defa yaşanan bir olay değil. Daha yakınlarda, bizim grup başkan vekilimiz konuşurken benzeri bir protesto eylemi burada yaşandı. Şunu anlayabilirim: Makul ölçülerde gruplar kendi tepkilerini ortaya koyabilirler ama bu tepki hiçbir şekilde kürsüden konuşan kişinin konuşma hakkını elinden almaya dönük bir kasta, böyle bir iradeye asla ulaşamaz çünkü halkın özgür iradesiyle seçilmiş 550 vekilin 550'sinin de bu kürsüden konuşma, fikirlerini söyleme -doğru yanlış, kime göre, değişir elbette- bunları ortaya koyma hakkı vardır. Bizim anlayışımız budur, Parlamento geleneği budur, herkesin anlayışı budur. Bu çerçevede yaklaşımımızı bu şekilde ifade ediyor, üzüntümü beyan ediyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Sayın Eren Erdem'in de bu genel çerçevede, söylediklerim çerçevesinde tabii ki görüşlerini anlatma hakkı olduğunu beyanla saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, ifade özgürlüğünün Meclisin temeli olduğuna ve milletvekillerinin konuşma hakkına saygı duyulması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dün bütün toplumu yasa, acıya boğan bir olay yaşadık. Bu olay sonrasında Parlamentonun çalışmalarına devam etmesi yönünde Başkanlık Divanı ve 4 siyasi parti hep birlikte bir kararlılık gösterdik. Bu, aynı zamanda teröre karşı bir net duruşu ifade etmektir. Bu acının bütün sıcaklığı yüreğimizde dururken Genel Kuruldaki görüşmelerde bu acıyla ters düşecek davranışlara meydan vermemek lazım.

Düşünce özgürlüğü, ifade özgürlüğü bu Meclisin temelidir. Bu kürsüde konuşan arkadaşlarımızın, bırakalım İç Tüzük kurallarını bir kenara, İç Tüzük'ün, Anayasa'nın maddelerine sığınmaya hiç gerek yok, insan olarak kendisini anlatmaya hakkı vardır. Bu hakka hepimizin saygı duyması lazım.

Laf atmak Parlamento geleneğimizde vardır, olmamalıdır belki ama oluyor, bunun da tolere edilebilir, tahammül edilebilir bir derecesi vardır, bunun ötesine geçtiği anda biz bu çalışmaları yürütemeyiz, Genel Kurulu yönetemeyiz.

Geçmişe yönelik bir envanter yapmayı bir kenara bırakmayı öneriyorum. Her siyasi parti “Geçmişte şunlar, şunlar oldu.” diyerek kendisini haklı çıkaracak birçok olayı anlatabilir. Önerim, bunları bir kenara bırakalım, bundan sonra önümüze bakalım, geleceğe bakalım.

Çok teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Eren Erdem'e söz veriyorum. Biraz önce konuşmasına tam başlayamamıştı, İç Tüzük'ün 69'uncu maddesi çerçevesinde iki dakika süreyle size söz veriyorum Sayın Erdem.

Lütfen, düşüncelerinizi bir sataşmaya meydan vermeyecek şekilde ifade ediniz, teşekkür ederim. Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle tekraren konuşması

EREN ERDEM (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim inandığımız dinin metni diyor ki: “Bir kavme olan kininiz sizi sakın adaletten alıkoymasın.” Şimdi, burada tabii bir cümlem sonrasında bir tepki oluştu, saygı duyuyorum. İnsanların tepki gösterme hakkı var fakat iddialarının cevabını arama zarureti var çünkü bir iddia üzerinde beyanda bulunuluyor. Yani işte bir “tweet” mesela, kürsüye yürüyen arkadaşımız bir “tweet” gösterdi. Ben bu “tweet”le alakalı bakınız, en az 10 tane açıklama yaptım. 2011 yılında bir konferansta bir arkadaşımızın bu ifadeyi kullandığını, benim ona cevap verdiğimi, akabinde o konuşma metnimi yazıya döktüğümüzü ve madde madde Twitter'da o yazımızı -çoğumuz yapıyor, hatta bu ara sık sık Fuat Avni'yi okuruz böyle madde madde, Fuat Avni de “bir, iki, üç, dört” diye yazar- o konuşma metnimi oraya aktardığımı, o konferansın bütün kayıtlarını sizinle paylaşabileceğimi, hatta sizin çok yakından tanıdığınız birisinin o cümleyi kullandığını ifade ettim ama tabii siz okuyamadınız çünkü sizin okuduğunuz gazeteler benim açıklamamı yazmadı. Aynı şekilde Rus televizyonunda Türkiye'nin IŞİD'e sarin gazı sattığını söylediğimi iddia ettiniz. Ham videoyu yayınladım, sarin gazını Avrupa devletleri satıyor, Batı ikiyüzlüdür, bizim ülkemizin üstünden geçiriyorlar dediğimin esas ham görüntülerini paylaştım ama siz o görüntüyü de izlemediniz çünkü sizin izlediğiniz televizyon kanallarında ben o görüntüyü yayınlamadım.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bakınız, ben buraya bir sataşmaya cevap vermek için çıktım, yeni bir sataşma yapmak için de çıkmadım. Sadece Sayın Tayyar'ın iddia ettiği gibi, tıpkı az önce olduğu gibi -hani benim böyle bir söz söylediğimi iddia ettiniz ya- aynı şekilde ifade ettiği "tweet"teki cümleyi size okumak için çıktım. Bir iddiaya göre, IŞİD'in yaptığı söyleniyor şeklinde bir "tweet" atmışım, ben gazeteci kökenliyim arkadaşlar, bir iddiaya göre cümlesini ortaya koyduğum zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

EREN ERDEM (Devamla) – Tamamlamama müsaade eder misiniz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun, açıyorum mikrofonunuzu.

EREN ERDEM (Devamla) – ...bunun bir bağlayıcılığının olmadığı, bunun iddiadan ibaret bir fasıl olduğunu orada beyan etmiş olurum.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – O zaman niye öyle deme ihtiyacı hissettin?

EREN ERDEM (Devamla) – Akabinde de zaten "Bu bombalamanın faili üzerine hâlen araştırma yürütülmektedir." diye bir "tweet" daha attım ve bugün bir basın açıklamasında da, arkadaşlar, basın açıklamamda da beyanatlarımı ifade ettim. Dolayısıyla, burada birbirimizi dinlemek üzere siyaset üretmeliyiz. Zannediyorum ki aylarca süren, benim on yedi aylık bebeğimin öldürülmesi çağrılarının yapılmasına sebep olan bir linç kampanyasına da...

HARUN KARACA (İstanbul) – Yahu bırak, ayıp be!

EREN ERDEM (Devamla) – Siz yaptınız demiyorum.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yeter be!

EREN ERDEM (Devamla) – Bakın, siz yaptınız demiyorum. Dikkatli dinleyin, siz yaptınız demiyorum.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Diyemezsiniz.

EREN ERDEM (Devamla) – Bu kadar alıngan olmayın, çok alıngansınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bunu sizin propagandanızdan dolayı kendine vazife çıkartan insanların yaptığını söylüyorum.

Bu bağlamda, arkadaşlar, zannediyorum ki maksat hasıl olmuştur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Sayın Tayyar, size de 69'uncu madde çerçevesinde söz veriyorum. Siz de lütfen düşüncelerinizi bir sataşmaya meydan vermeyecek şekilde ifade ediniz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

8.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Az önceki konuşmamdaki bazı ifadeler elbette ki tartışılabilir, benim de çok arzu ettiğim, kullanmayı tercih ettiğim ifadeler değil ama aylardır burada hakarete maruz kalan AK PARTİ'nin bir ferdi olarak konuştuğumu da herkesin değerlendirmesi gerekir, bir miktar empati yapması gerekir diye düşünüyorum.

Diğer taraftan, CHP grup başkan vekilinin birkaç iddiası oldu. İddia edilen yani o mevzudaki kardeşim 50 yaşında. 1'inci derece devlet memuru. Görev aldığı yer İslâhiye, 35 bin nüfuslu yer. Sadece iki görevlisi var. Kendisinin ek göstergesi 3000, talip olduğu görev 2200, maaşı da yaklaşık 700 lira daha düşük. Sadece kuruluş aşamasında, doğup büyüdüğü topraklarda İslâhiyespor'la bir miktar

ilgilanmek için geçici süreli üç aylık görevi kabul etmiştir; bu, polemik konusu yapılmış da ikinci gün görevinden istifa etmiştir, mesele de bundan ibaret.

DSP meselesine gelince, 1999 yılında DSP'nin 2 Bakanı, Mustafa Yılmaz ve Ali İlksoy, merhum Bülent Ecevit'in talimatıyla bana adaylık teklifinde bulunmuş; ancak konu, parti meclisinde konuşulurken, işte oradaki üyelerin ifadesiyle, benim dinci, faşist olduğum vesaire gibi gerekçelerle kendi getirdikleri talebi daha sonra kendileri çekmiştir; durum da bundan ibaret.

Diğer taraftan, keşke, keşke sayın grup başkan vekili, bizim grup başkan vekillerine hitaben, yani "Böylesine kritik bir günde, böyle bir ismi niye çıkardınız?" diye sitem etmek yerine -ben bunu biliyorum, daha önce de HDP'nin bir grup başkan vekilinin bizim bir grup başkan vekilimizi arayarak "Bu arkadaş bizim öneriler konuşulurken kürsüye çıkarmasaydınız." diye ricacı olduğunu biliyorum- keşke siz de, kurtuluş mücadelesinin verildiği, Türkiye'nin her yerinin kan gölüne çevrilmek istendiği bu süreçte, keşke yerli ve millî bir ismi buraya çıkarsaydınız daha iyi olurdu diye düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tayyar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Akar...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Daha öncesinden söz talebimiz vardı. AKP'li hatip konuşması sırasında bizi ikiye bölmeyle suçlamıştı ve konuşmanın tamamı sataşmalarla geçmişti.

BAŞKAN – Sayın Baluken, evvelkileri evvelki oturumda bıraktık. İzin verirsiniz orada bırakalım bunları efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim...

BAŞKAN – Sayın Özel, dinliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi efendim, içeride, Başkanlığınızda çok olumlu bir süreç yaşadık, karşılıklı fikir alışverişi yaptık. Yaptığımız görüşmede grup başkan vekillerinin konuşması, ayrıca Eren Erdem'in -ki oradaki sizin hassasiyetiniz önemliydi- kürsüdeki bir milletvekilinin, o veya bu sebepten, hangi partiden olursa olsun konuşmasına mâni olunmaması ilkesi için Eren çıktı ve hiçbir sataşma yapmadan bir konuşmayı tamamladı. Oradan sonra çalışmalara devam ederdik, hiç sıkıntı yok. Ama Sayın Şamil Tayyar'ın grup başkan vekillerinin ifade etmediği, ortaya koymadığı şekilde gelip söz alması... Son yirmi saniyesine kadar da söyleyecek bir sözüm yok ama ondan sonra kürsüye çıkardığımız hatibin yerli ve millî olmadığını söylemesi kaçınılmaz olarak cevaba muhtaçtır.

Bu yüzden müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel, size söz veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Haydar Akar kullanacak söz hakkını.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri -Sayın Akar söz vereceğim elbette- Sayın Tayyar'ın cümlesinin, konuşmasının sonuna doğru kullanmış olduğu cümle İç Tüzük 69'uncu madde çerçevesinde bir açıklama hakkını kendiliğinden yaratıyor.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Haydar Bey'le ne alakası var Sayın Başkan?

BAŞKAN - Bu hakkı elbette vereceğim ama ricam, yeni bir sataşmaya lütfen meydan vermeyin, lütfen gerilimi yükseltmeyin.

Teşekkür ederim.

HARUN KARACA (İstanbul) – İsim vermedi. Hayır, hayır nasıl anladılar kendilerinin yerli ve millî olmadığını?

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Sayın Başkan, sözlerimin Haydar Bey’le uzaktan yakından bir alakası yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup adına cevap verecek.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Eyvallah!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akar.

9.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ’ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar ’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önce, yerlilik, millîlik konusunda bir endişem yok Şamil Bey, gayet yerli ve millîyim. Bu konuda bir endişeniz olmasın. Adım Ali Haydar değil, Haydar. Ali olmasından da övünç duydım ayrıca olsaydı ama bunun arkasındaki zihniyeti de anlamış değilim, niye böyle bir şeyi öne çıkartmaya çalıştığınızı. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi Sevgili Kardeşim, burada laf atılır, laf atarken de hiç kimse bir başka arkadaşımızın, laf attığı arkadaşımızın kişilikleri üzerinden laf atmaz. Ama bu kürsüde MHP grup başkan vekilinin dediği gibi, bizim de düşündüğümüz gibi, siz kürsüye geldiğinizde bu Meclisi provoke edeceğinizi düşündük ve de bunu gerçekleştirdiniz ve de bunu gerçekleştirdiniz.

Evet, şimdi kitaplarınıza bakıyorum, bakın, kitaplarınıza bakıyorum, Balyoz’u düşünüyorum, Ergenekon’u düşünüyorum, orada ölen insanları düşünüyorum, beş yıl annesiz babasız büyüyen çocukları düşünüyorum, onların çektiği çileleri düşünüyorum, Türk ordusunu nasıl bitirdiğini düşünüyorum ve orduyu da nasıl provoke ettiğini düşünüyorum. Bu, senin kitaplarında var, hepsi bir ithamdı. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET UZER (Gaziantep) – Türk ordusu bitti mi! Bitmedi.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Evet, ben de şunu sormak istiyorum: Bu kitaplardan kaç para kazandın? Bizim Türk ordusunu bu kadar yerle bir ederken, haksız ithamlarda bulunurken bu kitaplardan kaç para kazandın diye sormak istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Yine, bunu vicdanın rahat bir şekilde yiyebiliyor musun diye sormak istiyorum.

AHMET UZER (Gaziantep) - Haddini bil! Terbiyesizlik yapıyorsun!

HAYDAR AKAR (Devamla) - Yine başka bir şey daha söyleyeceğim, yine başka bir şey daha söyleyeceğim, eğer yerli ve millî aramak istiyorsan önce kendine bakacaksın.

Bu ülkeye lazım olan, bir yerli cumhurbaşkanı ve yerli ve millî bir hükûmettir diyorum. (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, ayağa kalkmalar ve gürültüler)

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akar.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, Mecliste bulunan 550 milletvekilinin de yerli ve millî olduğuna ve Türkiye’nin gündemine yoğunlaşıp daha ciddi şeyler üretilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir önceki oturumda, kürsüye çıkan iki hatibin “yerli ve millî” kelimelerini kullanmak suretiyle kurmuş olduğu cümleler, Genel Kurulda bir rahatsızlığa neden oldu.

Şunu ifade etmek isterim ki: Kim daha yerli, kim daha millî tartışmasının Genel Kurula, ülkeye hiçbir yararı yoktur. Böyle bir yarışa girmeye gerek yoktur. Bu Mecliste bulunan 550 milletvekili de yerlidir, millîdir. Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkan Hükümetimiz de yerlidir, millîdir; halkın oylarıyla seçilmiş olan Sayın Cumhurbaşkanı da yerlidir, millîdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu tartışmaları bir kenara bırakalım. Ülkemizin çok önemli gündemi var. Dün çok acı bir terör olayını yaşadık. İnsanlar daha cenazelerini alamadılar. Böyle bir acıyı yüreğimizde yaşarken, bunun acısı daha soğumamış iken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesi gibi bir kararlılığı ortaya koymuş iken, bizim, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme, Türkiye’nin gündemine yoğunlaşıp daha ciddi şeyler üretmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Bu düşüncelerimi ifade ettikten sonra çalışmalara devam ediyoruz.

Bu düşüncelerimi, biraz önce verdiğimiz arada tüm grup başkan vekilleriyle de paylaştım. Bu şekilde yolumuza devam edeceğiz.

Anlayışınız için teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve 24 milletvekili tarafından, Sultanahmet Meydanı’nda gerçekleşen terör saldırısının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, oylamada kalmıştık.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 117) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Geçen birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen tasarının, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış ve maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 18’nci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölümde söz isteyen milletvekillerimize, siyasi parti gruplarımıza sırasıyla söz vereceğim.

Birinci bölümde gruplar adına ilk söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Nevşehir Milletvekili Murat Göktürk’e aittir.

Buyurun Sayın Göktürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlarken, dün Ankara’da meydana gelen alçakça, haince yapılan terör saldırısında hayatlarını kaybeden asker ve sivil tüm vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına sabır ve yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun, Allah daha büyük acıları bize yaşatmasın.

Bu olay karşısında, yine, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu ve AK PARTİ olarak bir araya gelip bir bildiri yayınlayan Meclisimizi de gerçekten, bir milletvekili olarak tebrik ediyorum. Ancak, burada terörün iyisinin, kötüsünün, dininin, mezhebinin, milletin olmadığı hepimizin kabul etmesi lazım. Gönül isterdi ki Halkların Demokratik Partisi de bu bildiride yer alsın ve teröre karşı dik bir duruşta, birlik beraberlik içerisinde gereğini yapsın. Ancak bunu göremedik, bu, düşündürücü bir durum ve biz bu durumu milletimize havale ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın birinci bölümü üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle değerli heyetinizi ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Bu kanun tasarısıyla kişisel verilerin korunmasına ilişkin ülkemizde ilk defa genel bir düzenleme yapılmaktadır. 2010 yılında halk oylaması sonucu yapılan Anayasa değişikliği sonunda kişisel verilerin korunması, temel bir insan hakkı olarak güvence altına alınmış ve detayların kanunla düzenlenmesi hususunda, kanun yapılması hususunda açıklık getirilmiştir. Ancak, o günden bu zamana kadar herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Yine, Avrupa Birliği üyelik sürecinde yürüttüğümüz fasılların 4’ü kişisel verilerle ilgilidir. Bu fasıllarla ilgili sürecin ilerleyebilmesi için ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel bir kanunun yürürlüğe girmesi gerekmektedir. Ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir düzenleme olmaması sebebiyle polis teşkilatları arasında etkin bir iş birliğini hayata geçiren EUROPOL’le ülkemiz güvenlik birimleri arasında operasyonel iş birliği anlaşması yapılamamakta ve yine elektronik bilgi değişimi gerçekleştirilememektedir.

Bunun yanında, kişisel verilerin korunmasına ilişkin yasal düzenlemenin bulunmaması, EUROJUST’la iş birliği imkânını vermemekte, ülkemizde yaşayan yabancılar ve yurt dışında

(x) 117 S. Sayılı Basmayazı 17/2/2016 tarihli 40’ıncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

yaşayan Türk vatandaşları bakımından askerlik, vatandaşlık, kimlik ve mal varlığı gibi konularda veri paylaşımı sorunlarının yaşanmasına sebep olmaktadır. Avrupa Birliği, üye ülkelerin kişisel verilerin korunmasına ilişkin yapacakları mevzuatları arasında uyum sağlayabilmek için 24/10/1995 tarihinde Kişisel Verilerin İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafikliği Direktifi'ni (25/46/EC) yürürlüğe koymuştur. Şu anda görüştüğümüz kanun tasarısı, bu ilkelerden yani bu direktifte belirtilen ilkelerden daha modern, hukuk açısından bazı konularda daha ileri durumdadır.

Temel kanun olarak yani ülkemizde düzenlenen ilk uygulama, ilk kanun olarak görüştüğümüz kanun tasarısının birinci bölümü 1 ila 18'inci maddelerden oluşmaktadır. Bu bölümde yani 1 ila 18'inci maddeler arasında amaç, kapsam, tanımlar, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin genel ilkeler, işlenme şartları, özel nitelikli kişisel veriler ve işlenme şartları; kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi, anonim hâle getirilmesi; kişisel verilerin aktarılması, kişisel veriyle ilgili hak ve yükümlülükler, veri sorumlusunun yükümlülükleri; başvuru, şikâyet ve veri sorumluları başvuru ve şikâyeti; veri sorumluları sicili, kurula şikâyet hakkı, kurulun şikâyet üzerine veya resen şikâyetleri incelemesine ilişkin usul ve esaslar, suçlar ve kabahatler. Yani ilk 18'inci maddede bu hususlar düzenlenmiştir.

Şimdi, kanunun amacıyla ilgili, ne olduğunu anlatmak istiyorum. Kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere, kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleriyle uyacakları usul ve esasları düzenlemektedir.

Kanun metninden de açıkça anlaşılacağı gibi, kanunun amacı, düşünüldüğü ya da iddia edildiği gibi fişleme merkezi oluşturmak değildir. Bu kanun, kişisel veri toplayan, depolayan, saklayan bir merkez oluşturmamaktadır; aksine okulda, hastanede, bankada, telefon aboneliği gibi değişik birçok yerde, gerek kamu gerek özel sektörde işlenen kişisel verilerin işlenmesi, korunması ve aktarılması, süresi sona erenlerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin, bugüne kadar ülkemizde bulunmayan bir düzenlemeyi hayata geçirmektedir. Anayasa'nın temel bir insan hakkı olarak tanımladığı kişisel verilerin korunmasına ilişkin önemli bir yasal düzenleme yapmaktayız. Bu kanun tasarısında öngörülen kişisel verilerin korunmasına ilişkin kurum ve kurulların kişisel veri işlemeye, toplamaya, saklamaya veya depolamaya ilişkin bir görevi ve yetkisi bulunmamaktadır. Görüştüğümüz kanun bir fişleme kanunu değildir arkadaşlar, bunu açık bir dille ifade etmek lazım.

Değerli milletvekilleri, kişisel veri nedir? Bunun tanımını ortaya koymak için bundan bahsetmek istiyorum. Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Kanun ayrıca özel nitelikli kişisel veriyi de tanımlamıştır. Kişisel verinin işlenebilmesi için kişinin açık rızasına ihtiyaç vardır ve kanun, açık rızayı belirli bir konuya ilişkin bilgilendirmeye dayanan, özgür iradeyle açıklanan rıza olarak tanımlamaktadır. Kişisel veriler, istisnalar dışında açık rıza olmaksızın hiç kimse tarafından işlenemez, depolanamaz, aktarılamaz.

Kanunda öngörülen istisnalar da düşünüldüğü ya da iddia edildiği gibi temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldıran nitelikte değildir. Buna benzer istisnalar tüm dünyada kabul edilmiş istisnalardır. İstisnaların gayesi, insan sağlığını ve güvenliğini, toplumun düzen ve güvenliğini, huzurunu ilgilendiren konulardadır. Kanun tasarısıyla, kişisel verilerin işlenmesi önemli bir disiplin altına alınmış, verilerin işlenmesinde hukuka, dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma, ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine bağlı kalmak zorunluluğu getirilmiştir.

Aynı zamanda, kişisel veri işleyen bu kanun kapsamındaki gerek kamu gerekse özel sektör kuruluşları veri işleme sorumlusu tayin etmek zorundadır. Veri işlemenin ilkeleri, usul ve esaslarıyla

veri işleme sorumlusu belli olunca, kişisel verilerin ülkemizde bu anlamda hiçbir yasal düzenleme olmaması nedeniyle, bundan sonraki süreçte daha güvence altına alınmış olacağı aşîkârdır. Hâlen ülkemizde kişisel veriler kuralısız bir şekilde işlenmekte, aktarılmaktadır. Bu düzenlemeyle daha düzgün ve biraz önce bahsettiğim gibi temel hak ve hürriyetleri, kişi özgürlüklerini garanti altına alan bir yapı oluşturulmaktadır.

Sözlerime son verirken, bugün Diyarbakır'da ve İdil'de verdiğimiz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Ben, Nevşehir Milletvekiliyim, temmuzdan bu yana terörle mücadelede bizim de şehitlerimiz oldu. Latif Adıgüzel ve Ali Rıza Güneş kardeşlerimizi de buradan rahmetle anıyorum. Onlar, bu vatanın varlığı, birliği ve dirliği için canlarını feda ettiler.

Bu duygu ve düşüncelerle, 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Göktürk.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mehmet Erdoğan, Muğla Milletvekili.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, terörün her türlüünü lanetliyorum. Alçak hainlerin, dün Ankara'da, bugün sabah Lice'de, daha sonra İdil'de gerçekleştirdiği terör saldırılarında şehit olan vatandaşlarımıza ve askerlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum. Yaralıların hepsine acil şifalar diliyorum.

Bu, çok vahim bir durum. Burası Ankara, burası başkent. Teröristlerin buraya kadar gelip eylem yapabilmesi gerçekten düşündürücü bir durum. Ben, daha birkaç hafta önce bu kürsüde, iktidarın terörle mücadele yapmadığını söylemişim. Terörle mücadele çok boyutlu bir iştir. Eğer, AKP iktidarı, terörle mücadelede samimiyse, bir kere, bunu görmemiz lazım. Terörle mücadele yapılacaksa gerçekten, silahlı teröristlerle mücadelenin yapıldığı gibi, terörü savunan, teröre destek veren herkesle, terör örgütlerine üye olanlarla, terörün üniversitelerdeki yapılanmalarıyla, terörü finanse edenlerle, terör örgütlerine üye olanlarla, kaçakçılarla, velhasıl terörün bütün unsurlarıyla, bütün bölücülerle kararlılıkla ve topyekûn mücadele edilmelidir.

Terörle mücadele eden güvenlik birimlerinin eli hukuki olarak güçlendirilmelidir. Bakınız, Paris saldırısından bu yana Fransa'da olağanüstü hâl uygulaması devam ettiriliyor ama Türkiye'de, hâlâ atılan, terörle mücadele konusunda çalışan güvenlik güçlerine destek olacak bir hukuki altyapı yoktur. Sınır güvenliği, maalesef, Allah'a emanettir. İktidar, milleti ayırıştırma hastalığından vazgeçmeli, teröre karşı millî bir hassasiyet oluşturulmalı ve teröre karşı milletçe tek yürek olmalıyız.

AKP iktidarı, yukarıda saydıklarımı yapabilecek bir kararlılık sergileyebilirse, biz de her zaman olduğu gibi, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bugün de terörle mücadele edenlerin arkasında dimdik dururuz ama öncelikle AKP'nin bu kararlılığını görmemiz lazım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz tasarı elbette çok önemlidir. Kişisel bilgiler kişilerin mahremleridir. Peygamber Efendimiz, bir hadisîşeriflerinde “Her kim bir Müslüman kardeşinin ayıp ve kusurlarını, kimsenin görmediği ve görmesini istemediği şeylerini örterse Allahutaala da kıyamet gününde onun ayıplarını örter. Her kim, Müslüman kardeşinin meydana

çıkmasını istemediği bir şeyini ortaya çıkarır ve dile getirirse Allah da onun ayıplarını, kimsenin bilmesini istemediği hâllerini meydana çıkarır. Bu suretle, kendi evi içinde de olsa onu rezil eder. Müslüman kardeşinin ayıplarını örten, bir ölüyü diriltmiş gibidir.” diyor.

Bu meyanda, kişisel veri toplarken ilk dikkat edilecek husus, kişisel veri ihtiyaçlarının hangi verilerin toplanması gerektiğinin titiz bir çalışma sonucunda belirlenmesi ve mümkün olan en az kişisel verinin toplanmasıdır. Elimizdeki veri arttıkça tabii ki bunun korunması, paylaşılması vesaireyle ilgili risk de artacaktır. Hangi kişisel veriyi hangi kurum niçin toplayacaksa bunun kanunlarımızda tek tek sayılması lazım.

Dün, Sayın Adalet Bakanı, bu kürsüde kişisel verileri toplama konusundaki istisnaları bolca saydı. Değerli arkadaşlar, istisnalar kaideyi bozar. İstisnası olan işte kural olamaz. Ayrıca, Sayın Bakanın söylediği başlıca istisnalar kimdir? MİT, Emniyet, Jandarma. Ben de Sayın Bakana -eğer sohbeti bitirebilirse- buradan sormak istiyorum: Ben, hiçbir olayın istihbaratını zamanında toplamayan, toplayamayan MİT’e nasıl güveneceğim? Ben, kendi tırlarını Adana’dan Türkiye sınırına götüremeyen MİT’e nasıl güveneceğim? Ben, İmralı’da yaptığı görüşmelerin tutanakları Almanya’da kitap olarak basılan MİT’e nasıl güveneceğim? Ben, Oslo’da “Büyük şehirlere ne kadar bomba getirdiğinizi biliyoruz.” deyip bombalar patlatılırken seyreden MİT’e nasıl güveneceğim? Ya da ben, MERNİS’ten aldığı bilgileri muhafaza edemeyen Emniyete nasıl güveneceğim? Onun istisnalarına nasıl razı olacağım Sayın Bakan? (MHP sıralarından alkışlar)

Öbür taraftan, siber saldırılar konusunda ülkemizin durumu ortadadır, bu konuda bir sürü saldırıyla bugüne kadar muhatap olduk. Bundan sonra bu saldırıların önlenmesiyle ilgili ortada iktidarın ciddi bir adımı var mıdır? Elbette ki yoktur. Bakınız, cep telefonlarında, bilgisayarlarda ve birçok yerde millî yazılımımız yok, başkalarının yazılımını kullanıyoruz. Dolayısıyla, elimizdeki birçok bilgi otomatik olarak başkalarının eline geçmektedir. Bu konuda da ciddi adımlar atılması gerekmektedir.

Kişisel verileri hukuk ve kişilerin rızası hilafına paylaşanların sorumluluğu ne olacak? Efendim, kanun tasarısına bakıyoruz: “Genel hükümler ve disiplin mevzuatı çerçevesinde gereği yapılacaktır.” Bu durumda yani birilerinin mahremini paylaşan, birilerine ait özel veri paylaşanlarla ilgili olarak, sadece o kurumdaki memur, paylaşan, hata yapan, suç işleyen değil, o kurumun başındaki kişilerin sorumluluğu ve elbette ki bu ülkeyi idare eden siyasilerin de sorumluluğunun bu kanunda yer alması lazım.

Kişisel verileri yasal olmayan yollarla üçüncü kişilerin ellerine geçen vatandaşların korunmasıyla ilgili kanunda ciddi bir düzenlemeyle karşılaşamadık. Vatandaşlarımızın birçok kişisel verisi hâlihazırda ortada dolaşmaktadır. Bugün birtakım dolandırıcılar, ellerinde cep telefonları, vatandaşlarımızı arıyor yani bunların içinde, aranan, profesörü de var, cahili de var, köylüsü de var, şehirlisi de var. “Ben polisim, ben savcıyım...” vesaire kimliklerle vatandaşlarımızı suçluyor ama bu arada da vatandaşlarımıza ait bütün kişisel bilgileri söylüyorlar, “Efendim, senin TC kimlik numaran şu, annen şu, baban şu, şurada oturuyorsun...” bütün bunları kullanıyorlar. Bu dolandırıcılara karşı da maalesef yapılan ortada ciddi bir mücadeleyle...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yasa onun için çıkıyor.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Yasa çıkıyor da yasada gene bunlarla ilgili ciddi bir şey olmadığını sen de pekâlâ biliyorsun okuduysan.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yazdık.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Onun için, buradan laf atmayı bırakın, sıra gelince gelir konuşursunuz burada.

Gene, özel sektör tarafından veri toplanması ve verilerin muhafaza edilmesi de son derece tehlikeli ve sakıncalıdır. Özel sektörün toplayabileceği veriler, kanunla muhakkak sınırlandırılmalı ve kontrol edilmelidir.

Şimdi, tabii ki AKP iktidarı için bu çok önemli bir düzenleme. Niye? AKP iktidarı döneminde vatandaşlarımıza ait birçok kişisel veri toplandı, birçok kişinin telefonları dinlendi, birçok kişinin kasetleri yayınlandı. Tabii, bu konuda, on dört yıldır iktidarda olanların, elhamdülillah, hiçbir kusuru ve sorumluluğu yoktur çünkü AKP iktidarı her türlü sorumluluktan münezzehdir!

Lakin unutulmaması gereken bir husus da şudur: Günümüzde teknoloji ilerlemiştir. MİT Kanunu, iç güvenlik paketi vesaire, dinleme, takip, fişleme işlerini yasallaştırmış ve kolaylaştırmıştır.

İktidar gücünü kullanan arkadaşlar, biliniz ki siz bütün teknolojiyi kullansanız da herkesi dinleyemez, herkesi takip edemez, herkesi kaydedemezsiniz. Lakin, Cenab-ı Allah, bütün âlemin yaptıklarını -sizinkiler de dâhil olmak üzere- kaydetmektedir.

Bugün bazı hususlarla ilgili iddialarımızı geçiştirebilirsiniz, bazı vatandaşlarımızın haklarıyla devriktidarınızda yapılan tecavüzleri inkâr edebilirsiniz ancak mahkemeikübrada Cenab-ı Allah'ın kayıtları önünüze konunca ne yapacaksınız? Dersinize şimdiden birazcık çalışın.

Ne yazık ki AKP iktidarı, birçok masum vatandaşımızı dinleyip kasetlerini yayınlarken, takip ederken, fişlerken, ülkemizin birliğine, dirliğine kasteden hainleri, teröristleri dinleyememiş, takip edememiş, kontrol edememiştir. AKP iktidarının takip edemediği teröristler, Sur'a, Cizre'ye, Silopi'ye yerleşebilmiş ve oralara yerleşen teröristler, yüzlerce askerimizi, polisimizi şehit etmiş ve de şehit etmeye devam etmektedir.

Yine AKP'nin takip edemediği, dinleyemediği teröristler, Ankara Garı'nda, Sultanahmet Meydanı'nda, Meclisin yanı başında canlı bombaları patlatıp onlarca vatandaşımızı şehit etmiştir.

İktidar gücünü kullananlar, size sesleniyorum: Masum insanlarla uğraşacağınıza hainlerle uğraşın.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Erol Dora, Mardin Milletvekili.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

Kürsünün en devamlı milletvekili Sayın Erol Dora, sanıyorum.

HDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, kişisel verilerin korunması alanında ilk uluslararası belge olan, Avrupa Konseyinin 28 Ocak 1981 tarihinde imzaya açtığı, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına Dair Sözleşme'yi imzaya açıldığı gün imzalayan ilk ülkelerden birisidir, ancak günümüz itibarıyla, sözleşmeyi imzalamasına rağmen onay süresini işletmemiş olan tek ülke konumundadır. Kişisel verilerin korunması konusunda yasal düzenleme yapılması ve düzenleyici ve denetleyici bir kurum kurulması Avrupa Birliği müzakere fasıllarıyla yakından ilgilidir. Bu konuda Avrupa Birliği standartlarında bir kanun ya da çerçeve bir düzenlemenin çıkartılmamasının temelinde devletteki fişleme zihniyeti ve geleneği yatmaktadır. Böyle bir çerçeve kanun çıkartılması, artık devletteki fişleme geleneğine son vereceğinden, böyle önemli bir imkândan feragat etmeyi göze almayı gerektirmektedir.

Değerli milletvekilleri, konuyu ele alış açısından bakınca tasarının daha çok veriyi toplayan ve işleyen haklarına yöneldiği, tasarıda “ilgili kişi” olarak adlandırılan kişisel veri sahibinin haklarının ikinci planda kaldığı görülmektedir. Tasarının amacına bakıldığında ise korunmak istenen kişisel veri sahibinin hakları ve faydalanacağı korumalardan ziyade, verileri işleyenlerin hangi hakları ne surette haiz olduklarına ağırlık verildiği görülmektedir. Tasarı, madde madde incelendiğinde, bu husus son derece belirginleşmekte. Tasarının hazırlanmasında Avrupa Konseyinin, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi direktiflerinden uzaklaşıldığı açıkça göze çarpmaktadır. Açıkçası, son yıllarda AKP Hükümetince çıkartılan kanunların mantığına bakıldığı zaman, demokratik yaşamı geliştirme yönünde bir adım görmek pek mümkün değildir. Daha ziyade, mevcut durumdaki işlemlere hukuki zemin hazırlanacağını düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hâliyle tasarının Avrupa Birliği kriterlerine uymak gibi bir kaygısının olduğunu düşünmemiz mümkün değildir. Tasarıya göre, kişilerin ismi, telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmişi, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, genetik bilgileri belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenmek, işlendikleri amaçla bağlantılı sınırlı ve ölçülü olmak, işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmek koşuluyla işlenebilecektir. Kişilerin etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı veya cinsel hayatıyla ilgili verileri özel nitelikli kişisel veriler olup bunların işlenmesi yasaklanıyor gibi görünse de ilgili kişinin açık rızasının bulunması, kanunlarda açıkça öngörülmesi, siyasi parti, vakıf, dernek veya sendika gibi kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların tabi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla kendi üyelerine veya mensuplarına yönelik verilerin işlenmesi, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, veri işlenmesinin zorunlu olması, kamu sağlığının korunması ve bakım hizmetlerinin yürütülmesiyle sağlık hizmetlerinin yönetimi altında bulunan kişiler tarafından işlenmesi hâllerinde bu yasa kapsamı dışında tutulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kişisel verilerin işlenmesi konusunda geniş istisna getiriliyor. Düzenlemeyle polis, Jandarma ve MİT’e işleme için yasal kılıf getirilmektedir. Bu çerçevede, Polis, Jandarma ve MİT Yasaları kapsamına giren suçlar, veri koruması dışında bulunacak, bu hâllerde kişilerin hak arama kapsamında yapacakları başvuruları da doğrudan reddedilecektir. İşte, özellikle bu hüküm, kolluk ve istihbarat birimleri tarafından işlemeye açık bir çek vermektedir. Bu hüküm, özellikle Türkiye gibi işleme geleneğine sahip bir devlet anlayışında kesinlikle işlemeye yasal kılıf uydurma amaçlıdır. Söz konusu bu hükümlerin Avrupa Birliği direktifleriyle uyumlu olmadığı da açıkça ortadadır. Bu bağlamda, Hükümetin şu anda hukuku Avrupa Birliği müktesebatıyla uyumlu hâle getirmesi gibi bir kaygısının olmadığı açıktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP Hükümeti “Kişisel verilere Avrupa Birliği standardı geliyor.” söylemiyle Meclise getirdiği bu tasarıyla işlemeyi yasalastırma arayışında. Tasarıyla kişisel verilerin millî savunma, millî güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni veya ekonomik güvenlik sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi mümkün olabilecektir. Tasarıdaki kişisel verilerin kişilerin rızası olmadan işlenemeyeceği hükmü, getirilen istisnalarla geçersiz hâle getirilmektedir. Buna göre, kişisel veriler, soruşturma, kovuşturma, yargılama ve infaz mercileri ile disiplin soruşturma ve kovuşturma makamları tarafından ilgili kanun hükümleri uyarınca işlenebilecek, doğrudan kurum ismi sayılmamakla birlikte, bu istisnalarla MİT, Emniyet, Jandarmanın işleme yapması da serbest bırakılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarıya göre, düzenleyici ve denetleyici birim olarak Başbakanlıkla ilişkili “Kişisel Verileri Koruma Kurulu” oluşturulmaktadır. 7 üyeden oluşan kurulun 4 üyesini Başbakanın, 3 üyesini Cumhurbaşkanının ataması öngörülmüyor. Tasarıya göre, kurul başkanı ve 2’nci başkanın ise Bakanlar Kurulu tarafından atanması öngörülmektedir. Bu düzenlemelere bakarak ve mevcut durumda Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu ilişkilerini dikkate alarak kişisel verilerin korunacağından bahsetmek, en hafif ifadeyle, toplumu yanıltmak anlamına gelmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarı kişisel verilerin korunmasından ziyade toplanmasına ve sonrasında da istenildiğinde kamu otoritesi tarafından kullanılabilmesine imkân sağlayacak şekilde kaleme alınmış bulunmaktadır. Oysa kişisel verilerin korunmasında önemli olan, kişisel verilerin, mümkün olduğu kadar, elde edilmesinin sağlanmasının, bir yerde toplanmasının ve kullanıma açılmasının önüne geçmektir.

Tasarı, banka ve kredi kurumları, sigorta şirketleri, sağlık kuruluşları gibi çeşitli kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından elde bulundurulmakta ve saklanmakta olan tüm kişisel verilerin kanun uyarınca oluşturulacak kurul tarafından denetlenmesi, bu kurula her türlü bilgiye erişim imkânının sağlanması, bu yolla temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasının önünü açmaktadır. Bu bakımdan her ne kadar kanunun adı “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu” olarak öngörülmüş ise de iktidarcı amaçlanan, kişisel verilere kurul tarafından kolayca ulaşılması, bu bilgilerin denetlenmesidir.

Değerli milletvekilleri, yurttaşlar hakkındaki her türlü bilgilerin kaydetme yoluyla saklanması beraberinde kişilerin fişlenmesine ve bu yolla mağdur edilmelerine yol açabilecektir. Demokratik bir hukuk devletinde kişilerin siyasi düşünceleri, felsefi ve dinî inançları, ahlaki eğilimlerine yönelik herhangi bir müdahale tümüyle kişi dokunulmazlıklarının ihlali anlamına gelecektir. Kişilerin özel bilgilerinden hareketle kriminal içerikli keyfî yorumların önünün açılması ve bu yolla kişinin bir tehdit olarak işaretlenmesi kabul edilemezdir.

Değerli milletvekilleri, tasarıda konu edilen verilerin toplanması veri sorumlusu tarafından kişinin rızası veya en azından kurulun izni olmaksızın mevzuata aykırı biçimde kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması hâlinde kişisel veriler zaten aktarılıp bu hâlde kişiler hakkında tüm bilgiler öğrenilmiş olacağından, telafisi güç ve hatta imkânsız zararların doğmasına sebebiyet verecektir. Bu bağlamda, kişi hak ve özgürlüklerinin açıkça tehdit edilebileceği, öngörülemez trajedilere neden olabileceği ve yurttaşların gerek devlet karşısında gerekse özel bilgileri kendi çıkarları doğrultusunda kullanabilecek kişi ve kurumlar karşısında savunmasız bırakılacağı, mağdur edileceği risklerini yoğun bir biçimde barındıran bu tasarı bu hâliyle kabul edilemezdir.

Bu duygu ve düşüncelerle tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Tasarının tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Murat Emir, Ankara Milletvekili.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün Ankara’nın göbeğinde, Meclisimize yürüyüş mesafesinde yaşadığımız terör olayını lanetlerken, kaybettiğimiz canlarımıza, şehitlerimize Allah’tan rahmet, yaralılarımıza bir an evvel şifa diliyorum.

Yine, bugün, Lice’deki şehitlerimiz için de Allah’tan rahmet diliyorum.

Maalesef, bugünlerde acılarımız acılara karışıyor ve hepimizin, herkesin sağduyulu olması gereken bir dönemden geçiyoruz.

Değerli arkadaşlar, tartıştığımız yasa tasarısı aslında bir yönüyle siyasi, dolayısıyla grupların kendine göre bir tavır geliştirmesini anlayışla karşılayabilirim ama bir yönüyle de hiç siyasi olmayan bir yasa tasarısı; hepimizi ilgilendiriyor, hepimizin insani taraflarını ilgilendiriyor, özel bilgilerini ilgilendiriyor. Bu nedenle, bu kanun tasarısıyla ilgili tartışmaların özenli, dikkatli ve de açık bir kalple, açık bir kulakla yapılmasında yarar görüyorum.

Değerli arkadaşlar, bu yasa tasarısında -amacına baktığınız zaman- deniyor ki: “Kişisel verileri koruyacağız, insanların kişilik haklarını koruyacağız ve kişisel verileri işleyenleri belli kurallara veya yükümlülüklerle bağlayacağız.” Çok güzel çünkü Avrupa Birliği’nin 1995 yılındaki 46 numaralı Direktifi bunu gerektiriyor ve yine Avrupa Birliği’nin bu konuda hazırladığı yeni bir tüzük var. Aynı zamanda, Anayasa’mızın 20’nci maddesi ve bu kanunun gerekçesinde hiç bahsedilmeyen -bence bir eksiklik olan- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8’inci maddesi de böyle bir yasanın gerekliliğini açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Peki, bu yasa böyle bir yasa mı? Çok kısa bir değerlendirme yapacağım. Bu yasa, böyle bir yasa değil maalesef arkadaşlar. Bu yasa, alelacele yapılmış bir yasadır. Sayın Bakan “Üzerinde tartışıldı.” diyor ama ben alt komisyonda da, Komisyonda da bulundum; bu yasa yeteri kadar konuşulmamıştır, çalışılmamıştır, çok ciddi teknik hatalar vardır, bazıları da kasıtlı hatalardır.

Değerli arkadaşlar, öyle bir yasa ki, amacı güzel ama ondan sonra, bakıyorsunuz, 5’inci maddede kişisel verileri anlatmış, “Hiç kimse işleyemez.” diyor. Öyle mi? Ama, değil. Bakıyorsunuz, istisnaları saymaya başlıyor. Bakıyorsunuz ki geride neredeyse kişisel veri kalmamış. Peki, 6’ncı maddeye geliyorsunuz, “Özel nitelikli hassas kişisel veri.” Bir rahatlıyorsunuz belki burada cidden bir koruma sağlanmıştır diye. O da ne? Orada da yine aynı şekilde istisna maddeleriyle neredeyse bütün veriler özel nitelikli kişisel veri sayılıyor ve ilgililerin rahatça işlemesine olanak tanıyor. Bana sorarsanız, bu yasanın adının bir yönüyle işleme yasası olması lazım, bir yönüyle de kişisel verilerin rahatça işlenmesi ve gerektiğinde satılmasına dönük bir yasa tasarısı olarak adlandırmakta yarar var.

Bununla da bitmiyor, devamında, bu kuralları izlemekle görevli olarak bir üst kurul oluşturuluyor. Bu üst kurulu duyunca belki diyorsunuz bir ölçüde bir rahatlama olabilir ama o da ne? Bakıyorsunuz ki üst kurul tamamen siyasi iktidarın güdümünde. Dolayısıyla, böyle bir siyasi iktidarın güdümündeki bir kurul, adı her ne kadar bağımsız da olsa, bu kişisel verilerin, özellikle de özel nitelikli kişisel verilerin hukuka uygun bir biçimde, kuralına uygun bir biçimde işlenmesini nasıl temin edecek? Buna inanmanız, güvenmeniz mümkün değil.

Tabii, bununla da bitmiyor, bakıyorsunuz ki, 30’uncu maddeye geliyorsunuz ama yine istisnalar bitmemiş ve aslına bakarsanız, içeriğine baktığınız zaman bu yasa bir istisnalar yasasıdır ve kişisel verileri ortalığa dökmenin adıdır. Aslında sizin ortalığa dökmeyeceğinizi tahmin ediyoruz. Bunun bir özü de “Ben bileyim ama kimse bilmesin.”

Değerli arkadaşlar, bu yasa şu elimde bulunan metinden alıntılanmış. İddia budur, bu yasayla Türkiye’nin bu alandaki hukuku Avrupa Birliği normlarına uygulanacak. Peki, bakalım, bunun adı “Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımıyla İlgili Olarak Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü”.

Peki, buradan soruyorum, çünkü ben bunu Komisyonda sordum cevap alamadım, umarım Sayın Komisyon buna burada cevap verebilir: Mesela “hassas veri, özel nitelikli veri” diyoruz, değil mi? Özel nitelikli veriler içerisinde, bakın, bu tüzükte bir tane kılık kıyafet var mı? Yok. Mesela burada mezhep var mı? Yok. Nereden çıkardınız bunu? İnsanların mezhebini kodlayıp, fişleyip ne yapacaksınız, nerede kullanacaksınız? Size hangi istatistiki veriyi sağlayacak, hangi değeri var bunun? İnsanların kılık

kiyafetiyle niye uğraşıyorsunuz? Bu Avrupa Birliği tüzüğünde olmayan bir şeyi buraya yazarak nereye ulaşmaya çalışıyorsunuz?

Yine aynı şekilde, felsefi inanç meselesi var. Bunların, burada olmayan şeylerin bizim yasa tasarımızda olmasının hiçbir anlamı yoktur. Bu despotik bir yaklaşımdır.

Bununla da yetinmiyoruz, sağlık verileri. Bakınız, sağlık verileri çok kritik verilerdir, özel nitelikli verilerdir, içerisinde son derece kişiye ait, kişiye sıkı sıkıya bağlı, kişilik haklarıyla iç içe geçmiş bilgiler vardır. Bunların detaylarını burada anlatmak için yeteri kadar vaktimiz yok, ama aile facialarına yol açacak kadar ciddi bilgilerdir bunlar. Peki, madde 30'a bakınız, diyor ki: "Sağlık verilerini istediğim gibi işlerim." Peki, var mı burada? Nereden aldınız? Almanya Sağlık Bakanlığının, Hollanda Sağlık Bakanlığının işleyemediğini siz niye işlemek istiyorsunuz? Nerede kullanacaksınız bu verileri? Hangi işinize yarayacak?

Bakınız, Avrupa Birliğinin çok açık normları var, diyor ki: "Sağlık verileri ancak toplum sağlığı açısından bir risk oluşturuyorsa işlenebilir." 123'üncü madde, bakabilirsiniz. Bakınız, bu büyük bir yanlış, hata yapıyoruz.

Siz muhafazakârsınız değil mi? En çok muhafaza etmeniz gereken şeyi muhafaza etmiyorsunuz burada. Çoluğunuzun çocuğunuzun, oğlunuzun, kızınızın, sizin bütün özel verilerini, her şeyini Sağlık Bakanlığının işlemesine olanak veriyorsunuz, siyasi iradenin iki dudağının arasına bırakıyorsunuz. Hiçbir Avrupa Birliği normunda bu yok arkadaşlar, bunu bilmenizi isterim.

Mesela, rıza. Rıza çok önemli bir şeydir. Bizim Anayasa'mızın 24'üncü maddesinde açık bir şekilde "Kimseye rızası dışında tıbbi müdahale yapılamaz, işlem yapılamaz." der. Bakın, sağlık verilerini rızası dışında işleme hakkına ulaşıyorsunuz. Avrupa Birliğinin, madde 7, açıp bakabilirsiniz rızayla ilgili koşullarına. İnsanların rıza göstermeden, rızaları olmadan her türlü özel verisini alıp, işleyip, hatta gerektiğinde satabilme hakkını nereden buluyorsunuz? Üstelik siz şaibeli bir iktidarsınız.

Bakın, daha Plan ve Bütçe konuşmaları sırasında Sayın İçişleri Bakanına soruldu, "Kodluyor musunuz?" denildi. Evet, kodlanıyor insanlar; insanlar ırkına göre kodlanıyor bu ülkede ve bu itiraf edilmiştir. Biz böyle bir ülkede yaşıyoruz. Siz böyle bir iktidarsınız. Böyle bir siyasi iktidara "Alın, bütün verileri istediğiniz gibi işleyin." demek mümkün müdür?

Bakınız, sizin siyasi iktidarınız bugün sağlam gibi görünüyor ama biliniz ki bütün kumdan kaleler sonunda yıkılır, eninde sonunda yıkılır. Siyasi iradeye bunları bırakmamak gerekir.

Mesela, "kurul" diyorsunuz. Bakın, burada yazıyor kurulun nitelikleri. Siz diyorsunuz ki: "Dört yıllık okul mezunu olacak." Yeter mi? Nerede burada akademisyenler, hukukçular, tıp uzmanları, tıp etikçileri? İnsanlar, sivil toplum örgütleri, etik kurullar, hiçbiri yok burada. Bunlar olmadan bağlamışsınız, "Dört yıllık üniversite mezunu olsun." Yeter mi? Yetmez. "3'ünü Sayın Cumhurbaşkanı, 4'ünü Başbakan atasın."

Sayın Bakanım, Sayın İyimaya; bunlar yok burada, yapmayın. Bu yanlış bir yasadır, yeteri kadar konuşulmamıştır, eksiktir ve bu hepimizi ilgilendiren bir yasadır. Dolayısıyla, hepimizin bu konuda duyarlı olması gereken bir dönemden geçiyoruz.

Bakın, bir Devlet Denetleme Kurulu raporu var. Devlet Denetleme Kurulu raporunda açıkça diyor: "Kamu kurumları kişisel verilerin saklamasında özenli davranmamaktadır." Bu kamu kurumlarını belli bir akılla, belli bir düzenle ve kişilik haklarını korumaya dönük olarak düzenlemek varken bütün yetkileri bir kamu kurumuna devrediyoruz. Buna hakkımız yok, buna çocuklarımızın geleceği adına hakkımız yok.

Bakınız, yine, daha önce, Tunceli Hozat'ta insanların polis kayıtlarında fişlendiği, özel nitelikli verilerinin sonuna kadar depolandığı 2013 yılında Malatya Cumhuriyet Savcılığının dosyasında ortaya çıktı. Dolayısıyla, şaibeli, sabıkalı bir iktidarsınız ve sizleri bu konuda duyarlı olmaya çağırıyorum.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'mızda 20'nci madde varken bu yasa tasarısı Anayasa'mıza açıkça aykırıdır. Yine, bakınız, Anayasa Mahkememizin daha önce verdiği bir iptal kararına bakarsanız, özel ve aile hayatına saygıyı anımsatmış, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesini ve günümüz teknolojik gelişmesiyle veri eşleştirme, veri madenciliği yöntemleriyle birbirinden ayrı tutulan bilgiler arasında analiz yapılarak yeni verilere ulaşıldığı anımsatılan kararda, kişisel verilerin ticari işletmeler için kıymetli varlık niteliği kazandığı ve risklerin giderek arttığı tespiti yapılmıştır. Dolayısıyla, kişisel verilere özenmek zorundayız.

Bu iktidarın, bu anlayışın kişilerin canını yeteri kadar korumadığını biliyoruz, dolayısıyla duyarlı olmamız gerekiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Siyasi parti grupları adına olan konuşmalar sona ermiştir, şahıslar adına olan konuşmalara geçiyorum.

Serap Yaşar, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Yaşar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, dün Ankara'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza ve bu sabah Diyarbakır'da askerî araca yönelik yapılan bombalı saldırıda şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı dilemek istiyorum, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Bugün Genel Kurul gündeminde 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İnsan haklarının korunması bilincinin gelişmesiyle kişisel verilerin işlenebilmesi ve etkin bir denetime tabii tutulması daha da önem kazanmıştır. Söz konusu yasa tasarısıyla, kişisel verilerin kaydedilmesi ve muhafazasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Yasa tasarısı Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında siyasi parti gruplarının olumlu katkılarıyla Genel Kurul gündemine getirilmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı Hükûmetimizin önem verdiği, halkımızın beklediği, Avrupa Birliği standartları bakımından da son derece önem arz eden, özellikle ekim ayında başlamasını planladığımız vize muafiyeti düzenlemesi bakımından da öncelikler arasında yer alan yasa tasarılarından bir tanesidir.

Türkiye'de kişisel verilerin korunmasına ilişkin müstakil bir düzenleme bugüne kadar maalesef yapılmamıştır. 2002 yılından beri çok çeşitli konularda, vatandaşımızın da beklentisi dikkate alınarak pek çok konuda yasal düzenlemeler yapıp çözüme kavuşmuş olmakla birlikte, bana göre, açıkçası gecikmiş bir yasal düzenlemedir. Dün Genel Kurulda görüşmeye başladığımız yasa tasarısıyla, ilk defa ve kapsamlı bir yasal düzenlemeyle Genel Kurul gündemindedir.

Kişisel veriler gerek özel sektör ve gerekse kamu sektörü tarafından bilişim sistemleri üzerinden, aslında biz istesek de istemesek de, modern yaşamda, artı, teknolojinin de gelişmesiyle kayıt altına alınmaktadır. Bu bilgilerin kullanılması bireyler ile mal ve hizmet sunanlar bakımından bazı kolaylıklar sağlasa da, söz konusu bilgilerin istismar edilme riskini bertaraf edememektedir. Tam da bu amaçla bu yasa hazırlanmış ve benim de mensubu olduğum Adalet Komisyonunda muhalefet partilerinin öneri ve katkılarıyla bugün Genel Kurulumuzun gündemine getirilmiştir.

Bu yasanın öncelikli amacı, kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınması, temel hak ve özgürlüklerin korunmasıdır. Bunun dışında, aslında Türk Ceza Kanunu'nda, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 135 ve devamı maddelerinde kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmesi, kaydedilmesi veya ifşa edilmesi fiilleri suç olarak düzenlenmiş ve cezai bir yaptırıma bağlanmıştır. Buna karşılık, kişisel verilerin işlenmesine yönelik özel bir kanunun, derli toplu, bütün hükümleri içeren bir kanunun bulunmaması bu fiillerin ne zaman hukuka aykırı, ne zaman hukuka uygun olduğunun belirlenmesinde birtakım tereddütleri de beraberinde getirmiştir. Uluslararası belgeler, mukayeseli hukuk uygulamaları ve ülkemizin ihtiyaçları göz önüne alınmak suretiyle hazırlanan tasarıyla kişisel verilerin çağdaş standartlarda işlenmesi ve koruma altına alınması amaçlanmaktadır.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – “Çağdaş standart” diyorsun. Dünyanın neresinde mezhep soruluyor?

SERAP YAŞAR (Devamlı) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle kişisel verilerin korunmasına yönelik önemli bir düzenleme hayata geçirildi. Anayasa'mızın 20'nci maddesine eklenen üçüncü fıkra ile kişisel verilerin korunması temel bir anayasal hak olarak koruma altına alındı ve bunun bir gereği olarak da kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceği anayasal hükme bağlanmıştır.

Kişisel verilerin korunması konusunda yapılan yasal düzenlemeyle bu konuda düzenleyici ve denetleyici bir kurum kurulması öngörülmüştür. Bu kanundaki düzenlemeler, aynı zamanda, Avrupa Birliği müzakere fasıllarından olan “yargı ve temel haklar”, “polis iş birliği”, “bilgi toplumu ve medya”, “tüketici ve sağlığın korunması” adı altında 4 fasılla çok yakından ilgilidir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kişisel verilerin korunmasına ilişkin, Avrupa Birliği üyesi ülkeler başta olmak üzere, birçok ülkede özel kanunlar bulunmaktadır. Bu tasarının yasalaşmasıyla birlikte kişisel veriler Avrupa Birliği standartlarında koruma altına alınacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız.

SERAP YAŞAR (Devamlı) – Tasarının birinci bölümünde özellikle kişisel verilerin işlenmesi düzen altına alınmakta, buna ilişkin genel ilkeler belirlenmektedir. Kişisel veriler ancak ilgili kişinin açık rızasıyla işlenecektir. Özel nitelikli kişisel veriler tanımlanmış ve işlenmeleri özel hükme bağlanmıştır.

Muhafaza edilmesine artık ihtiyaç duyulmayan veriler silinecek, yok edilecek, anonim hâle getirilecektir. Yasa tasarısıyla, verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılması yasaklanmıştır.

Yine, bu bölümde, kişisel verilerin yurt dışına aktarımı özel olarak düzenlenmiş, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamayacağı hükme bağlanmıştır. Bu açık rızanın altını çizmek istiyorum. Bu, kişi hak ve hürriyetlerine verilen değer bir göstergesidir.

Veri sorumlularına ilişkin, kişileri aydınlatma yükümlülüğü; verileri işlenen kişilere ise bilgi edinme ve düzeltme hakları gibi haklar getirilmektedir.

Tasarıyla, bir veri sorumluları sicili kurulması öngörülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAŞAR (Devamlı) – Bu sicil, kurulun gözetiminde kamuoyuna açık olarak tutulacak ve veri işleyen gerçek ve tüzel kişiler kendileriyle ilgili bilgileri edinme hakkına sahip olacaktır.

Sözlerimi beş dakika içerisinde aslında toparlayamadım. Bu benim ilk deneyimim. Çok teşekkür ediyorum hoşgörünüz için, sağ olun.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Sayın milletvekilleri, sadece kadın milletvekillerimize bir pozitif ayrımcılık yaparak sözlerini tamamlaması için ilave bir dakikalık süre veriyorum. Bugün böyle bir uygulama yaptım, bunu bilginize sunuyorum. (AK PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Şahsı adına ikinci konuşmacı Mizgin Irgat, Bitlis Milletvekili.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu an görüşülmekte olan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı aslında “Amaç” maddesinden başlayarak son maddesine kadar yani 30’uncu maddeye kadar birtakım sorunları içermekte ve aslında bu hâliyle yasalaşmasının Türkiye açısından, geleceğimiz açısından çok tehlikeli bir sürece doğru bizi götürdüğü çok açık. Öncelikle bunu dile getirmek gerekiyor.

Bu Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın amacı aslında bir gözetim toplumu oluşturmak. Yani toplumu, kişilerin hak ve yükümlülüklerini, yaşam tarzlarını, geçmişlerini, sağlık verilerini bir bütün dizayn etme, izleme ve gözetlemeyi amaçlamaktadır. Yasa tasarısına baktığımızda ise söz konusu amaç aslında eksik belirtilmiştir. Bahsedildiği şekliyle “Özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak.” olarak dile getirilen amaç aslında yasa hazırlanırken dikkate alınması gereken Avrupa direktifiyle çelişmektedir. Avrupa direktifi rıza ve meşru amacın hep birlikte olması gerektiğine işaret eder fakat biz bu yasa tasarısının “Amaç” kısmının ve genelinin, bu meşru amacı çok iyi bir şekilde açıklamadığını net görmekteyiz. Yani kişilerin kişisel verilerinin neden kayıt altına alınması ve bu kaydı tutanların neden korunması gerektiği ve bu kurulun neden kurulmuş olduğuna ilişkin cevapları eksiktir.

Bu yasanın meşru amacı toplumu ikna edecek düzeyde değildir. Dolayısıyla da devamı maddelerinde tartışacağımız bu yasa maddesi istisnalarla, eksik olan bu meşru amacı da aslında geriye itmektedir ve dolayısıyla da insan hak ve özgürlükleri bağlamında, bireyin temel hak ve özgürlüklerine ciddi bir saldırıyı teşkil etmektedir. Ve bu hâliyle bu yasa tasarısının geçmesi noktasında, ileride, hem mahkemelerde hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde hem de Anayasa Mahkemesinde yürütülecek sayısız davanın gerekçesi olduğunu düşünmekteyiz.

Türk Ceza Kanunu’nda buna ilişkin düzenlenen uygulamayı ve yasa maddelerini de aslında bir şekilde ortadan kaldıran bu yasa tasarısının gerekli ve yeterli şekilde biz tartışılmadığını düşünüyoruz. Çünkü burada yasanın kuruluş amacına baktığımızda ve özellikle burada kurulmak istenen kurulun kuruluş şekline baktığımızda, bunun, teokratik, diktatöryal rejime doğru, Hükûmetin aslında bir memuru statüsünde çalışacak bu kurulun da bu Komisyonunda belirlenen, bu tasarıda belirlenen bu amaca hizmet etmeyeceğini düşünüyoruz.

7 üyeden oluşan kurulun 3 tanesinin Cumhurbaşkanı, 4 tanesinin Bakanlar Kurulu eliyle seçilmesi, başkanı ve başkan yardımcısını dahi bu kurulun seçemeyeceği şeklindeki düzenlemeye de baktığımızda, ciddi tehlikeleri barındıran söz konusu tasarı yeniden gözden geçirilmeli ve eminim tamamı reddedilecek muhalefet partilerinin önergeleri dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Merkezi bir gözetim toplumu yaratılırken, burada bireyin hak ve özgürlüklerinden ziyade devletin kurum ve kuruluşlarının nasıl daha rahat çalışacağı, bu verileri nasıl sorunsuz ve eleştirisiz bir şekilde başka ülkelere, kıtalara sunacağı ya da gerçek ve tüzel kişilerin bu konuda ticari amaçları doğrultusunda kullanacağı, bu verileri nasıl kullanacağı noktasında, aslında buna hizmet eden tarzda düzenlenmiş bir tasarıdır. Evet, bu yasa tasarısı bir bütünel toplumu gözetleyen, kadınıyla erkeğiyle, cinsel yönelimi,

ırkı, etnik kökeniyle toplumu fişleyen bir yasa tasarısıdır. Bu yasa tasarısının ismi tam da böyledir. Hiç süslemeyelim, amacını farklı şekilde yansıtmayalım; bu yasa tasarısının tek bir amacı vardır, bugüne kadar aslında fiilî yapılan fişleme işleminin bir yasa tasarısı adı altında resmî bir şekilde yürütülmesidir.

Yasa başta farklı bir amaçla anlatılmakta, devamı maddelerindeki istisnalarla bu amaçtan bir bütünel uzaklaşmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Irgat.

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Tamam.

En büyük veriyi tutan devlet, verilerimizin tamamını en çok kullanan devletin kurum ve kuruluşlarıdır fakat bu yasanın istisna maddesine baktığımızda ise bu söz konusu kuruluşlara bir muafiyet tanınmaktadır. Yani burada birey-devlet dengesi orantısız bir şekilde birey aleyhine yürütülmüştür. Yani bizim fakültelerde çokça tartıştığımız bir konu vardı: Devlet mi halk içindir, halk mı devlet içindir? Bu yasa tasarısında cevap: Halk devlet içindir, her şey devlet için meşrudur. Dolayısıyla da bireyin yaşamı, bütün hayatı, etnik kökeni, kıyafeti bir bütünel siyasi düşüncesiyle bir gözetim toplumu çerçevesinde bir sisteme oturtulmakta ve bu yasanın adı fişleme yasasıdır.

Bu anlamıyla söz konusu yasa ciddi tehlikeleri barındırmaktadır; değişime, yeniden tartışılmaya ihtiyaç duymaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.28

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.32****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükümet yerinde.

Tasarının birinci bölümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi, bölüm üzerinde on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir saniye...

Soru-cevap işlemine başlamadan önce, Sayın Tanal’ı görüyorum, söz talep ediyor.

Sayın Tanal, dinliyorum sizi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, bu mevcut olan tasarı, kişilerin cinsel hayatının kişisel veri olarak kayıt altına alınmasına ilişkin tasarı şu anda bizim huzurumuzda.

BAŞKAN – Evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu cinsel hayatın, tabii, özel veri olarak kaydedilmesi bu devletin hangi ihtiyacından doğdu, bu hangi gereklilikten doğdu? Yani, bu toplumun cinsel hayatının performansına devletin ihtiyacı niye doğar? Bu, Anayasa’mızdaki özel hayatın gizliliğine aykırı olduğu için, öncelikle bu Anayasa’ya aykırılık iddiamızın Sayın Meclis Başkanlığınızca gündeme alınarak bunun değerlendirilmesini talep ediyorum. Ne için? Çünkü, Komisyonunda bu konuda Anayasa’ya aykırılıkla ilgili bir talep olmamış Sayın Başkanım. Bunu değerlendirmenizi arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz de gayet iyi biliyorsunuz ki İç Tüzük’ümüzün 38’inci maddesine göre, komisyonlar kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin öncelikle Anayasa’nın metnine ve ruhuna uygun olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Komisyon bu inceleme sonucunda o tasarı veya teklifin Anayasa’ya aykırı olduğuna kanaat getirirse maddelerine geçilmesini reddeder, hiçbir şekilde tasarı ve teklifi görüşmez ve reddedilmiş sayılır. Komisyon bu değerlendirme konusunda, daha doğrusu 38’inci maddeye göre Anayasa’ya aykırılık değerlendirmesi yapmadığına göre, Komisyon bu tasarımı tümü üzerinde, maddeleri üzerinde görüşerek çalışmasını tamamlayıp Genel Kurula gönderdiğine göre, Genel Kurulun bu konuda yapacağı herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bitmedi açıklamalarım.

Ayrıca, İç Tüzük’ün 84’üncü maddesine göre, tasarı ve tekliflerin herhangi bir maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğunu siyasi parti grupları veya mükellef milletvekilleri önergelerle ileri sürebilir. Bu aykırılık Genel Kurul tarafından ciddi görülür ise önergenin kabul edilmesi suretiyle o maddenin tasarı ve tekliften çıkarılması sağlanır. Bütün bunlar dışında, Başkanlık Divanının Anayasa’ya aykırılık iddiası konusunda yapacağı herhangi bir şey yoktur Sayın Tanal.

Teşekkür ederim.

Sorulara başlıyorum ve ilk soru her zamanki gibi Sayın Tanal’ın.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakan, değerli milletvekilleri; tasarının 6'ncı maddesinde kişilerin cinsel hayatı veri olarak kaydediliyor. Tabii, bu, vatandaşımızın cinsel hayatı devletin hangi ihtiyacından doğdu? Devletin vatandaşların cinsel hayatını veri olarak kayıt altına almasını gerektiren gereklilik nedir? Burada, vatandaşımızın cinsel performansını ölçmek için devletin hangi ihtiyacı var? Burada damızlık insan mı aranıyor? Hitler döneminde ari ırk zihniyeti vardı, o ari ırk zihniyetinin bir yansıması mıdır bu? Bu açıdan, Sayın Bakanlık bize eğer açık, net bilgi verirse... Ayrıca bu, Anayasa'nın özel hayatın gizlilik ilkesine de aykırılık teşkil etmiyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakanım, dün de sormuştum, özellikle Türkiye'de yargı bağımsızlığının olmadığını söylemiştim ama cevap alamadım. Bugün tekrar soruyorum: Yürütmenin yargı üzerinde baskısı ve yönlendirmesi vardır. Yargı bağımsızlığı ne zaman ve nasıl sağlanacaktır?

İki: Birçok bakanlığın hizmet binalarının kiralandığı ve çok büyük kiralardan ödendiği söyleniyor. Şu anda kaç bakanlık kirada kalıyor ve ne kadar kira bedeli ödeniyor?

Üç: Eğitimde ezberci eğitimden uygulamalı eğitime geçmeyi düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız, ne zaman uygulamaya başlayacaksınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Maalesef, Anayasa'ya aykırı bir şekilde çıkarılmış olan Büyükşehir Yasası'na dayanarak yerel yönetimlerin köylülerin mallarını talan etmeye devam ediyor. Bunlardan biri de Bursa'nın Karacabey ilçesi Danişment köyünde gerçekleşmektedir. 1950 yılında, 52 köylünün parasını vererek aldığı 819 dönüm toprak köyün ortak kullanımı için bağışlanmıştı ve mera olarak kullanılmaktayken Büyükşehir Yasası'yla belediyeye devredilmiş ve belediye ısrarla orada zemin etüdü yapmaya çalışmaktadır fakat köylülerin engelleriyle karşılaşmıştır.

Oraya ne yapmak istiyorsunuz? Ve şunu da bilin ki köylüler o kendi mallarını sizlere peşkeş çektiirmeyeceklerdir.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakan, biliyorsunuz, şu anda İstanbul Hadımköy Hapishanesinde istihbarattan sorumlu 25 kişi yatmaktadır. Bunlar -benim kanaatimce- görevlerini çok iyi yapıyorlardı ve de o tarihten bu tarihe kadar istihbarat çalışmamaz hâle geldi ve bunun sonucu da dün akşam saat 18.30'da olan vahim olaydır.

Bunun yanında, Suriyeliler kontrollü bir şekilde ülkemize girselerdi, bu tip olaylarla karşılaşır mıydık, gerçekten bunun sorusunu sizlere sormak istiyorum. Eğer bu olay -ben Avrupa'dan gelen bir vatandaş olarak- Avrupa'da olsaydı, en kötü ihtimalle bakanın birisinin kellesi gitmişti.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güler...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; 4/C'li personele ek ödeme verilmemesi üzerine açılan davada, mahkeme çalışan lehine karar vermişti ve söz konusu personele 550 ile 670 lira arasında değişen ek ödeme hükme bağlanmıştı. Ancak, toplu sözleşmede, yetkili konfederasyonun da desteğiyle, Ağustos 2015'te geçici personele ek ödeme brüt 159 liraya düşürüldü.

1 Ocak 2016'da uygulamaya başlanan süreçle ilgili mahkemenin daha önce vermiş olduğu kararla ücretini alanlardan bunun geri alınacağı, bu yönde bir çalışma yapılacağı konusunda bir söylenti var. Mahkemenin vermiş olduğu karar doğrultusunda bu hakkı kullanan çalışanlardan bu para geri alınacak mı?

BAŞKAN – Sayın Emir? Sayın Emir yok.

Sayın Yedekci...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adalet Bakanımız da buradayken sormak isterim: Adalet tarihimizin Türkiye'deki en kötü seyirlerinden birinin yaşandığı Yassıada'da, Adnan Menderes ve arkadaşlarının yargılandığı ve tutuklu kaldığı alanda ciddi bir doğa katliamı ve yeşil katliamı yapılmaktadır, tarih yağmalanmaktadır. Orası birinci ve üçüncü derece sit alanıdır. Şu anda, Anıtlar Kurulu ve Adalar Belediyesi baypas edilerek orada bir kongre merkezi oluşturulmak istenmektedir ve orası bir betona dönüştürülmektedir. İstanbullular, Adalılar ve tüm Türkiye için önemli bir alan olarak düzenlenebilecekken, orası yeşil donatıların, daha çok rekreasyon alanının kurgulanabileceği bir alan olacakken böyle, beton bir alan hâline gelmesi herhâlde sizin de Adalet Bakanı olarak canınızı sıkmıştır diye düşünüyoruz. Bu konuda nasıl bir tasarrufta bulunacaksınız? Orası tarihi yağmalayanların gücünün simgelandığı bir yer olarak mı kalacak yoksa tekrar doğaya, insana, denize mi dönecek?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, dün akşamüstü Meclise hemen 500 metre uzaklıkta gerçekleşen 28 vatandaşımızın ve askerimizin şehit olduğu olaydan sonra bugün de Diyarbakır Lice'de ve İdil'de 8 askerimiz şehit oldu. Daha önce, Suudi Arabistan Kralı öldüğünde ulusal yas ilan eden Hükümet bu şehitlerimiz için, yaklaşık 36 şehidimiz için ulusal yas ilan etmeyi düşünüyor mu? Düşünmüyorsa sebebini öğrenebilir miyiz?

BAŞKAN – Sayın İrgil...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bildiğiniz gibi, Silivri Cezaevinde tutuklu bulunan sevgili Can Dündar ve Erdem Gül hücrelerinde bütün televizyonları izlerken 3 kez dilekçe vermiş olmalarına rağmen, Halk TV izlemelerine izin verilmemektedir. Bu dilekçelerine henüz yanıt verilmemiş olmakla birlikte, Sayın Yarkadaş'ın bu konudaki soru önergesine de yanıt vermiş bulunmuyorsunuz. Biz Dündar ve Gül'ün niye bu dilekçelerine yanıt verilmiyor, onu merak ediyoruz.

Ayrıca, Halk TV'ye uygulanan bu izleme yasağının gerekçesini öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bugün, sosyal medyada ve İnternet sitelerinin bazılarında 2 bin kişilik silahlı grubun Türkiye'den Suriye'nin Azez şehrine girdikleri iddiaları yer aldı. Bu haberlerin aslı var mıdır? Eğer varsa bu kişiler kimler? Hangi uluslararası hukuka göre girmişlerdir? Bu konuda sizin yaptıklarınız nedir? Ayrıca, son zamanlarda ülkemizde yapılan bu bombalı saldırılarda Suriye'den ülkemize girişlerde hata yapıldığını kabul ediyor musunuz? Bu konuda sorumlu kim sizce?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, cevap için size söz vereceğim.

Buyurun.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 6’ncı maddesi özel nitelikli kişisel verilerin nasıl korunacağına ilişkin bir düzenleme getirmektedir. Esasında, maddenin (1)’inci fıkrasına baktığımızda, özel nitelikli kişisel verilerin ne olduğunu ifade ediyor ve bunların işlenmesinin, kişinin rızası olmaksızın işlenmesinin yasak olduğu da (2)’nci fıkra açıkça ifade ediyor. Daha sonra (3)’üncü fıkra ise rıza olmaksızın işlenebilecek istisnai iki hâl düzenleniyor; birisi kanunda yazan hâl, diğeri ise sağlıkla ilgili bazı verileri burada ifade ediyor. (4)’üncü fıkrasında ise özel nitelikli kişisel verilerin (2)’nci ve (3)’üncü fıkradaki kurallar yanında (4)’üncü fıkraya göre kişisel verileri koruma kurulu tarafından alınacak yeterli önleme kurallarına da uyulmasını şart koyuyor, sadece buradaki yasaklara değil, aynı zamanda Kişisel Verileri Koruma Kurulunun ortaya koyacağı kurallara da uyma zorunluluğu getiriyor. Esasında bu madde, hassas kişisel verilerin daha fazla korunması için kurallar içeren bir maddedir, bunları daha fazla korumaktadır.

“Sağlıkla ilgili, cinsel hayatla alakalı veriler neden burada yer alıyor?” şeklindeki değerlendirme de... Esasında, bizim Türk Ceza Kanunu’nun 135’inci maddesine baktığımız zaman, orada cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına ilişkin kişisel verilerin hukuka aykırı bir şekilde işlenmesini suç olarak tanımlıyor ve bunu bir cezai yaptırıma bağlıyor.

Bu maddenin (3)’üncü fıkrasına baktığımız zaman ise “Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi...” deniyor. (1)’inci fıkra hassas veriyi koyuyor, (2)’nci fıkra cinsel yaşamla ilgili verilerin işlenemeyeceğini hükme bağlıyor, “Bu veri işlenemez.” kişinin açık rızası olmadıkça yasaktır, o yasağı getiriyor. Ayrıca, (3)’üncü fıkranın içerisindeki b) bendi ise buna bir istisna getiriyor. Ne istisnası? Sağlıkla ilgili olması hâlinde bu işlenebilir. Yani, siz, cinsel yaşamınızla ilgili bir sağlık sorunu yaşadığınızda, hastaneye gittiğinizde doktorlar size soru sormayacak mı, siz o doktora cevap vermeyecek misiniz? Vatandaşımızın tedavi hakkı ve orada gerekli cevapları alması ve bununla ilgili birtakım verilerin kaydolması zorunlu olduğu zaman bu kaydedilmeyecek mi? Bu bir zorunluluktan konulmuştur yoksa devletin güvenliğiyle falan alakası yok. Sadece sağlıkla ilgili konularda, teşhis ve tedavi süreçlerinde, gerekli olduğu zaman, tabipler tarafından, sağlıkla ilgili birimler tarafından bunun işlenmesi için bir kural getiriliyor yoksa (1)’inci fıkra “hassas veri” diyor, (2)’nci fıkra işlenmeyi yasaklıyor, o zaman işleyemeyecek ama bu kuralı koyduğumuzda, bu istisna çerçevesinde işlenecektir. Ayrıca, Avrupa Genel Veri Koruma Regülasyon Taslağı’nın -bu taslak, bu sene içerisinde yürürlüğe girecek taslak- içerisindeki hassas verilerle ilgili 9’uncu maddesinde -maddeyi de veriyorum, bakabilirler- “Genetik veriler ya da sağlık veya cinsel yaşam...” ve devam ediyor. Bunlara dair veriler, nitelikli kişisel veri olarak kabul edilmiş, kural olarak işlenmelerinin yasak olduğu belirtilmiş ancak işlenebileceği hâller de öngörülmüştür. Bunlardan bir tanesi, bu sağlıktır. Onun için, bu, sağlıkla ilgili bir husus olduğu için buraya konulmuştur aksi takdirde işlenmesi mümkün olmayacaktır. O nedenle, bu konudaki değerlendirmenin isabetli olmadığını, amacın da tamamen bu olduğunu burada ifade etmek isterim.

Tabii, diğer bir konu, yargı üzerindeki yürütme baskısı. Türkiye’de yasama, yürütme ve yargı birbirinden ayrı, yargı bağımsızdır. Yürütmenin yargı üzerinde etkisi sürekli tartışılır, kim iktidarsa onun yargı üzerinde bir etkisi olduğu her zaman söylenir. Bunun gerekçesi nedir? diye sordüğümüzda, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Başkanının Adalet Bakanı olması ve Adalet Bakanlığı Müsteşarının HSYK’da yer alması gösterilir. Bu, geçmiş dönemdeki HSYK yapısına baktığımızda etkili bir durumdu. Neden? Başkan olduğu için Adalet Bakanı, Teftiş Kurulu doğrudan Adalet Bakanına

bağlı ve Adalet Bakanının talimatıyla her işi yapabiliyordu ve tek bir kurul vardı, bu kurul da Adalet Bakanının Başkanlığında toplanıp her işi yapabiliyordu. Ama, biz, yeni HSYK yapılanmasını yaparak esasında, Adalet Bakanının kuruldaki rolünü temsili bir pozisyona indirmiş olduk. Şu anda, Adalet Bakanı kurulun dairelerinden herhangi birinin çalışmasına katılamaz, sadece Genel Kurula -disiplinle ilgili kısımlar hariç- belli konular görüşülürken Başkanlık yapabilir, onun dışında herhangi bir yetkisi söz konusu değil. Örneğin, bir cumhuriyet savcısı veya hâkimle ilgili şikâyet olduğunda 3. daire eğer bu şikâyetin incelenmesine karar verirse dosya Adalet Bakanının önüne geliyor, Adalet Bakanı ona imza veriyor, vermediği zaman önüne dosya da gelmiyor. Yani, Adalet Bakanının rolü burada azaltılmış oldu ve bizim dönemde, bu anlamda bir iyileştirme sağlandı. Bakanın orada olması, bütçe görüşmelerinde HSYK'ya dönük birtakım eleştirilerde, yargıya dönük eleştirilerde yargının siyasallaşmasını önlemek, her eleştiriye cevap yetiştirmesini önlemek ve onlara karşı esasında bir koruma oluşturmak içindir. Bugün, herkes, yargıyla ilgili bir şey olduğunda siyasete hücum ediyor. Bu açıdan da siyaset yıpranırken esasında, orayı da bir koruma yaptığını burada ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, soru çok olduğu için...

Bir şey daha söyleyeceğim, bakın biz iktidar partisiydik ve AK PARTİ'nin 341 milletvekili vardı, tek başına iktidardık. Bizim emrimizde olduğunu söylediğiniz yargı, AK PARTİ'ye kapatma davası açmıştı. Başbakanımızla, bakanlarımızla ilgili, bizim emrimizde olduğunu söylediğiniz yargı pek çok soruşturma yapmıştır. Bütün bunların hepsi, yargının bizim emrimizde olmadığını en somut göstergeleridir. Biz yargının ne iktidarın ne paralel güçlerin ne de başka bir gücün elinde olmasını, bu ülke için, hukuk devleti için en büyük tehlike olarak görüyoruz. Onun için de yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının her daim güçlü olması için elimizden geleni yaptık, bundan sonra da yapacağız.

Sayın Başkan, diğer sorular için ayrıca yazılı cevap verelim, sürem...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben teşekkür ederim.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Topal, bir şey mi söylediniz?

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sorduğum sorunun cevabını istiyorum da eğer süre bittiye ek süre verelim...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, Halk TV neden sansüre uğruyor? Lütfen...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, Halk TV'yle ilgili soruya cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan, mikrofonunuzu açıyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Can Dündar ve Erdem Gül'ün bugüne kadar "Halk TV seyretmek istiyoruz." diye Bakanlığa veya Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne yapılmış bir yazılı müracaatı yoktur; bir.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir dakika.

İkincisi, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde, cezaevlerindeki, infaz kurumlarındaki... Kanunun "Hükümlünün Radyo, Televizyon Yayınları İle İnternet Olanaklarından Yararlanma Hakkı" kenar başlıklı 67'nci maddesinde yer alan hükümler gereğince ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi üzerinden izlenebilen televizyon kanalları hükümlü ve tutuklulardan gelen talepler

doğrultusunda idare ve gözlem kurulunca belirlenmektedir. Özellikle mevcudu kalabalık ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklular arasında anket yapılmak suretiyle en çok talep edilen kanallar belirlenmekte ve merkezî sistemden yayınlanmaktadır. Kural budur yoksa cezaevinde falan kanalın seyredilmesi, seyredilmemesi konusunda Bakanlığımızın bir uygulaması yoktur. Bu kurala göre bu yapılıyor çünkü cezaevlerinde çok farklı düşünen insanlarımız var; onların ortak isteklerine -kalabalık olan yerlerde- riayet ediliyor ama tek kalınan, diyelim 2 kişi olan yerlerde talepleri varsa o taleplere göre onlar da değerlendiriliyor. Şu anda bir talepleri yok. Talepleri yazılı olarak olduğunda gereği yapılır.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Bakan.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan...

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, 60'ncı maddeye göre söz istediğinizi anlıyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN - Yerinize otursanız, mikrofonunuzu açacağım.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Özür dilerim.

Sayın Bakan, havaalanlarında niçin Sözcü gazetesi ve Cumhuriyet gazetesi yok?

BAŞKAN – Buyurun.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, geçen gün, teşekkür ederim, sizin de izninizle, Sayın Can Dündar ve Erdem Gül'le yüz yüze görüştüm ve Sayın Can Dündar 3 kez idareye Halk TV'yi açtırmak için dilekçe vermelerine rağmen, herhangi bir cevap verilmediğini ve Halk TV sansürünün devam ettiğini söyledi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, şimdi diyorum ki...

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, açıyorum mikrofonunuzu Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada, birimizin bilgisinde yanlışlık var.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 3 kez dilekçe verdiğini söyledi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, bakın, o dilekçelerin örneklerini alın getirin, burada açıklayın, benim yanlış verdiğimi söyleyin, ben sizden özür dileyim.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Estağfurullah efendim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu anda, bakın, bizim elimizde, kayıtlarda -özellikle baktırdık, dün de soruldu- idareye verilmiş tek bir dilekçesi yok. Can Dündar Halk TV izlemek istiyorsa dilekçesini versin, bir saat sonra ona o yayını verelim. Talep etsin.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Tamam.

Sayın Bakan...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu anda talep etmiyor. Biz ne yapalım?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Sayın Bakan, dilekçelerin örneğini sizin makamınıza ileteceğim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Örneğini tarihleriyle... Tarihleri de vardır, kayda da girmiştir, o kayıtları da...

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Dilekçeye ne gerek var Sayın Bakan? Açın gitsin, Allah Allah!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Yarkadaş, teşekkür ederim.

Sayın Özel, 60'a göre söz talebiniz var herhâlde.

Buyurun.

ÖZGÜL ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, anlayışınız için teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, geçen dönem, ben, Cumhuriyet Halk Partisinin dâhili bir komisyonu olan Cezaevi İnceleme ve İzleme Komisyonundaydım. Biliyorsunuz, 110 farklı cezaevine 180 ziyaret gerçekleştirdik. Ortak olarak karşılaştığımız en büyük şikâyet, belli kanalları -ama bunların başında Halk TV geliyordu- izlemek için verilen dilekçelerin hiç işleme konulmadığı ve asla açılmadığıydı. Biraz önceki yaklaşımınız çok önemli; dilekçe verdikleri takdirde bir saat içinde verme sözü. Can Dündar'ın yanında, Türkiye cezaevlerinde bu dilekçeyi veren tüm mahkûmlar için bu sözü veriyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bakan.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir şeyi ifade edeyim: Bu, tek kişi kalan ve 2 kişi aynı yerde, ikisi beraber istediği zaman. Tek kişi, 2 kişi, 3 kişi olan yerlerde, onların ortak talebi neyse zaten ona göre işlem yapılıyor. Ama, onun dışında, kalabalık olan yerlerde, işte 10 kişi, 15 kişi olduğu zaman onların ortak isteklerine bakılıyor. Belli istekler bir araya gelip oluştuğunda, orada bir kurul var; bu kurul bunu değerlendiriyor, ona göre izin veriliyor. Talep olmadığında ve talep o ortak istekleri arasında az kaldığında... Çünkü belli sayıda o izin veriliyor, ondan kaynaklanıyor. Ama diyelim ki... Kalabalık değil de az olan yerlerde zaten isteğe uyuyoruz ama kalabalıkta da ortak talebe riayet ediyoruz. O açıdan, ortak talepler içerisinde yer alan her yerde ona imkân tanırız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 1'inci maddesinde yer alan “özgürlüklerini korumak ve” ibaresinin “özgürlüklerini korumak suretiyle” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Arzu Erdem	Nuri Okutan
Mersin	İstanbul	Isparta
İsmail Faruk Aksu	Kamil Aydın	İsmail Ok
İstanbul	Erzurum	Balıkesir
	Erkan Haberal	
	Ankara	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 1'inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve ilgili kişilerin bilgisi ve rızası dahilinde kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.”

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Haydar Akar
Eskişehir	İstanbul	Kocaeli

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korurken kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

İdris Baluken	Osman Baydemir	Bedia Özgökçe Ertan
Diyarbakır	Şanlıurfa	Van
Meral Danış Beştaş	Mahmut Celadet Gaydalı	Mizgin Irgat
Adana	Bitlis	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mizgin Irgat, Bitlis Milletvekili.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Tekrar merhaba.

Sayın Başkan, sayın üyeler; hepinizi selamlıyorum.

Evet, aslında ara vermeden önceki konuşmamda da dile getirdiğim gibi, 1981'den beri beklenen yasa tasarısı belki de toplumda ya da hukukçular nezdinde acaba nasıl bir yasa çıkarılacak, bu yasayla topluma nasıl bir mesaj verilecek, nasıl bir ilerleme kaydedilecek? Avrupa Birliği noktasında gelgitleri yaşayan Türkiye siyasetinde, Hükûmet politikasında sadece kişisel verileri koruma yasasıyla ilgili bu usul ve esası, bu uyumu sağlama niyetini aslında biz bu yasayla topluma çok iyi anlatamadık diye düşünüyorum.

Kişisel Verilerin Korunması Yasa Tasarısı'nın çıkış gerekçesi nedir? Kişisel veriler neden korunmak istenir? Kişisel veriler, bir bireyin, toplumun ve Türkiye'de yaşayan tüm etnik kökenlerin, bir bütünel eğilimlerin, bütün verileri neden bir yerde toplanmak istenir ve bu toplanan veriler için koruma yasası neden çıkarılmıştır? Bütün bunlar, aslında, cevaplanmayı bekleyen sorular olarak karşımızda durmaktadır.

Evet, her birimizi, gelecekte doğan çocukları ve bir toplumu çokça yakından ilgilendiren söz konusu yasa tasarısını, AKP Hükûmetinin yıllardır uygulamış olduğu iyi bir şeyler yapıyormuşum görüntüsü adı altında yapmış olduğu, yine Hükûmeti totaliterleştiren, aslında merkezî hükûmeti güçlendiren bir yaklaşım olarak görüyoruz ve bu yasa tasarısı da böylesi bir yaklaşımın ve politikanın sonucu olarak alalecele çıkarılmıştır.

Aslında bugün burada bizlerin, çok önemli sorunlarımızı konuşmamız gerekiyordu. Türkiye'de şu an sokağa çıkma yasağı adı altında uygulanan uygulamalar, hâlâ hastaneye gitmeyi bekleyen yaralılar varken ve her gün sokağa çıkma yasağı ilanları günbegün artırılırken burada, iyi açıklanmamış, iyi gerekçelendirilmemiş, "Avrupa direktifi" denilip de direktife uyum sağlamayan bu söz konusu yasa tasarısını tartışıyoruz ve yasalastırmaya çalışıyoruz. Burada yapılmak istenen tek şey şu: Burada, "kişisel verileri koruma" adı altında birinci amaç Türkiye'de yaşayan bütün insanların fişlenmesidir, diğer bir amaç da bu verilerin ticarileşme noktasında ülkelere, tüzel kişilere ve ticari şirketlere

satılmasıdır. Dolayısıyla da bu yasa tasarısı bu hâliyle eksiktir. Yeterli tartışmalar yapılmadan, sivil toplum kuruluşlarının, hukukçuların, yargıçların ve belki de bu işe mesai harcayan insanların görüşleri yeterince alınmadan, birkaç akademisyenin ama Hükûmete yakın bu görüşleri destekleyen akademisyenlerin görüşü alınarak eksik bir yasa tasarısı burada kanunlaştırılmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla da aslında bizim, kişisel veriler burada irdelenirken birey ve toplum ilişkilerini, birey ilişkilerini, hepsini yeniden gözden geçirmemiz gerekmektedir. Evet, bütün bunları tartışırken birey neden vardır, devletin gözünde birey nedir, halk nedir? Bunların hepsinin tartışmaya açıldığı bu yasa tasarısında, biz, devletin, Hükûmetin güdümünde otoriterleşen bir sisteme gittiğimizi çok net görmekteyiz. Dolayısıyla da bu kanunun amacı, anlatıldığı gibi temel hak ve özgürleri koruma değildir, devletin daha çok gözetlediği, daha çok hükmedeceği, daha çok baskı kuracağı bir sistemi kurmaktır. Dolayısıyla da biz bu yönüyle söz konusu yasa tasarısını eleştiriyoruz, yasa tasarısının ileride telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağı noktasında çok ciddi kuşklar taşımaktayız. Devlet bireyi gözetlerken, bireyin yaşam koşullarına, değişen yaşam sistemine de bir şekilde aslında müdahale etmektedir. Yani, burada biz, devletin topluma müdahalesini çok net bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız.

MİZGİN IRGAT (Devamlı) – ...bireyin yaşamına müdahale eden ve aslında AKP Hükûmetinin iktidarı süresince topluma dizayn getirdiği, topluma yeni bir şekil, yeni bir dil, yeni bir sistemi getirmesinin başka bir versiyonudur, bu yasa bu uygulamanın bir devamıdır. Dolayısıyla da bu yönüyle bizim açımızdan sakıncalıdır ve değişmesi, yeniden gözden geçirilmesi, sunduğumuz önergelerle güçlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. İleriki maddelerde de tamamen çıkarılması gereken yasa maddeleri var tasarıda. Bu tasarının bu maddelerinin de zaten söz konusu tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve ilgili kişilerin bilgisi ve rızası dahilinde kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.”

Ömer Süha Aldan (Muğla) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katlıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında Ömer Süha Aldan, Muğla Milletvekili.

Buyurun Sayın Aldan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasanın 1’inci maddesinde aslında kişisel veri sahibinin temel hak ve özgürlükleri ile o verileri bir anlamda fişleyecek ya da inceleme altına alacak kesim arasındaki bir denge kurulmaya çalışılmış, amaç maddesi olarak bu belirtilmiş.

Şimdi, aslında bu yasanın üç tarafı var. Birincisi, kişisel veri sahibi olan kişi var, bunun temel hak ve özgürlüklerini korumak son derece önemli. İkincisi, o kişinin içinde yaşadığı toplumu idare eden devletin o kişisel veriler hakkında bilgi sahibi olması gerekliliği var. Üçüncüysen, bu kişisel verilerin ticari amaçla kullanılması var. Belki söze şöyle de başlamak mümkündü: Biraz önce tatsız bir şekilde “yerli” tartışmasını yaşadık. Aslında yerli-yabancı tartışmasının asıl nedeni bu yasanın amaç maddesidir.

Ulusal yargı ağıımız giderek önemini yitirmektedir. Dünyada öyle bir noktaya doğru gidiyoruz ki küreselleşmenin etkisiyle şirketler artık dünyaya egemen olmaya başlayacaklar. Bir süre sonra şirketlerin hukuku her ülkede etkin olmaya başlayacak. Bunların tipik örneği budur. Aslında bu yasayla temel amaç o kişisel verileri bir güvence altına almaktan öte, o kişisel verilerin ticari özelliklerini pazarlamadır. Dünyada şu anda belki en değerli meta, bir bireyin, 6 milyar insanın yaşadığı dünyadaki insanların kişisel verileridir. O kişisel veriler bir anlamda bir toplumun genel özelliklerini saptamada, o topluma yönelik birtakım operasyonlar yapmada önemli bir etken olarak karşımıza çıkacaktır. Biz buna direnmiyoruz. Aslında bireylerin yerli ya da yabancı olmaları üzerindeki tartışma yerine, bu küresel güçlerin dayatmasına yönelik düzenlemeler karşısında ne kadar dik durabiliyoruz, onun arayışı içinde olmak durumundayız.

Değerli milletvekilleri, bu yasada maddelerin sırası geldikçe pek çok konuyu gündeme getireceğiz; örneğin 6’ncı madde, örneğin istisnaları kapsayan 28’inci madde, örneğin bu Kişisel Verileri Koruma Kurulunun nasıl yapılacağına dair maddeler, bunlarla ilgili birtakım düzenlemeleri yapacağız ama ben bu noktada işin bir de başka boyutuna değinmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, evet, dış dünyanın, küresel güçlerin birtakım dayatmasına engel olamıyoruz, onların etki alanı içindeyiz. Bu çerçevede, dün olan olaylar var, pek çok insanımızı kaybettik. Meclisimize çok yakın mesafedeki dünkü patlamada yaşamını yitiren, şehit olanlardan biri benim oğlumun ilkokul arkadaşıydı, sivil memurdu. Böyle bir yaşamı herhâlde hiçbir zaman istemezdi ama kaybolup gitti gepegececek bir yaşta.

Bunun elbette ki bir anlamı var, Ankara’nın göbeğinde Genelkurmay karargâhına yapılmış bu saldırının bir anlamı var. Bence bunun temel nedeni, Türkiye’yi bir yerlere çekmektir. “Siyasi otoriteyi razı edelim, bunun yanında, olmadı, orduyu da tahrik edelim.” düşüncesi egemen olmuştur. Bu konuda sağduyulu davranmak durumundayız.

Türkiye’nin kendi içindeki sorunlarıyla yeterince başı beladadır. Kendi topraklarımız dışındaki birtakım maceralara girmeye gerek yoktur ve bu noktada terör konusundaki en önemli özellik de ortak duruştur, ortak tavidir. Bu tavrı sergilemek durumundayız. Bugün sanki bir şey olmamış gibi, her şey gelip, geçip gidebiliyor. Elbette ki terörün en önemli silahlarından bir tanesi, insanları kaosa itmektir. Bundan kurtulmak durumundayız. Ama, şunu unutmayalım: Bu yangın giderek büyümektedir. Yangını tek taraflı çözmek de mümkün değildir.

Ortak aklı egemen kılalım diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aldan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 1'inci maddesinde yer alan “özgürlüklerini korumak ve” ibaresinin “özgürlüklerini korumak suretiyle” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ruhi Ersoy (Osmaniye) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge hakkında Ruhi Ersoy, Osmaniye Milletvekili...

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde tartışılan konu aslında bir noktada mahremiyetle ilgilidir. Mahremiyet muhafazakâr dünya görüşünde çok önem ifade eden bir kavramdır. İnsanlığın yeryüzü serüveninden bu tarafa kutsal olan ilişkileri, onun yaratılışında var olan, hilkatinde var olan hayâsının gereği birtakım duygu ve düşüncelerini inanç sistemiyle beraber geliştirmesine sebebiyet vermiştir. İlk insandan bu tarafa örtünme duygusu bunun temel bir göstergesidir. Hayatın değişim dinamikleri yazılı, sözlü, elektronik kültür ortamları ve insanlığın yaşadığı çağlar her döneme göre kendisine birtakım mahremiyetler inşa etmiş ve kişiye ait, aileye ait değerleri muhafaza etmiştir. Oysa bugün insanlık içerisinde bulunduğu henüz daha modernitenin bir şekliyle sonucu olan, ama postmodern süreci de beraber yaşayan bir ikilemde bizim gibi de daha gelişmekte olan, gecikmiş bir modernite ile erken gelen postmodern dalga arasında sıkışmış ülkelerdeki bu tür sorunlar siyasetin de, insanlığın da temel problemi olur. (Gürültüler)

Benim yüce Parlamenta'ya saygım sonsuz, yerlerinde olsam dinlerdim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri, sayın hatibi dinleyelim lütfen. Teorik bilgilerin de olduğu bir konuşma yapıyor. Lütfen...

RUHİ ERSOY (Devamla) – Değerli arkadaşlar, burada, tabii, bir akademik ve entelektüel birikim ifadelerini yansıtmak istemiyoruz ama bu kürsü vesile olsun. Özellikle çoğunluğu oluşturan iktidar partisini, belki okumakta ve düşünmekte fırsat bulamadığı bazı kavramlardan haberdar edebilir miyiz diye de özel bir gayretimiz var. Fark ediliyor mu, bilmiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; bugün içerisinde bulunduğumuz dünyada evimizde televizyon açmıyor; her çocuğumuzun cebine koyduğumuz akıllı telefonlarla sosyal medya üzerinden dünyaya entegre ettiğimizi düşündüğümüz hayatın içerisinde mahremiyetlerimizi olduğu gibi yaşam tarzımızın, neredeyse yediğimiz, içtiğimiz mutfığımızdan özel hâllerimize kadar dünyaya servis edildiği bir süreç yaşıyoruz. Bugün, oranlara ve istatistiklere bakıldığında Türkiye'deki İnternet, Facebook ve Twitter kullanıcıları sayıları, demokrasinin gelişmesi ve sahip olduğumuz imkânlar açısından çok güzel fakat bunlarla ilgili denetimle beraber kontrol sadece siyasal gelişmelerde, birtakım olağanüstü hâllerde devreye giriyor. Bir Gezi Parkı hadisesinde, bir terör olayında veya da bir “tape” meselesinde ya da bir yolsuzluk iddiasının olduğu siyasal gündemlerde bunlar yasaklanırken bugün itibarıyla mahremiyeti muhafaza etme noktasında muhafazakâr parti acaba bunun ne kadarını muhafaza edebiliyor?

Gelişmiş toplumlarda, Batı ülkelerinde İnternet ve Facebook üzerinden birtakım özel sitelere ulaşma yaş oranı ve denetlenebilirliği nedir, bugün Türkiye’de bunların denetlenebilirliği nedir? Denetleyebiliyorlar mı, yoksa bu konuda bir kaygı yok mu? Türkiye’de muhafazakâr değerler üzerinden söylem geliştirip liberal yaşam tarzını dayatarak bir şekilde toplumun başkalaşmasına zemin hazırlayan bir politik süreç mi yaşanıyor? Biz, bunu geçmişteki konuşmalarımızda da söyledik. Peyami Safa’nın Fatih-Harbiye’inde olduğu gibi Fatih’ten oy almak için Fatihçilik yapmak ama oy aldıktan sonra uygulamalarımızı ne hikmetse Harbiyeci olarak yapmak, Şişlici olarak yapmak ve bunun ikisinin arasında gençlerimizi, toplumumuzu, muhafazakâr değerler üreten insanlarımızı, ürettikleri değerleri muhafaza etme noktasında yeni değerler üretmeyerek bir tarafa bırakmak. Bu millet bunu hak etmiyor, bu devlet bunu hak etmiyor, bu toplum bunu hak etmiyor.

Mesele, sadece ve sadece muhafaza etmek ve muhafazakârlık adına özel bilgilerin mahremiyetini bir şekilde kanunla sınırlamakla elbette ki iyi işler yapılıyor. Bu, daha da gelişmelidir ve iyi hâle getirilmelidir. Ama mahremiyeti ve muhafazakârlığı savunan, aile değerlerini savunan iktidar partisinin de bu değerleri muhafaza etmek adına ne yaptığını bu kürsüden sormak istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Murat Emir, sisteme girdiğinizi görüyorum.

Sayın Murat Emir yok herhâlde.

Sayın Pekşen, biraz önce 60’a göre söz talep ettiğinizi söylediniz ama sistemde kaydınızı göremedim. Giriş yaparsanız söz vereceğim size.

Buyurun, mikrofonunuzu açıyorum bir dakika süreyle.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen’in, cezaevlerinde kapasitenin çok üstünde tutuklu, hükümlü ve hükümlü bulunduguna ve denetimli serbestlik süresinin iki yıla çıkarılması yönünde kamuoyunda beklenti olduğuna ilişkin açıklaması

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Bakan, cezaevlerindeki tutuklu, hükümlü, hükümlü sayısının cezaevleri kapasitesinin çok üzerinde olduğu bilinen bir gerçek. Cezaevlerindeki bu tutuklu, hükümlü, hükümlülerin bu kadar çok olmasının temel sebebi, özellikle banka kredi kartlarından kaynaklanan icra usulüne ilişkin tutuklamalar vesaire. Bunlara ilişkin toplumda da çok büyük bir hassasiyet var. Toplumda, kamuoyunda beklenti, cezaevi tuvaletlerinin önünde yatan, masa üzerinde yatan insanların bu mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik. Yaygın kabul edilen husus da, denetimli serbestlik süresinin iki yıla çıkarılması yönünde kamuoyunda da bir beklenti var.

Bu yönde Bakanlığınız cezaevlerindeki bu insanlık dışı sonuçları ortadan kaldırmak için herhangi bir çalışma yürütmekte midir? Bunun ivedilikle yürütülmesi için bir çalışma yapmayı düşünmekte misiniz efendim?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pekşen.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 117) (Devam)

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 2’nci maddesinde geçen “kanun” ifadesinin “kanunun” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Bedia Özgökçe Ertan

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

Van

Adana

Osman Baydemir

Mahmut Celadet Gaydalı

Şanlıurfa

Bitlis

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 2’nci maddesinde yer alan “işleyen gerçek ve tüzel kişiler” ibaresinin “işleyen gerçek kişiler ile tüzel kişiler” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek

Arzu Erdem

Erkan Haberal

Mersin

İstanbul

Ankara

Nuri Okutan

İsmail Faruk Aksu

Kamil Aydın

Isparta

İstanbul

Erzurum

İsmail Ok

Balıkesir

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 2’nci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Balıkesir

Muğla

Eskişehir

Özkan Yalım

Haydar Akar

Nurhayat Altaca Kayışoğlu

Uşak

Kocaeli

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa Milletvekili konuşacaktır.

Buyurun Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidara sesleniyorum: On dört yıllık icraatlarınız neticesinde ülkemizi terör cehennemine çevirdiniz ve şimdi sınırı aşan suçlarla ilgili ortak operasyonlar yapmak, EUROPOL ve EUROJUST’a bir an evvel dâhil olmak için apar topar bu yasayı çıkarıyorsunuz.

Kuşkunuz olmasın ki sınır aşan suçları işleyenler hakkında bir gün bu kanunu biz de uygulayacağız, o verileri paylaşacağız. Üzerinde konuştuğumuz tasarı da diğer tasarılar gibi STK’ların itirazları dikkate alınmadan, “Ben yaptım, oldu.” mantığıyla ve direktif doğrultusunda ülkemizin gerçeklikleri göz önünde bulundurulmadan hazırlanmıştır.

Üzerinde konuştuğum 2’nci madde ise kanunun kapsamını belirtmektedir ama devamında düzenlenmiş olan 28’inci madde öyle istisnalar getirmiştir ki âdeta bu 2’nci kapsam maddesi devre dışı kalmıştır.

Özel hayat kapsamında kalan kişisel verilerin korunmasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kriterleri göz önünde bulundurulduğunda devletin hem pozitif hem negatif yükümlülükleri vardır, yani hem kişisel verileri koruma hem de ihlal edenleri cezalandırma. Ama 2’nci maddenin gerekçesinde korumanın hem kamu hem de özel sektöre karşı olacağı belirtilmiş olmasına rağmen 28’inci maddede kamu tüzel kişileri neredeyse tamamen kanun kapsamı dışına çıkarılmıştır. Bu veriler kamuya karşı korunmamaktadır. Madde gerekçesinde kapsamda olmayan fiillerin Türk Ceza Kanunu 135’inci madde gereğince cezalandırılacağı belirtilmiştir ama gözden kaçırılan çok önemli bir husus vardır, TCK 135’inci madde sadece verilerin kaydedilmesi, başkasına verilmesi ve yayılmasını cezalandırmaktadır. Bu kanundaki diğer fiiller, TCK kapsamında kanunilik ilkesi gereği cezalandırılmaz.

Bunun yanında, diğer ihlaller kabahat olarak düzenlenmiştir. Suçların tanımı belirsiz olduğu için TCK’daki sınırlı sayıda suç dışında bu kanundaki koruma amaçlı düzenlemeler, biraz önce belirttiğimiz gibi cezalandırılmaz. Kabahatler karşısında da kamu tüzel kişileri ile özel tüzel kişiler arasında bir eşitsizlik, dengesizlik söz konusudur. Kamu tüzel kişileri bu kanunu ihlal ettiğinde sadece disiplin cezası öngörülmüştür, özel tüzel kişilerle ilgili olarak da farklı miktarlarda, bazen fahiş miktarda para cezası öngörülmüştür.

Hâlbuki, kişisel verilerin en fazla korunması gereken kişilik kamu tüzel kişiliğidir. Çünkü, veriler en çok orada depolanmaktadır. Geçen günlerde, Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel hakkında açılan bir davada da anlaşıldığı gibi, SGK kişisel verileri satmıştır ve bu, en somut örneğidir kişisel verilerin kamuya karşı korunması gerektiği konusunda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Davayı kazandım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Evet, Özgür Başkanımız davayı kazandı bu arada, bilginiz olsun.

Esasen, kanun tasarısının geneline baktığımızda, tasarının kişisel verileri korumaktan çok, kişisel verileri toplamayı yani insanları fişlemeyi koruma altına aldığı anlaşılmaktadır. Ama bu fişlemeyi de doğru yaptığınızı söyleyemiyoruz maalesef. Yapmış olsaydınız, Türkiye’nin kalbinde, yüce Meclise 300 metre mesafede dünkü hain saldırı gerçekleşmezdi. Dün, Sayın Bakan kanun kapsamındaki kurumun bağımsız ve tarafsızlığından bahsetti. Kurul üyeleri Cumhurbaşkanı ve bakanlar tarafından atanan, başkanı belirlenen ve kurul gündemine kurul üyelerinin dahi müdahale edemediği bir kurum nasıl bağımsız olabilir? Böyle bir kurum, örneğin, özel tüzel kişilerle ilgili, derneklerle ilgili şikâyetler geldiğinde yandaşlar ile muhalifler arasında ayrımcılık yapmayacak mıdır?

Yine, kanunda kanunilik ilkesi ihlal edilmiştir. Tanımlar maddesinde, kişisel veri tanımına ilişkin olarak “belirlenebilir” ibaresi net değildir. Verilerin saklanmasıyla ilgili olarak da müphem, belirsiz bir

ifade vardır. “Gerekli olan süre kadar” ibaresi kullanılmıştır ve tamamen kurumun takdirine bırakılmıştır. Yani neresinden bakarsanız bakın, kanunun her tarafı belirsizliklerle, Anayasa’ya aykırılıklarla doludur.

Mesela, 28’inci maddedeki istisnalarda aynı konutta aile efradının veri işlemlerini sayıyorsunuz. Size avukatken yaşadığım bir olayı anlatacağım: Birisi telefon açtı, dedi ki: “Boşanmak istiyorum, eşim beni aldatıyor, ben aralarındaki konuşmayı dinledim.” “Nasıl dinlediniz?” dedim, “Seslerini kaydettim, uygulamadan bir program indirdim ve orada, telefonda konuşulan bütün konuşmalar kaydediliyor, ben de bunu delil olarak kullanacağım.” Şimdi, bu tasarıyı görüşürken Yargıtaya sordunuz mu? Şimdi, bu veri kaydını bu şekilde yasallaştırmış olmuyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Altaca Kayışoğlu.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Bu hâliyle eksik görüş alınmış, uygulamada karşılaşılabilecek sorunlar göz önüne alınmamış ve dolayısıyla her hâliyle Anayasa’ya, hukukun genel ilkelerine aykırı bir şekilde işleme amacıyla çıkarıldığını düşünüyoruz ve bu hâliyle itiraz ediyoruz diyorum.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altaca Kayışoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 2’nci maddesinde yer alan “işleyen gerçek ve tüzel kişiler” ibaresinin “işleyen gerçek kişiler ile tüzel kişiler” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Ok (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında İsmail Ok, Balıkesir Milletvekili.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddenin daha açık ve anlaşılır hâle getirilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 2’nci maddesinde geçen “kanun” ifadesinin “kanunun” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Danış Beştaş (Adana) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında Meral Daniş Beştaş, Adana Milletvekili.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben de hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 2’nci maddesi üzerindeki önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Doğrusu, bu kanun tasarısı üzerinde diğer maddelerle ilgili ayrıntılı bir şekilde görüşlerimizi ve eleştirilerimizi tabii ki sunacağız. Gerçekten bu kanun kişisel verilerin korunmasından ziyade kişisel verilerin ortalığa saçılması, kişilerin güvenlik, özel yaşam, sırları, yaşamlarına ilişkin bilgilerin kamunun elinde başka bir araca dönüşmesi konusunda ciddi riskler içerdiğini öncelikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Adalet Bakanı buradayken ben açıkçası bir konuda tekrar düşüncelerimizi ifade etmek istiyorum. Geçen hafta Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda milletvekillerimizin Sayın Adalet Bakanına sorusu üzerine, bizim partimize mensup milletvekillerinin cezaevinde görüşmelerine izin verilmediğini bizzat Adalet Bakanının kendisi kabul etmiştir, diğer anlamda itiraf etmiştir. Aslında bunu kabul etmesine gerek yoktu, biz zaten verdiğimiz başvurularda olumsuz ya da olumlu bir yanıt verilmediği için...

Umarım Sayın Adalet Bakanı da bu konuşmamızı dinler, memnun oluruz çünkü önemli bir mesele fakat kendisi çok keyfi bir tutumla maalesef “Evet, ben takdir hakkımı böyle kullandım. Yetki bana ait, ben kullanıyorum. Ben bu cevabımı söylüyorum, açıkça söylüyorum, takdir hakkı bana aittir, ben de vermedim.” diyor ve şu anda da konuşmamı dinlememeyi tercih ediyor. Maalesef, Adalet Bakanının bile Mecliste doğrudan kendi şahsıyla ilgili yapılan konuşmayı dinlememesini de büyük bir talihsizlik ve adaletin içinde bulunduğu... Türkiye kamuoyunun gözleri önüne sermesi açısından ibret verici bulunduğumu ifade etmek istiyorum.

Adalet Bakanı söz konusu konuşmasında Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik’in 40’inci maddesine atıfta bulunmuş ve o maddeye göre kendisinin takdir hakkı olduğunu söylemiştir. Ben Sayın Meclise bu 40’inci maddeyi aynen okumak istiyorum: “Milletvekillerinin, ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak, inceleme yapmak veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmede bulunmak amacıyla yapmış oldukları istemler, ceza infaz kurumu idaresine bilgi vermek koşuluyla yerine getirilir.” Bizzat Adalet Bakanının konuşmasında 40’inci maddeye atıf vardır. Milletvekilleri hükümlü ve tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebilir. Bunun yönetmelik ve kanuni dayanakları da tabii ki var.

Şimdi, bütün bunlara rağmen, Adalet Bakanı Sayın Bozdağ toplantıda ısrarla şunu söylüyor: “20 Temmuzdan sonra başlayan terör saldırıları nedeniyle, terör örgütü mensuplarıyla ilgili, vekillerin görüşmesine dair izin taleplerine olumlu cevap vermedim.” diyor başka bir yerde.

Şimdi, sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 38’inci maddesini eminim birçoğumuz biliyoruz, hukukçu olmamıza gerek yok. 38’inci maddenin dördüncü fıkrasında “Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.” diyor.

Bir kere, bu ülkenin adaletten sorumlu, birinci derecede yetkili ve sorumlu kişisi Anayasa’nın açık hükmüne rağmen, cezaevindeki herkesi hükmen hükümlü olarak kabul etmiş ve bunu ilan etmiştir.

Diğer maddeyi okumak istiyorum. Yine Anayasa'nın çok temel maddelerinden biri, Anayasa'nın 10'uncu maddesi. 10'uncu maddede, herkesin, hiçbir farklılık gözetmeden -zaman sıkıntısı sebebiyle okumayacağım- kanun önünde eşit olduğunu derceder. Ve dördüncü fıkrada, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağını zikreder. Ve son fıkra: "Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

Eğer bu ülkede, Sayın Adalet Bakanı kanun önünde eşitliğe, suçsuzluk karinesine, Anayasa'nın temel ilkelerine aykırı bir şekilde işlem tesis ediyorsa bu ülkede yargı bağımsızlığından, adaletten, kanun önünde eşitlikten ve ayrımcılık yasağından söz edemeyiz. Bu ülkede yargıya olan güvensizlik, adalete olan güvensizlik, insanların artık yargıdan ve adalet kavramından anladıklarını yapılan anketler ve istatistikler çok net bir şekilde gözler önüne sermektedir. Gerçekten, adalet ve yargı konusunda ortaya çıkan manzara Türkiye tarihinin en kötü dönemlerinden birini daha yaşatmaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen sözlerinizi tamamlayınız, mikrofonunuzu açıyorum Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Sayın Adalet Bakanının bu işleminin, Anayasa'ya aykırı işleminin, bizim cezaevlerinde görüş yapmamıza izin vermeyen işleminin hukuka aykırı olduğunu; kendisinin açıkça suç işlediğini, ayrımcılık yasağına uymadığını, imza attığımız sözleşmeleri ihlal ettiğini ve bunu artık yargı önüne götüreceğimizi ve kendisinin de burada bulunduğu hâlde ve sesimi duyduğu hâlde bunları dinlemezlikten geldiğini büyük bir ibretle izliyorum gerçekten. Ama, bu, artık mahkemeler önüne gidecek, artık bu mahkemeler kimden talimat alıyor, yürütmenin emirlerini mi yerine getirecek, yoksa yasaların gereğini mi yerine getirecek hep birlikte göreceğiz. Bu tablo... Türkiye'de bir partinin milletvekillerine, partimizin milletvekillerine açıkça ayrımcılık yapıldığını, eşitlik ilkesine ve halkın oylarına büyük bir saygısızlık olarak icra edildiğini maalesef üzüler belirmek istiyorum. Hiçbirimize oy veren bireyler, yurttaşlar arasında bir hiyerarşi yoktur, halk halktır; biz de o oylarla geldik, sizler de geldiniz. Ve bu tutumunuzu protesto ediyoruz, kınıyoruz. Kınamakla kalmayacağız; emin olun, eğer Türkiye'de bunun gereği yerine getirilmezse, bu ayrımcılık ortadan kalkmazsa, gerçi sizin talimatlarınızdan çıkmayan yargının dışında ulusal üstü mahkemeleri ve bu konuda her türlü mekanizmayı kullanacağımızı da ifade ediyoruz. Siyasi arenada da Avrupa Birliği mekanizmalarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...ve Avrupa siyasetinde AKP iktidarının bu uygulamalarını teşhir edeceğimizi şimdiden ilan ediyoruz.

Sayın Başkana da kadınlara pozitif ayrımcılığından dolayı ayrıca teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin açık bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan yazılı, onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü, elektronik rızayı”

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Haydar Akar
Eskişehir	İstanbul	Kocaeli
	Mehmet Gökdağ	
	Gaziantep	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının sonuna “ifade eder” ibaresinden önce gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Erkan Haberal	Kamil Aydın	İsmail Ok
Ankara	Erzurum	Balıkesir
	Arzu Erdem	Mehmet Necmettin Ahrazoğlu
	İstanbul	Hatay

“i) Düzeltme Hakkı: Veri sahibinin veri sorumlusundan kendisine ilişkin doğru olmayan kişisel verilerinin düzeltilmesini, eksik bilgilerin tamamlanmasını isteme hakkı”

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Bedia Özgökçe Ertan	Osman Baydemir
Diyarbakır	Van	Şanlıurfa
Mahmut Celadet Gaydalı	Çağlar Demirel	
Bitlis	Diyarbakır	

Madde 3

a) Açık rıza: İlgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, yazılı, sesli, sözlü ve elektronik olarak verdiği onay beyanını,

b) Anonim hale getirme: Kişisel verilerin, kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle, ona aşırı maliyet ya da çaba getirmeden, ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi, ifade etmektedir.

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da izinsiz kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

1) Veri sorumlusu: Kişisel veri işleme amaç ve araçlarını birlikte ya da tek başına belirleyen gerçek ya da tüzel kişiler, kamu kurum ya da kuruluşları veya diğer kişileri ifade etmektedir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Osman Baydemir, Şanlıurfa Milletvekili.

Buyurun Sayın Baydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şüphesiz ki Türkiye’nin Avrupa Birliğine entegrasi, Türkiye’nin Avrupa Birliğine dâhil olması ve dâhil olabilmesi için de ev ödevi mahiyetinde müktesebatının Avrupa Birliği normlarına uyarlaması bir ulusal yükümlülük olarak önümüzde duran bir realitedir.

Elbette ki bu yasanın adı, açıkçası, kulağa çok hoş geliyor ama bu yasanın adıyla, bu yasanın 1’inci maddesi ile yasanın bütün maddeleri arasında büyük bir çelişki, büyük bir uçurum var.

Yine bu yasanın getirmiş olduğu düzenlemeler de muhtevası itibarıyla kişilerin haklarının hukuklarının -özellikle de özel hayatına dair bütün verilerin depolanması- bırakın korunmasını, son derece art niyetli, yanlış kullanımına zemin hazırlayan, yasal mevzuat hazırlayan bir düzenleme hâlini almış durumdadır.

Ben, açıkçasını ifade etmek gerekirse 3’üncü maddenin içeriğine dahi baktığımızda, bir kere, ilgili kişiden kasıt fişlenen kişidir. Veriyi işleyen kişiden kasıt ise onu fişleyen kişidir. Veriyi işleyen kişinin gücüne baktığımızda bir kamu kuruluşunun örneğin üst düzey yöneticisi olacaktır veya bir özel şirketin üst düzey yöneticisi olacaktır, karşısında da sadece ve sadece bir birey olacaktır. Bu birey ile bu kurum arasında, bu tüzel kişilik arasındaki güç orantısızlığına baktığımızda, Allah aşkına, irade nerede kalıyor? Hangi iş arayan bir yurttaşımız, bir kamu kuruluşuna gittiğinde veya çalışmış olduğu kurumun içerisinde “Ben rıza göstermiyorum, benim verilerimi işleyemezsiniz.” deme imkânına sahip olacaktır? Dolayısıyla, bu yasa büyük bir felaketin -açık ve net söylüyorum- habercisidir ve aynı şekilde bu yasaya sadece iktidar, muhalefet ya da ana muhalefet çelişkinsini esas alan bir bakış açısıyla bakmamamız lazım, her yurttaşın mahreminin korunması perspektifiyle bakmamız lazım. Bütün milletvekili arkadaşlarımız da şu anda burada, bir samimi soru ve bir samimi cevap: Hangi birimiz sadece ve sadece kendi şahsımızın, belki eşimizin ve Rabb’imizin bildiği bir bilginin, bir verinin genel başkanlarımız, grup başkan vekillerimiz veya Parlamento tarafından veya çalışmış olduğumuz kurum tarafından bilinmesini isteriz? İşte, bu yasa bütün verileri, bir insanın incisiğine boncuğuna kadar bütün verileri toplama yetkisini üçüncü bir şahsa veriyor “Sen benimle ilgili her türlü veriyi toplama yetkisine, hakkına sahipsin.” diyor ve bunu da rızaya dayandırıyor. Burada rıza falan yoktur, burada baskı vardır, burada güçlerin eşitsizliğine dayalı bir baskı vardır. Örneğin, Urfalı bir hemşehrim, adı Halil; hani “Halil” dedim, İbrahim kardeşlerimin gönlü kalmasın, ismi İbrahim Halil olsun ya da Halil İbrahim olsun; bu bir yere iş başvurusunda bulundu. Örneğin, KPSS’de 95 puan aldı, geldi Adalet Bakanlığının kapısına dayandı, sözlü mülakat yapılıyor. Bu sözlü mülakatı yapan kamu personelinin önüne bir belge konulacak ve denilecek ki, örneğin “Bu Türkmen’dir veya Kürt’tür veya Arap’tır veya Hanefi’dir veya Caferi’dir veya Hanbeli’dir veya Rafizi’dir veya inanıyor veya inanmıyor.” Oradaki kişinin, mülakatı yapacak kişinin duygusu, hissiyatı neyse o mülakatta o esas alınarak onun hak etmiş olduğu bir hakka

erişimi de bu vesileyle engellenmiş olacak. Bu ve buna benzer onlarca, yüzlerce örneği demin Sayın Bakan buradayken, siyasi tarihimizin en vahim davaları olan, en büyük davaları olan KCK, Balyoz, Ergenekon ve diğer siyasi davalarda bütün bunları gördük.

Dolayısıyla dünyanın en iyi yasasını kötü uygulayıcının eline verdiğinizde sorun vahamettir ama bu yasaı dünyanın en iyi uygulayıcılarının eline dahi verseniz sonu vahamettir.

Bu yasa A'dan Z'ye 1'inci maddenin ruhuna ve kanunun adına bana göre bağdaşmamaktadır. Bu yasanın kendisi Sayın Başkan, bu, kanuna karşı bir hiledir.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baydemir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının sonuna "ifade eder" ibaresinden önce gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"i) Düzeltme Hakkı: Veri sahibinin veri sorumlusundan kendisine ilişkin doğru olmayan kişisel verilerinin düzeltilmesini, eksik bilgilerin tamamlanmasını isteme hakkı"

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu (Hatay) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Necmettin Ahrazoğlu, Hatay Milletvekili.

Buyurun Sayın Ahrazoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce dün Ankara'da, bugün Diyarbakır ve Şırnak İdil'de Hakk'ın rahmetine kavuşan, şehadet şerbetini içen hem sivil vatandaşlarımıza hem güvenlik güçlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralılara acil şifalar diliyorum. İnşallah bu olaylar ülkemiz açısından da son olur diye umut ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bireylerin kimliklerini belirli hâle getirmeye elverişli her türlü bilgi olarak; kişinin kimlik, iletişim, sağlık ve mali bilgileri ile özel hayatına, dinî inancına ve siyasi görüşüne ilişkin bilgiler kişisel veri olarak nitelendirilmektedir.

Kişisel verilerin korunması Anayasa'da düzenlenmiş temel bir hak olarak belirtilmektedir.

Türkiye, kişisel verilerin izinsiz paylaşıldığı, yasal olmayan dinleme ve izlemelerle, özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiği bir ülke durumundadır.

İnsanlar telefonda, işte ve evde dinlenildikleri; hastane, vergi, noter, telekomünikasyon ve benzeri resmî veyahut da özel veri işleyicileriyle muhatap olduklarında kendilerine ait kişisel bilgilerin kaydedildiği kuşkusuyla ve endişesiyle yaşamaktadır. Toplumda bir korku imparatorluğuna dönüşmüş olan bu durum hızlı bir şekilde onarılmalıdır.

Nitekim, Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamelerimize kişisel verilerin korunmasıyla ilgili; “Özel hayatın gizliliğini ihlal eden, yasal olmayan dinleme ve izlemeler ile bunların yayınlanmasını engelleyecek ve vatandaşların iletişim özgürlüğü ve özel hayatını gizliliğini teminat altına alacak koruyucu tedbirler alınmalı ve faillerin etkin cezai müeyyideye tabi tutulması sağlanmalıdır.” şeklinde ifade edilmiştir. Bu tasarının yasalaşmasıyla ilgili anayasal bir zorunluluk yerine getirilirken bir taraftan da diğer kanunların uygulanması sırasında yaşanan sıkıntıların, tereddütlerin ve karmaşanın da son bulması hususunun da bir çerçeve düzenlemeye kavuşturulması beklenmektedir. Ancak, bu kanuna rağmen, kişisel bilgilerin korunmasının bugünkü anlayışla zor gözüktüğü de göz önünde bulundurulmadır. Zira, ülkemizde Cumhurbaşkanı, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, siyasi partiler, siyasi parti liderleri, sendikacılar, gazeteciler, iş adamları yani toplumun bütün kesimleri özel hayatlarının ve özel bilgilerinin birileri tarafından servis edileceğinden korkmaktadır.

Sayın Bülent Arınç’a suikast iddiasıyla 2009 yılında başlatılan ve devletin çok gizli bilgilerinin bulunduğu Genelkurmay’a ait Kozmik Oda’ya yani Seferberlik Tetkik Kuruluna girilerek yirmi beş gün süren arama yapılması sonucunda ülke için önemli birtakım bilgilere ulaşılmış, bu bilgilerin de yabancı servislerle iletildiği iddia edilmişti. Şayet Sayın Arınç’la ilgili iddia edilen duruma rastlansaydı, iktidar olanlar yeri göğü birbirine katardı. Ancak, belge bulunmayınca, yıllar sonra, yapılan hukuksuzluğu eski yandaşı olan paralel yapının üzerine atarak, aldandıklarını belirtmekle kalmışlardır.

Muhalefet parti lideri ve milletvekillerine yapılan kaset operasyonlarına hiç sesi çıkmayan ve İnternet’e müdahale etmeyen iktidar, kendisine bazı iddiaların dokunacağını hissedince hemen yayın yasağı koydurmayı, Twitter, Facebook gibi sosyal medya sitelerini durdurmayı veya kapatmayı saatler içinde gerçekleştirmişti.

Sayın Cumhurbaşkanının Başbakanlığı dönemindeki kaset operasyonlarında “Bu özel hayattır.” denildiğinde, “Neyi özel? Genel, genel!” diye bağırarak, daha sonra kendisi “Devletin kriptolu telefonları dinlendi.” diyerek rahatsızlığını ifade etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Devamla) – Buna benzer olayları çoğaltmak mümkündür.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, söz hakkı verin, diğerlerine verdiniz.

BAŞKAN – Sadece kadın milletvekillerimize pozitif ayrımcılık yaptım, onun dışında uzatma yapmadım arkadaşlar.

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Devamla) – Peki.

Sözlerime burada son verirken hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ahrazoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 3’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin açık bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan yazılı, onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü, elektronik rızayı”

Mehmet Gökdağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında Mehmet Gökdağ, Gaziantep Milletvekili.

Buyurun Sayın Gökdağ. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 3’üncü maddesiyle ilgili, Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği değişiklik önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün Ankara’da, Başkent’in göbeğinde meydana gelen terör saldırısında yaşamını yitiren yurttaşlarımıza ve şehitlerimize, bugün Diyarbakır’daki saldırıda yaşamını yitiren yurttaşlarımıza ve şehitlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Nereden gelirse gelsin, kimden gelirse gelsin her türlü terörü de lanetliyorum.

Sayın milletvekilleri, tasarının 3’üncü maddesinde tasarıda kullanılan tanımlar yer alıyor. Daha bu tanımlar kısmında aslında bu tasarının ne kadar ihtiyaca cevap veremeyecek olduğunu, ne kadar amacından uzak olduğunu çok açık ve net bir şekilde görürüz.

Değerli arkadaşlar, tasarıya baktığımızda yasanın içeriğindeki, tasarının içeriğindeki en önemli kavram açık rızadır. Açık rıza o kadar önemli; tasarının birçok maddesinde, eğer açık rıza olmazsa işlenmeyeceği yazmaktadır. Özel nitelikli kişisel veriler, açık rıza olmazsa üçüncü kişilere aktarılmayacak, açık rıza olmazsa yurt dışına aktarılmayacak. Önemli bir madde. Komisyonumuza gelen ilk tasarıda açık rıza “Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza.” şeklinde tanımlanmış idi. Bu tanımlı biz alt komisyonda tartıştık ve açık rızanın daha somut olarak belirlenmesi gereğine bütün arkadaşlar, bütün siyasi partilerin üyeleri; AKP’nin, MHP’nin, HDP’nin ve CHP’nin üyeleri, ortak bir karara vardık. Başkanlığımızı da Sayın Hakkı Köylü yaptı. Ve biz dedik ki: “Arkadaşlar, bu açık rızayı somut bir hâle getirelim, tartışmadan uzaklaştıralım.” Oraya açık rızanın yazılı olması hâlini ekledik. Değil mi Sevgili Başkanım? Oraya “Onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü elektronik rıza” olarak ekleyelim ve bu konudaki tartışmayı ortadan kaldıralım dedik, alt komisyonda böyle kararlaştırdık ittifakla. Daha sonra, esas Komisyonda görüşülmeye başlandığında Adalet Bakanlığının itirazıyla bu değişiklik ortadan kaldırıldı ve ilk hâline dönüldü. Bunu anlamak mümkün değil, bütün partilerin üyelerinin ortak olarak karar verdiği bir değişikliği tekrar esas Komisyonda değiştirdik.

Sayın milletvekilleri, kişisel verilerin korunması temel bir haktır. Bu anlamda kişinin kendisiyle ilgili bilgilerin işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, tereddüde yer bırakmayacak açıklıkta onay verdiği bir beyan olarak algılanması gerekir ve bu onayın her türlü tartışmadan uzak olması gerekir. Böyle bakıldığında açık rızanın yazılı olması, tereddüdü ortadan kaldıracak en etkili yöntem olarak görülecektir.

Temel amacı bireyi koruma olan yasa tasarısında, kişinin iradesini sakatlayacak her düzenleme tasarısı amacından uzaklaştıracaktır arkadaşlar. Kişinin temel hak ve hürriyetini bu kadar yakından ilgilendiren bir konuda eğer kişinin iradesi esas olmaktan çıkarsa bu, kişisel verileri koruma anlayışından daha çok tam bir fişleme anlayışına hizmet eder. Hep söylüyor, Bakanım da söylüyor, Komisyonadaki arkadaşlarımız da söylüyor, diyorlar ki: “Bu yasaya fişleme yasası demeyelim.” Demek ki fişlemenin kötü bir şey olduğunu herkes biliyor. “Fişleme demeyelim, böyle konuşmayalım.” Ben de merak ediyorum değerli arkadaşlar: Bu yasaya ne eklenirse bu yasa fişleme olur? Öyle değil mi? Madem fişleme kötü bir şey, madem fişlemeyi hiçbirimiz istemiyoruz, o hâlde bu yasaya neyi eklersek fişleme olur? Arkadaşlar, bu hâliyle bu yasa tam bir fişleme anlayışını taşıyor ve bu konuda kamuoyundaki tartışmalara da haklılık kazandırıyor.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gökdağ.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4’üncü madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“a) Adil biçimde ve yasal yollardan elde edilebilmesi.”

“c) Belli ve meşru amaçlar için kaydedilme ve bu amaçlara aykırı şekilde kullanılamama.”

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Haydar Akar
Eskişehir	İstanbul	Kocaeli
	Erkan Aydın	
	Bursa	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin 2’nci fıkrasının sonuna aşağıdaki “e” bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Erkan Haberal	Arzu Erdem	İsmail Ok
Ankara	İstanbul	Balıkesir
	Kamil Aydın	
	Erzurum	

“(e) İlgilileri bilgilendirme, hukuki başvuru yollarını gösterme.”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrası ve 2'nci fıkrasının (ç) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Bedia Özgökçe Ertan	Meral Danış Beştaş
Diyarbakır	Van	Adana
Osman Baydemir	Mahmut Celadet Gaydalı	Ayşe Acar Başaran
Şanlıurfa	Bitlis	Batman

(1) Kişisel veriler ancak bu kanunda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

ç) Belirli, açık ve meşru amaçlar için toplanmak ve işlenmek.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ayşe Acar Başaran, Batman Milletvekili.

Buyurun Sayın Acar Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, arkadaşlarımızın hepsi ispat etti bu kanunun ismi, kişisel verilerin korunması kanunu. Ancak tek tek bütün arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi aslında mevcut durumda uygulanan, uygulamada olan fişlenme yönteminin, burada, kanunlaşmış ya da kanunlaştırılma hâli üzerinde konuşuyoruz.

Ben de bu kanunun 4'üncü maddesinde konuşmak için söz almış bulunuyorum. Öncelikle kanunun 4'üncü maddesinde genel ilkeler açıklanıyor. Bu genel ilkelerden sonra nasıl... Kişisel verilerin işlenmesinin genel ilkeleri burada tek tek açıklanıyor. “Belirli açık ve meşru amaçlar için işlenme.” Bu meşru amaçları kim belirleyecek, neye göre meşru olacak? Yani yapısını tamamen iktidarın belirlediği, iktidarın denetiminde olan bir kurumun nasıl meşru bir şekilde bunu değerlendireceği gerçekten kafalarda soru işareti yaratan bir durumdur.

Dediğim gibi, bu meşruiyet neye dayanır, nasıl yapılır? Bununla ilgili olarak açık, ucu açık, yoruma açık, sadece bu iktidar döneminde değil... Yani iktidar sadece kendisi için eğer bu kanunu çıkarıyorsa şunu net olarak bilmek gerekiyor: İktidarlara değişir ancak bu kurum sürekli bir hâle gelirse, iki gün sonra nasıl ki “paralel yapı” adı altında o sizi de etkilediyse, yarın öbür gün bu kanunu bugün çıkarırlar, çıkartmak için uğraşanları da bire bir etkileyecektir.

Hukukçu olanlar bilirler, dosyalara sürekli olarak şu şekilde bilgiler gelirdi: İstihbari bilgiler. Bu istihbari bilgilerin kimler tarafından toplatıldığı, neye göre toplatıldığını hepimiz biliyorduk ama bugün bu kanun çerçevesinde artık istihbari bilgi değil, “kişisel veri” adı altında bütün bilgiler, insanların mezheplerine kadar, cinsel eğilimlerine kadar bütün bilgiler dosya kapsamına, dosyalar kapsamına girecek ya da -aslında Osman Bey'in de dediği gibi- bugün hiçbir kurumda mülakata dayanmayan, kişinin yeteneklerine dayanmayan alım usulleri bu şekilde aslında hukuk çerçevesinde, kanun dolanmayla bu şekilde gayrimeşru uygulamaların hepsi meşru ve hukuka uygun hâle getirilecek.

Dediğim gibi, o istihbari bilgiler bu şekilde kanunlara girecek. Yine, o kamu kurumlarında insanların önünde şu bilgiler olacak ve bunlar yasal bilgiler olacak. Bugün nasıl siyasi düşünceleri, mezhepleri, dilleri, hepsi istihbari bilgi olarak önlerine geliyorsa bunlar da gelecek.

4'üncü maddede genel ilkeler, evet, sayılmış ama sonraki maddelerde öyle istisnalar var ki aslında o maddelerin hepsini egale eden, o kanun maddelerinin hepsini anlamsızlaştıran birtakım düzenlemeler var. “Ancak”larla, “fakat”larla, istisnalarla bu kanunun ilk maddelerinin içi tamamen boşaltılarak tamamen toplum içerisinde bir ayırmayı, bir sınıflamayı, bir gruplamayı yaratacak bir kanun olduğunu görüyoruz.

Şu şekilde mi sınıflandıracak kişisel verilerde: Hangi mezhebe dâhil? Bu, bütün kamu kurumlarında, devletin bütün yapılarında kişilerin hangi mezhebe dâhil olduğu mu olacak? Buna göre mi değerlendirme yapacağız? Ya da şu mu olacak: Kılık kıyafeti. Kılık kıyafeti bütün kurumların elinde ne için olacak? Bu hangi meşru temele dayanıyor? Bu hangi hukuka, uluslararası hukuka mı dayanıyor, iç hukuka mı dayanıyor? Hangi hukukta bunların varlığının bizim için bir anlamı ya da önemi var? Ben, kılık kıyafetim... Ben ceket giyiyorum diye farklı muamele mi göreceğim ya da başı örtülü olan ile olmayan arasında farklı bir muamele mi olacak? Bunlar neye göre belirlenecek?

Açıkçası, kafamızda birçok soru işareti var ve önümüzdeki süreçte, dediğim gibi, bugün iktidarın sıkı sıkıya sarıldığı bu kurum, iki gün sonra iktidarın karşısında kendisini de -deyim yerindeyse- vuracak bir kurum hâline gelecek. Bunu tarihte, geçen çok yakın dönemde hep beraber yaşadık. Bütün o operasyonlarda burada, bu Meclis çatısı altında olan bütün gruplar tek tek bu uygulamaların mağdurları oldular, bu antidemokratik uygulamaların mağduru oldular ve bugün eğer bu kanun bu hâliyle çıkacak olursa iki gün sonra bu Meclisteki hiç kimsenin “Bu uygulamalara biz maruz kaldık. Ayrımcılığa maruz kaldık. Kılık kıyafetimiz için, mezhebimiz için, dilimiz için, etnik kökenimiz için farklılaştırıp sınıflandırıyoruz...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - ...gibi bir savunma ya da gibi bir söz söyleme hakkı da olmayacak. Bu açıdan, biz aslında kanunun bütün olarak geri çekilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Eğer gerçekten kişisel veriler ya da kişi hak ve özgürlükleri, kişilerin özel hayatları bu kadar önemseniyorsa, bu kanun onu koruyacak, savunacak bir kanun değil. Hepimizin önüne üç gün sonra... Bütün hayatımızın en ince ayrıntılarına kadar herkesin bildiği, en mahremine kadar devlet kurumlarının hepsinin elinde olan bir sistemin içerisinde kendimizi boğuluyor olarak göreceğiz.

Umarım bu çerçevede, bu kanunla ilgili tekrar bir değerlendirme yapılır. Kanun geri çekilerek esaslı, daha düzgün ve gerçekten kişi hak ve özgürlüklerini koruyan kanunların buraya gelmesini diliyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Acar Başaran.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının sonuna aşağıdaki "e" bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın (Erzurum) ve arkadaşları

"(e) İlgilileri bilgilendirme, hukuki başvuru yollarını gösterme."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kamil Aydın, Erzurum Milletvekili.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, kişilerin korunamadığı Ankara'nın merkezinde, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili bir maddeyi konuşmak ironik bir durum. Dolayısıyla ben dün ve bugün yaşananlar bağlamında bir iki şey söylemek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bizler bu çatı altında bir taraftan milletvekiliyiz ama asıl unutmamamız gereken özelliklerimiz, kimliklerimiz, bizler birer anneyiz, bizler birer babayız, bizler birer evladız, bizler birer aile bireyiyiz ve bizler Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyız. Dolayısıyla bu saydığım, tanımlanan kategorilerden hangisine koyarsanız koyun, bugün 36-37 şehidimiz var ve inanın, bu sıfatların hangisiyle yaralıların olduğu hastanelere giderseniz gidin, mutlaka bir yeriniz sızlayacak, vicdanınız rahatsız olacak ve ağlayacaksınız çünkü bugün o hastane önlerinde, o acillerde, o ameliyathane önlerinde, o adli tıp koridorlarında anne olmak da zor, baba olmak da zor, evlat olmak da zor, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak da orada zor.

Şimdi, dolayısıyla, bu terör ve bu teröre yandaşlık edenler, uzantıları ne olursa olsun, adını çok rahat telaffuz ediyoruz biz, bizim bir çekincemiz yok. Dün "terörist" dediğimize bugün "Belki olabilir, aslında değil ama..." gibi sığınmalarımız söz konusu değil. PKK başta olmak üzere PYD'si, YPG'si, YPJ'si, IŞİD'i, El Nusra'sı, kimse; bütün bu terörist grupları lanetliyoruz ama bu lanetimiz sadece onlara değil. Habur'da başlayan bu teröristlerin ellerini kollarını sallayarak geçmelerine müsaade edenleri, daha sonra sınırlarımızı kevgire çevirenleri, Suriye üzerinden gelenlerin hiçbir kimlik, hiçbir güvenlik soruşturması yapmadan buraya geçişlerini sağlayanları da lanetliyoruz.

Oldubittiye getirip büyük şehir yasasını bir anda çıkarıp daha sonra pişman olarak "Eyvah, biz bu yasayı çıkardık ama..." Bu yasayla birlikte bugün teröre maruz kalan birçok ilimizde saha hâkimiyeti sağlanmasına neden olanları da lanetliyoruz. Teröristler buralarda kuyular, o çok övünerek bahsettiğiniz duble yolların altına mayınlar döşerken biz görmezlikten gelenleri de kınıyoruz. Yine, aynı şekilde, baktığımızda, bayrağı bir dönem tahrik unsuru sayıp daha sonra bütün evlere dağıtıp zorunlu asmaları gerektiğini söyleyen iradeyi de kınıyoruz. 21 Mart Nevruz törenlerinde bugün siyasi temsilciler olarak

kendimize kanal bulmakta zorlandığımız bir süreci dikkate alarak o gün Türkiye'nin bütün kanallarını oraya kilitleyip bölücü başının mesajlarını naklen okutanları da kınıyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Beraber yazdılar zaten o mektubu.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Efendim, bakın, Lice'de 6 şehidimiz var. Bingöl-Diyarbakır yolunu iyi bilirsiniz, o yol bir buçuk yıl önce on beş gün kapalı kaldı. Bingöllü, Diyarbakırlı hemşehrilerimiz dediler ki: “Seyahat edemiyoruz, yol kapalı, kimlik kontrolü var.” Biz de uyardık o dönemde yetkilileri, Sayın Bakan aynı Bakandı, ne tesadüf. “Hayır, öyle bir şey yok, geçişler serbest.” dediler ama geçiş yoktu. Hâlâ daha o yolda güvenlik yok, o döşenen mayınlar bugün dahi patlıyor, bugün 6 canımıza mal oldu ve orada anıt mezarlar yapıldı teröristler tarafından. Bir tanesinin heykelini diktiler. “Ey Bakan, bu heykel neyin nesi?” dedik. Siz Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu iradesinin heykellerine tahammül edemezken bu heykelleri nasıl sindiriyorsunuz içinize?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Fiberglas...

KAMİL AYDIN (Devamla) – Dediler ki: “Efendim, onlar fiberglas, onlar yapay şeyler, onlara takılmayalım.” Biz bunları da kınıyoruz. İşte, bugün geldiğimiz nokta itibarıyla bütün bu ihmaller sonucu Türkiye gerçekten zor günlerden geçiyor. Allah birliğimizi beraberliğimizi bozmasın fakat üzülerken söylüyorum ki niyeyle birlik beraberliğimiz hep büyük afetler, kazalar, terör eylemleri sonrasında aklımıza geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) – Ne olur bu birlik beraberliğimizi siyasi mülahazalarınıza kurban etmeyin. Siyaset söz konusu olduğu zaman 36, 37, 38 parça oluyoruz ama bir terör eylemi sonrasında, bir doğal afet sonrasında, ölüm söz konusu olduğunda birlik beraberlikten bahsediyoruz. Hâlbuki yaşarken de iyi günde de kötü günde de hep birlik beraberlik vurgusu yapmak dileklerimizle hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“a) Adil biçimde ve yasal yollardan elde edilebilmesi.”

“c) Belli ve meşru amaçlar için kaydedilme ve bu amaçlara aykırı şekilde kullanılmama.”

Erkan Aydın (Bursa) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Erkan Aydın, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Ankara’da dün akşam yaşanan, Meclisimize de 300 metre mesafede olan hain saldırıyı kınıyor, ölenlere Allah’tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diliyorum; aynı şekilde bugün şehit olan askerlerimize de.

Kişisel veriler kavramı, tarihimizin en fazla tartışılan konularından biridir. Terör saldırılarıyla sarsıldığımız bugünlerde bile bu konuyu konuşuyorsak demek ki yirmi dört saat baştan sona izlenmek istiyoruz. Eskiden fişlenme denirdi, şimdi bilimsel dilini kullanıyoruz. Elimizdeki tasarıyla tüm vatandaşlar fişlenecek, bilgileri devletin elinde toplanacak. Nerede toplanacak? İstihbarat birimlerinde. Şimdi, akla şu soru geliyor: İstihbarat birimleri esas fişlemesi gerekenleri fişliyor mu? Suruç’ta, Ankara Garında, dün akşam askerî servislerde, diğer terör saldırılarına bakılacak olunursa fişlenmesi gereken teröristler elini kolunu sallayarak dolaşıyorlar. Yani ortada güvenlik ve istihbarat zafiyeti var.

Bakın, bir örnek vereyim: Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamları Ebubekir kod adlı IŞİD’li bir teröristin talimatıyla gerçekleşti. Gazete haberlerine göre bu kişi, 2002’den beri emniyetin takibindeydi. El Kaide üyeliğinden üç yıl hapis yattı. Çıktı, 2012’de Suriye’ye gitti, El Nusra’ya katıldı. 2013’te IŞİD’in bir üyesi oldu. İnsanlar üç satır muhalif yazı yazınca yıllarca hapis yatıyor da El Kaide üyeliğinden içeri girmiş birisi nasıl olup da üç yılda serbest kalıyor? Yanıtını bilenler biliyor.

2014 sonrası bu kişi sınırın hemen ötesinde konuşlanıyor, bu kişinin yasa dışı yollarla Türkiye’ye girip çıktığı da biliniyor. Hatta, 1 Eylül 2015’te Kilis’e bağlı Yavuzlu köyü sınırında yaşanan silahlı çatışmanın bir parçası olduğu da biliniyor. O çatışmada 1 asker şehit oldu, 1 asker de kaçırılmıştı. 1 Eylül 2015, Ankara katliamından bir ay on gün önce, irtibatı kesildiği iddia edilen ve Kilis’e bir taksit uzaklığında bulunan bu kişi Türk askerleriyle çatışıyor, 1’ini şehit ediyor, 1’ini kaçırıyor. Bunlar yetmezmiş gibi bir ay sonra da 102 kişinin canına mal olan bir katliamı organize ediyor. Daha bitmedi. Ankara katliamından sonra, Habertürk gazetesinden bir ekip, Antep’teki IŞİD yuvalanmasını anlamak için bölgeye gidiyor, o kişinin teknik takip belgelerine ulaşıyor ve fezlekede görülen cep telefonunu arıyor. Muhabir “Bu numara size mi ait?” diye soruyor, telefondaki kişi “Size bu soruyu sorma hakkını kim veriyor?” diyor, “Beni bulmak isteyen gelir, bulur, adresim belli.” diyor. “Dinlendiğinizi biliyor musunuz?” diye sorunca da “Benim Allah’tan başka kimseden korkum yok. Sen kimsin? Gel buraya, görüşelim.” diyor. Bu haber 28 Ekim 2015 tarihli.

Öyle birini düşünün ki neredeyse on beş yıldır takip ediliyor, El Kaide üyeliği suçundan hapis yatıyor fakat üç yıl sonra serbest kalıyor, kaldığı gibi cihatçı olmak üzere Suriye’ye gidiyor, Türkiye’ye dönüyor, IŞİD’ci oluyor, sınırdan IŞİD’cileri sokuyor. Emniyetin takip ettiği telefon numarasını hâlâ kullanan birisi, gazetecilerin de çok kolay ulaştığı birisi bu teknik takibe takılmıyor. Tüm bunlar olurken, IŞİD’in Adıyaman hüccesini yönetiyor, Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının talimatını veriyor.

Şimdi, bu kadar zafiyet varken biz masum vatandaşlarımızı nasıl koruyacağız? Bunları nasıl fişleyeceğimizi tartışıyor, gecenin bu saatinde de bununla ilgili görüşme yapıyoruz. 4’üncü maddenin

(2)'nci fıkrasındaki ifadelerle bir bakarsak ne yaptığımızı da tam olarak anlarız. Her gün tartıştığımız siyasallaşan hukuk sistemimizle, kişiye göre değişen dürüstlük kavramıyla, başı sonu belli olmayan güncelleme zaman dilimiyle, göreceli meşru amaçlar ilkesiyle, kişiye göre ölçülü olma ifadesiyle yani bol bol muğlak ifadelerle insanımızın kişisel verilerini güvence altına almaya çalışıyoruz. Konu bu kadar ciddiyken, açık ve net ifadelerden uzak bir maddenin yeni sıkıntıları da beraberinde getireceğini belirtiyor, daha büyük travmaların doğmamasını diliyoruz.

Dolayısıyla, bu maddenin de geri çekilerek, düzeltilerek tekrar gelmesini talep ediyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde üç önerge vardır. Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek

Nuri Okutan

İsmail Faruk Aksu

Mersin

Isparta

İstanbul

Erkan Haberal

İsmail Ok

Kamil Aydın

Ankara

Balıkesir

Erzurum

Arzu Erdem

Deniz Depboylu

İstanbul

Aydın

“Çocukların kişisel verileri, ancak rızasının çocuğun velisi ya da vasisi tarafından verilmesi veya onaylanması durumunda ve verildiği veya onaylandığı ölçüde işlenebilir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Bedia Özgökçe Ertan

Meral Daniş Beştaş

Diyarbakır

Van

Adana

Mahmut Celadet Gaydalı

Osman Baydemir

Bitlis

Şanlıurfa

MADDE 5

(1) Kişisel veriler yalnızca aşağıda belirtilen şartlarda istenebilir:

e) İlgili kişinin veri işleme amaçlarına yönelik açık rıza vermesi,

f) İlgili kişinin kişisel verilerin korunmasını gerektiren temel hak ve özgürlükleri ile çatıştığı hâller saklı kalmak kaydıyla, işleminin sorumlu ya da diğer üçüncü kişilerce güdülen meşru amaçlar için gerekli olması.

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (c), (ç), (e) bentlerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalım

Balıkesir

Muğla

Uşak

Cemal Okan Yüksel

Zeynel Emre

Haydar Akar

Eskişehir

İstanbul

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Zeynel Emre, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesiyle ilgili söz aldım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle ilgili değişiklik önergemizi ve gerekçelerimizi Adalet Komisyonunda tasarı görüşülürken ileri sürmüştük, maalesef dikkate alınmadı.

Madde kişisel verilerin işlenme şartlarını düzenliyor. Maddenin ilk fıkrası “Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.” diyor. Burası tamam ancak (2)'nci fıkrada (a)'dan (f)'ye kadar sayılan istisnalarla birlikte maddenin de rızanın da bir önemi kalmamış durumda.

Değerli milletvekilleri, tasarının asıl amacı kişisel verilerin korunmasıdır. Maddeyle getirilen özellikle (c), (ç) ve (e) bentlerinde sayılan istisnalar, kişilerin değer yargılarıyla ve subjektif değerlendirmeleriyle ortaya çıkabilecek istisnalardır.

Şu husus kabul edilmelidir ki yasayla getirilen istisnalar, yasayla amaçlanan hukuki yararı da ortadan kaldırmış olacaktır. İstisnalar ne kadar çoğaltılırsa yasayla korunması beklenen hukuki menfaat o kadar korumasız kalır. Evrensel hukuk normları ve yasa tasarısının gerekçesinde de yasayla yerine getirilmesi beklenen amacın kişisel verilerin azami ölçüde korunması olduğu hususu birlikte değerlendirildiğinde, istisnaların yaygınlaştırılmasının yasanın ruhuna aykırı olduğu ve kişisel verilerin işlenme şartlarına getirilen istisnaların açık, net, öngörülebilir olmadığı ve en önemlisi de suistimale açık olduğu izahtan varestedir. Belirtilen gerekçelerle, madde metninde belirtilen düzenlemenin değiştirilmesini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, kanunun (2)'nci fıkrasının (f) bendinde yer alan “İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.” ifadesi kanunun genel gerekçesinde de belirtildiği gibi Avrupa Birliğinin konuya ilişkin direktifinden alınmıştır. Ancak meşru menfaatin ne olduğu, kavramın neleri içerdiği kanunla açıklanmamıştır.

Değerli milletvekilleri, dün burada tasarının geneli hakkında konuşurken sırf muhalefet istedi diye bazen bizlerin düşüncesine katılsanız da sürekli reddettiğinizden bahsettim. Bakın, burada bu maddeye ilişkin yapmış olduğum itirazların gerekçesini iki değerli milletvekilinin konuya ilişkin yazılı ve tutanaklarına yansıyan konuşmalarından derledim. Birisi Adalet Komisyonu Başkanı Sayın Ahmet İyimaya'nın Komisyon toplantılarındaki konuşmaları, bir diğeri de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Sayın Mustafa Yeneroğlu'nun konuya ilişkin Adalet Komisyonu Başkanlığına gönderdiği görüşleridir.

Şimdi, bu maddeye ilişkin önerimizi birazdan oylayacağız, bu kez de açıkçası kendi partinizin görüşlerini burada oylayıp reddedin istedim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emre.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan (Van) ve arkadaşları

MADDE 5

(1) Kişisel veriler yalnızca aşağıda belirtilen şartlarda istenebilir:

e) İlgili kişinin veri işleme amaçlarına yönelik açık rıza vermesi,

f) İlgili kişinin kişisel verilerin korunmasını gerektiren temel hak ve özgürlükleri ile çatıştığı haller saklı kalmak kaydıyla, işlemenin sorumlu ya da diğer üçüncü kişilerce güdülen meşru amaçlar için gerekli olması.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıda kişisel verilerin işlenme şartları AB standartlarından daha dar bir kapsamla tanımlanmıştır. AB düzenlemelerinde rıza, veri işlemek için gerekli hukuki dayanaklardan yalnızca biri olup tek hukuki dayanak değildir. “Meşru amaç” kişisel verilerin işlenmesi konusunda bir diğer hukuki dayanak olarak

kabul edilmektedir. İlgili kişinin, özgür ve bilgilendirilmiş rızası (informed consent) uygun bir metot ile alınabilmelidir. Bu noktada ilgili kişi kişisel verinin işlendiği bağlamdan da haberdar olmalıdır. Alınan rıza, aynı ya da benzer amaçtaki diğer tüm veri işleme faaliyetleri için de geçerli olmalıdır. Eğer ilgili kişinin rızası elektronik bir istek ile alınmışsa bu istek açık ve net olmalı ve bahsedilen servisle sınırlı tutulması zorunluluğu da olmamalıdır.

2)'nci fıkranın d) bendinde yer alan "alenileştirme" terimi ile kastedilenin ne olduğu anlaşılamamakla birlikte, soyut bu kavram tehlikeli bir nitelik arz etmektedir. Örneğin, sosyal medyada bir takım bilgilerini paylaşan kişi ya da bir konferansta fikirlerini belirli bir grupla paylaşan kişi bu bilgileri alenileştirmiş sayılacak mıdır? Sayılacaksa bu verilere güven nasıl sağlanacaktır? Bu verileri kim, nasıl işleyecektir? Kişi belirli bir hususta ifşa ettiği bilginin alenileştirme sınırlarına girip girmediyi nasıl bilecek ve belirleyecektir? Bu bent ile, tasarımın aslında temel hak ve özgürlükleri korumaktan ziyade iktidarın daha fazla kişisel veri elde etmeyi amaçlamasına hizmet etmesinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Bu değerlendirme direktifin 7'nci maddesinde "alenileştirme" teriminin yer almaması dikkate alındığında daha da somutlaşmaktadır. Bu nedenle (2)'nci fıkranın d) bendi tasarıdan çıkarılmalıdır.

(2)'nci fıkranın f) bendinin tanıdığı "meşru menfaat" kavramına dayalı istisna da yine kanunun asıl amacının kişisel verilerin işlenmesini sağlamak olduğunu göstermektedir. "Meşru menfaat" gibi soyut ve sübjektif bir kavramın istisnalar arasında yer alması kişisel verileri kayıt almayı esas, korumayı ise istisna hâline getirmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu (Aydın) ve arkadaşları

"Çocukların kişisel verileri, ancak rızasının çocuğun velisi ya da vasisi tarafından verilmesi veya onaylanması durumunda ve verildiği veya onaylandığı ölçüde işlenebilir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Tasarıda önemli bir eksiklik de çocuklara ilişkin koruyucu bir düzenlemenin yer almamış olmasıdır. Bu nedenle, Avrupa Parlamentosu ve Konsey Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde de belirtilen çocuğun kişisel verilerinin işlenmesi hususunda işlemeye ilişkin rızanın çocuğun velisi veya vasisi tarafından

verilmesi ve onaylanması durumunda verilmiş olacağı bir hukuka uygunluğun düzenlenmesi yerinde olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.32

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.33****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2014 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer almasına; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2014 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin dokuz turda tamamlanmasına, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi

18/02/2016

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 18/02/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Mehmet Naci Bostancı

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grup Başkan Vekili

Özgür Özel

Cumhuriyet Halk Partisi

Grup Başkan Vekili

İdris Baluken

Halkların Demokratik Partisi

Grup Başkan Vekili

Erkan Akçay

Milliyetçi Hareket Partisi

Grup Başkan Vekili

Öneriler:

1 - 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2014 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 26/02/2016 Cuma günü saat 14.00’te başlanması ve bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması ve görüşmelerin on üç günde tamamlanması; bütçe görüşmelerinin son günü olan 09/03/2016 Çarşamba günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

2 - Başlangıçta bütçenin tümü üzerinde gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların (Hükûmetin sunuş konuşması hariç) birer saat (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

3 - Kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 9 turda tamamlanması, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının maddelerinin oylanması,

4 - İç Tüzük'ün 72'nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8'inci turlarda seksener dakika, 9'uncu turda altmış dakika, (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İç Tüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması

5 - Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

6 - Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükûmete birer saat süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların onar dakika olması,

Önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının Genel Kuruldaki görüşme programı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İnternet sayfasında yer alacak ve bastırılarak sayın üyelere dağıtılacaktır.

Bütçeler üzerinde şahısları adına söz almak isteyen sayın üyelerin söz kayıt işlemlerine ilişkin duyuru daha sonra yapılacaktır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 117) (Devam)*

BAŞKAN – 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükûmeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/310) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 6)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, (11/1) esas numaralı, Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu hakkında ve (11/2) esas numaralı, İçişleri Bakanı Efkan Ala hakkındaki gensoru önergelerinin gündeme alınıp alınmayacağına ilişkin görüşmeler ve kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere, 23 Şubat 2016 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, iyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 22.37

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan 'ın, 2002-2015 yılları arasında Antalya, Konya ve Diyarbakır illerinde alınan teşvik belgesi sayılarına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş 'ın cevabı (7/1545)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa Elitaş tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. 2002 – 2015 yılları arasında Antalya ili genelinde alınan teşvik belgesi sayısı kaçtır? Bu sayı ile Antalya ili, Türkiye genelinde alınan teşvik belgesi sayısı bakımından kaçınıcı sırada bulunmaktadır?
2. 2002 – 2015 yılları arasında Konya ili genelinde alınan teşvik belgesi sayısı kaçtır? Bu sayı ile Konya ili, Türkiye genelinde alınan teşvik belgesi sayısı bakımından kaçınıcı sırada bulunmaktadır?
3. 2002 – 2015 yılları arasında Diyarbakır ili genelinde alınan teşvik belgesi sayısı kaçtır? Bu sayı ile Diyarbakır ili, Türkiye genelinde alınan teşvik belgesi sayısı bakımından kaçınıcı sırada bulunmaktadır?

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

18 Şubat 2016

Sayı : 84832410 - 610 - 17770

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04/02/2016 tarihli ve 43452547-120.07-17421 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/1545 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

EK:

Cevap yazısı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/1545 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

01/01/2002 ile 31/12/2015 tarihleri arasında Antalya ilinde 1.693 adet, Konya ilinde 2.007 adet, Diyarbakır ilinde ise 681 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir.

Yıl	Yatırım Teşvik Belge Adedi		
	Antalya	Konya	Diyarbakır
2002	74	68	14
2003	142	66	8
2004	126	149	19
2005	158	154	19
2006	106	88	19
2007	73	73	26
2008	97	109	10
2009	84	94	28
2010	147	202	85
2011	139	238	65
2012	113	194	64
2013	133	161	109
2014	131	160	116
2015	170	251	99
Genel Toplam	1.693	2.007	681

2002 – 2015 yılları arasında Türkiye genelinde belge adedi bazında Antalya ili 7. sırada, Konya ili 5. sırada ve Diyarbakır ili ise 18. sırada yer almıştır.

2.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, ABD ile Türkiye arasındaki bazı ticari verilere ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/1629)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. A.B.D ile Türkiye arasındaki yıllık ikili ticaret hacmi ne kadardır?
2. A.B.D – Türkiye arasındaki yıllık ithalat miktarı ne kadardır?
3. A.B.D – Türkiye arasındaki yıllık ihracat miktarı ne kadardır?
4. A.B.D – Türkiye arasındaki yıllık ithalatımızın ilk 3 kalemi hangi ürünlerdir?
5. A.B.D – Türkiye arasındaki yıllık ihracatımızın ilk 3 kalemi hangi ürünlerdir?
6. A.B.D'de bulunan Türkiye menşeli firma sayısı kaçtır?
7. A.B.D'deki Türkiye menşeli firmaların toplam yatırım tutarı ne kadardır?
8. Türkiye'deki A.B.D menşeli firmaların sayısı kaçtır? Bunların Türkiye'deki toplam yatırım tutarları ne kadardır?

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : 84832410 - 610 7/1629 [2016/15] - 19825

18 Şubat 2016

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29/01/2016 tarihli ve 43452547-120.07-16128 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/1629 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

EK:

Cevap yazısı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/1629 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap:

ABD ile ülkemiz arasındaki dış ticaret verilerine Türkiye İstatistik Kurumu internet sitesi (www.tuik.gov.tr) aracılığıyla ulaşılabilir.

Türkiye’de Aralık 2015 tarihi itibarıyla 1.613 adet ABD sermayeli firma ülkemizde faaliyet göstermektedir. Söz konusu firmalar tarafından ülkemizde gerçekleştirilen yatırım tutarı 10,75 milyar dolardır.

Diğer taraftan, ABD’de 2014 yılı sonu itibarıyla 173 yatırımcı firmamızın toplam 188 adet iştiraki bulunmakta olup toplam yatırım tutarları 1,6 milyar dolardır.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

41'İNCİ BİRLEŞİM

18 ŞUBAT 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun;

23 Şubat 2016 Salı günü Birleşiminde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

24 Şubat 2016 Çarşamba günü Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

23 Şubat 2016 Salı günü Birleşiminde 15.00 - 24.00 saatleri arasında,

18, 24 ve 25 Şubat 2016 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde 14.00 - 24.00 saatleri arasında,

Çalışmalarını sürdürmesi,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19.1.2016 tarihli 29’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun;

18 Şubat 2016 Perşembe günü Birleşiminde 87 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Bastırılarak dağıtılan 11/1 ve 11/2 esas numaralı Gensoru önergelerinin 23 Şubat 2016 Salı günü Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınması ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin 23 Şubat 2016 Salı günü Birleşiminde yapılması, 23 Şubat 2016 Salı günü Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşmelerine devam edilmesi aynı Birleşimde 7 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

24 Şubat 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 10 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

25 Şubat 2016 Perşembe günü Birleşiminde 14 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programın tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarını sürdürmesi,

117 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 18’inci maddelerden, ikinci bölümünün 30’uncu maddenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 19 ila 33’üncü maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 17.2.2016 tarihli 40’ıncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Meclis Araştırması Komisyonu**

(Aile Bütünlüğünün Korunması)

18.2.2016 Perşembe - Saat: 10.00

*** Dışişleri Komisyonu**

18.2.2016 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

41'İNCİ BİRLEŞİM

18 ŞUBAT 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- Halkların Demokratik Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in; Sokağa Çıkma Yasağı Uygulanan Yerlerde Kişilerin Yaşam Haklarının Korunmasına Yönelik Gerekli Tedbirleri Almadığı ve Sağlık Hizmetlerinde Aksamalara Sebebiyet Verdiği İddiasıyla Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/1) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 16.02.2016) (Dağıtma Tarihi: 17.02.2016) (**Görüşme Günü: 23.02.2016**)

2.- Halkların Demokratik Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in; Sokağa Çıkma Yasağı Uygulanan Yerlerde Meydana Gelen Yaşam Hakkı İhlalleri Konusunda Gerekli Tedbirleri Almadığı ve Sokağa Çıkma Yasaklarıyla Sorunların Derinleşmesine Zemin Hazırladığı İddiasıyla İçişleri Bakanı Efkân Ala Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/2) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 16.02.2016) (Dağıtma Tarihi: 17.02.2016) (**Görüşme Günü: 23.02.2016**)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 117)** Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.02.2016) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 6)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/310) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2015) (X)

3.- **(S. Sayısı: 85)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

4.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/418) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

5.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 95)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/427) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 7)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/312) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 21.12.2015) (X)

8.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

9.- **(S. Sayısı: 8)** Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/313) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

10.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

11.- **(S. Sayısı: 13)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/299) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.12.2015) (X)

12.- **(S. Sayısı: 14)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/300) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.12.2015) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

13.- (S. Sayısı: 15) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/301) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.12.2015) (X)

14.- (S. Sayısı: 16) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/302) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.12.2015) (X)

15.- (S. Sayısı: 17) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Jamaika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/306) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.12.2015) (X)

16.- (S. Sayısı: 20) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/305) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Orta Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/309) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 22) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/311) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/314) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/329) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

23.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

24.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

25.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

26.- (S. Sayısı: 32) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

27.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 44)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 57)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 58)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 59)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 62)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 77)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 78)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

65.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

66.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

67.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

68.- (S. Sayısı: 84) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

69.- (S. Sayısı: 89) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

70.- (S. Sayısı: 90) Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

71.- (S. Sayısı: 91) Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

72.- (S. Sayısı: 92) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

73.- (S. Sayısı: 93) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

74.- (S. Sayısı: 94) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

75.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

